

Byliv i den oplevede by

-om de daglige steder, de fede steder,
de optagede steder og de sorte huller

Speciale i Urban Planning and Management, Aalborg Universitet

Nina Emilie Jantzen, januar 2009

Titel:

*Byliv i den oplevede by
-om de daglige steder, de fede steder, de optagede steder og de sorte huller*

Projektperiode:

1. september 2008 – 12. januar 2009

Studerende:

Nina Emilie Jantzen
Urban Planning and Management

Vejleder:

Peter Bro
Ph.D., Arkitektur og Design

Oplagstal:

3

Antal sider:

151

Bilag:

15

Synopsis

Med udgangspunkt i kommunernes planlægning for det samlede byliv, diskuteres begrebet i forhold til forskellige teoretiske tilgange til byliv. Konflikten mellem det samlede og det individuelle byliv, leder hen til en analyse af, hvilke betydende faktorer for det individuelle byliv, der kan identificeres gennem unges brug og opfattelse af Aalborg.

Analysen opbygger en typologi over fire forskellige typer af steder: "De daglige steder, hvor man *skal være*", "De fede steder, som man *opsøger*", "De optagede steder, som man *undgår*" og "De sorte huller, som mentalt *forsvinder*".

De betydende faktorer for det individuelle byliv, der udledes af typologien, er: Lokalisering af de daglige gøremål, andres brug af byen, stedets image og kendskabsgrad til stedet.

Forord

Denne rapport er udarbejdet som speciale på 10. semester af masteruddannelsen i Urban Planning and Management på Aalborg Universitet. Rapporten er udarbejdet i perioden fra 1. september 2008 til 12. januar 2009.

Undervejs i teksten er kildehenvisninger lavet efter Harvard-metoden, hvor forfatterens efternavn er angivet, efterfulgt af publikationens udgivelsesår. Ved direkte citater, er der desuden angivet sidetal. I litteraturlisten findes de fulde data for referencerne.

Den empiriske analyse er lavet på baggrund af interviews med 8 unge gymnasie- og HTX-elever fra hhv. Aalborg Katedralskole og Aalborg Tekniske Gymnasium. De gennemførte interviews har dannet grundstenen i analysen – så endnu en gang tak til de interviewede, for at have afsat tid til at deltage.

Alle interviews er transskriberet og er vedlagt i bilagene, sammen med interview-guides og de mails, der blev sendt ud til eventuelle respondenter. Bagest i rapporten er der indsat en CD, hvor alle lydfiler fra interviewene samt en pdf-udgave af det samlede speciale, ligger.

Emilie Jantzen, 8. januar 2009

Summary

Urban Life in the Experienced City

-The Daily Places, The Cool Places, The Taken Places, and The Black Holes

The increasing competition between cities has emphasized the importance of the quality of the urban center as an attraction for inhabitants, visitors, and companies. One strategy the municipalities engage in is planning for an increased and better urban life. This is often done by renewing the waterfronts, promoting the pavement cafés, and by increasing the quality and pedestrian access of the shopping areas. However, this strategy of leisure and pleasure may well exclude some groups from the use of the city because the urban planning strategies are creating the *Fun City* for the middleclass. A range of different factors are shown to be of importance to the urban life; such as globalization, economic factors, local culture, benches, and pavements.

This study takes its point of departure in the conflict between the municipalities' plans for the urban life on a larger scale and the factors, which actually influence the individual urban life. The question is, which influencing factors for the individual urban life can be identified through a group of young people's use and perception of Aalborg.

The analysis puts forward a typology of four different types of places: "The Daily Places – where you *have* to go", "The Cool Places – where you *want* to go", "The Taken Places – which you *avoid*", and "The Black Holes – which mentally *disappears*". The daily places are often constituted by the school and the home, which structures the everyday paths in the city. The cool places are the places, which match your own identity or the identity you want to create. The taken places are places where groups of people you do not want to be identified with stay. The black holes are the places where you hardly ever go and where you do not have a personal experience of the place.

The typology leads to the following four factors of importance for the individual city life: how your daily doings are localized in the city, how others use the city, how you perceive the image of a place, and how well you know the areas of the city.

1. Indledning – hvad er "byliv"?	1
1.1 Byliv i et historisk tilbageblik	3
1.1.1 Købstæder og torvehandel	4
1.1.2 Industrialismens fabriksbyer	8
1.1.3 Moderne tider, bilen og forstaden	12
1.1.4 Videnssamfundet og den sjove by	13
1.2 Begrebsafklaring: Byliv ifølge Jan Gehl	16
1.2.1 Hvor foregår bylivet?	16
1.2.2 Hvad består bylivet af?	17
1.2.3 Hvem udgør bylivet?	19
1.2.4 Hvilke fysiske rammer omgiver bylivet?	21
2. Problematisering af bylivet	23
2.1 Teoretiske tilgange til bylivet	23
2.1.1 Tråde der mødes	23
2.1.2 Min by – din by	27
2.1.3 Et sted er ikke bare et rum	30
2.1.4 Ikke-steder	32
2.2 Det (u)planlagte byliv	34
2.2.1 Det negative byliv	34
2.2.2 Havnefronten og gågaden	36
2.2.3 Diversitet for middelklassen	39
2.2.4 Byrummet som scene	40
3. Problemformulering	43
4. Metodiske overvejelser	45
4.1 Videnskabsteoretisk udgangspunkt	45
4.2 Metodeudvikling	49
4.3 Analyseramme	52
4.4 Fortolkning af resultaterne	56

5. Unges byliv i Aalborg	59
5.1 Beskrivelse af Aalborg	59
5.2 Gennemførelse af interviews	62
5.2.1 Præsentation af interviewpersoner	64
5.2.2 Før: kontakt og interviewguide	67
5.2.3 Under: atmosfære og redskaber	68
5.2.4 Efter: transskribering og analyse	70
5.3 Typologi over brug og opfattelse af byen	72
5.3.1 De daglige steder – hvor man <i>skal</i> være	72
5.3.2 De optagede steder – som man <i>undgår</i>	76
5.3.3 De fede steder – som man <i>opsøger</i>	80
5.3.4 De sorte huller – som mentalt <i>forsvinder</i>	82
5.4 Betydende faktorer for det individuelle byliv	86
6. Konklusion	90
Litteraturliste	94
Bilag 1-14	99

1. Indledning – hvad er ”byliv”?

”Målet er en endnu mere tiltrækkende midtby med et pulserende byliv”
(Vejle Kommune 2006)

”Mere liv i Høje Taastrup by”
(Høje Taastrup Kommune 2008)

”Byerne skal danne ramme om et intenst og spændende byliv”
Planstrategi for Trekantområdet Danmark 2007, s. 10 (Middelfart Kommune 2007)

Sådan lyder nogle af visionerne for bymidten i hhv. Vejle, Høje Taastrup og Trekantområdet. De ovenstående citater er kun et udpluk af mange, der omhandler byliv, for disse kommuner er langt fra de eneste, der ønsker sig mere liv i byen. Hernings vision er således en *”levende by”* (Herning Kommune 2007) og i Aalborg fokuseres der i planlægningen på midtbyen, som skal ose af storbystemning og være med til at trække folk til kommunen (Aalborg Kommune 2008). Den stigende konkurrence byerne imellem har øget fokus på de elementer, der skal styrkes, for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft og beboere. En del af disse strategier omhandler erhverv, infrastruktur og bosætning, men byernes særlige bymæssige kvaliteter bliver i stigende grad anset som en konkurrenceparameter (Florida 2002, Stevenson 2003). Centrum af byen er blevet det, kommuner og byer profilerer sig på; hvordan er shopping mulighederne, arkitekturen, livet og stemningen i byen?

Kommunerne har således fokus på at skabe levende byer med et intenst og pulserende byliv i form af... I form af hvad? For med det fokus, der er på at planlægge for ”byliv”, er det interessant at se, hvor lidt fokus, der er på at definere begrebet. Det bliver ikke uddybet i planerne, hvad det er for en type byliv man skal forestille sig, og billederne, der dukker op på nethinden, vil i høj grad afhænge af, hvem der læser citaterne. For nogle er det pulserende byliv måske det, der foregår blandt de unge fredag nat, for andre er det de fyldte fortovscaféer en solrig eftermiddag og for andre igen, er det måske den hektiske aktivitet i myldretiden med blandingen skolebørn, forretningsfolk, cyklister og biler. Bylivet handler dog ikke kun om typen af de aktiviteter, der udgør det, men også om den koncentration af mennesker, der skaber bylivet. Citaterne giver et indtryk af, at der skal være en vis mængde af mennesker, for at opnå den dynamik og den intensitet, der skal til, for at skabe et spændende byliv.

Selvom det sjældent bliver klart defineret, hvad det er for et byliv man vil opnå, fremgår det dog tydeligt, at det er en positiv kvalitet for byen at have et byliv og at det derfor er noget man gerne vil have "mere" af. Da bylivet samtidig skal være af en bestemt type, eksempelvis pulserende, intenst eller spændende er der således både en kvantitativ og en kvalitativ problemstilling i ønsket om "mere af det rigtige byliv", for hvor skal bylivet komme fra, for at få *mere* af det og hvad er opfattelsen af det *rigtige* byliv?

Ønsket om "mere" byliv kommer eksempelvis til udtryk i Næstved Kommunes forslag til Kommuneplan 2009, hvor et af formålene er at "*Antallet af mennesker der besøger og opholder sig i bymidten skal øges.*" (Næstved Kommune 2008, s. 48). Et øget byliv kan således opnås ved at trække flere mennesker til byen, men det kan også opnås ved, at de mennesker, der allerede bruger byrummet, begynder at opholde sig der i længere tid ad gangen. Derfor betyder ønsket om mere byliv, at der enten skal flere mennesker ud i det offentlige rum, eller at det samme antal mennesker skal opholde sig længere tid i byrummene.

For at få det "rigtige" byliv, betyder det også, at det er nogle bestemte aktiviteter, man sigter efter og at nogle former for aktiviteter derfor er bedre end andre. Når kommunerne sigter efter et intenst eller spændende byliv, er det ofte med fokus på børnefamilien, kulturinstitutionerne eller de pæne gågadebutikker i midtbyen. Men intensitet og spænding, kan i ligeså høj grad skabes af punkere, undergrundsmiljøer eller shawarma-barer og bodegaer, der for nogle netop er med til at skabe den efterstræbte storbystemning. Det er bare ikke altid lige den "rigtige" form for byliv, de sidstnævnte aktiviteter repræsenterer, hvis man ser på kommunernes aktuelle planlægning.

Hvis man ser det samlede byliv, som summen af enkeltpersoners byliv, betyder planerne, i sidste ende, at den enkelte skal ændre sine hverdagsrutiner, for at kunne bidrage til mere, rigtigt byliv. Udover at se på det samlede byliv, som kan observeres ved en tur ud i byen, kan man således også se på de enkelte mennesker, der udgør dette samlede byliv, hvor de aktiviteter man laver og den tid man bruger i det offentlige rum, er med til at forme bylivet. Kommunernes visioner er ofte et udtryk for det samlede byliv man gerne vil opnå, men hvis man i sidste ende skal have enkeltpersoner til at ændre deres vaner, er det afgørende at kende til de faktorer, der har indflydelse på den enkeltes valg af ruter, opholdssteder og aktiviteter i byen.

1.1 Byliv i et historisk tilbageblik

For at kunne belyse de betydende faktorer, for den enkeltes byliv, gennemgås i dette og det næste afsnit en overordnet ramme for, hvad byliv egentlig er. Mange af de idealer man i dag har om en levende bymidte, kan siges at stamme fra en romantisering af de gode gamle dage med en sammenblanding af mange funktioner på et forholdsvis lille areal. Det er dog ikke sikkert, at de idealforestillinger, man har om livet i gamle dage, holder helt stik, eller at man kan opnå den samme type byliv i dag. En retrospektiv beskrivelse af bylivet kan således være med til at udfordre vores opfattelse af, hvad byliv består af og dermed nuancere diskussionen om, hvad der påvirker det. Dette afsnit er således en gennemgang af byliv i en historisk kontekst, for at udvide opfattelsen af hvad byliv er, ved at vise, hvor forskelligt det har været og hvad der har påvirket og ændret det gennem tiden.

Da det er forholdsvis nyt at have fokus på bylivet er det, for at få et indtryk af det historiske byliv, nødvendigt at sammenstykke forskellige kilder, der har haft andre formål end at beskrive netop bylivet, for alligevel at få et indtryk af, hvordan livet i det offentlige rum har udfoldet sig. Kilderne til beskrivelser af bylivet før i tiden spænder over faktuelle opgørelser, fotografier, malerier og personlige skildringer. De forskellige kilder, giver forskellige vinkler på byen og det er i kombinationen af dem, at man kan stykke et indtryk sammen af, hvordan livet i byen har været. Enkeltvis kan kilderne sagtens have værdi som informative, underholdende eller æstetiske, men det er svært ud fra en enkelt kilde at få et retvisende billede af hvordan bylivet generelt har været. Malerier kan eksempelvis give kunstnerens formidlede indtryk af de mennesker, der gik på gaden. Da billederne dog næppe er malet ud fra én bestemt situation, er de sammensat af det indtryk maleren har af byen og det er derfor ikke sikkert, at det præcis har fundet sted, at torvekonerne sælger varer, drengene løber og leger, mens præsten er på vej til kirken og de lokale soldater samtidig går over torvet, men de enkelte situationer har helt sikkert fundet sted på et eller andet tidspunkt. (Petersen 1997) De personlige skildringer er som udgangspunkt den enkeltes opfattelse af sine omgivelser og de vil derfor være farvet af forfatterens tilgang – og desuden have en tendens til at være noget idylliserende, hvis der er tale om barndomserindringer. Ved at stykke de forskellige kilder sammen, kan man dog alligevel få et samlet indtryk af, hvordan gadebilledet så ud, hvilke typer personer der gik rundt og hvilke aktiviteter de lavede.

Den følgende gennemgang vil være bygget op som en kronologisk gennemgang med særligt fokus på de større samfundsmæssige forandringer, der har haft stor betydning for udformningen af de danske byer og dermed for det byliv, der har udfoldet sig i dem. Beskrivelsen er, i grove træk, inddelt i fire perioder: middelalder, industrialisering, efterkrigstid og det seneste skift mod videns- og oplevelsessamfund. Periodernes længde er ikke det afgørende for beskrivelsen, men derimod de mere skelsættende begivenheder, der betød store bymæssige forandringer. Gennemgangen er derfor heller ikke strengt opdelt efter historiske perioder, men tager udgangspunkt i de mere strukturelle ændringer i forhold til byen. I løbet af gennemgangen, vil der være nogle mere dybdegående beskrivelser af forskellige situationer i bylivet, der skal fungere som mere billedskabende beskrivelser af bylivet til forskellige tider.

Det geografiske fokus i gennemgangen er afgrænset til Danmark, da det er den kontekst, den efterfølgende analyse skal ses i. Desuden vil en del eksempler være hentet fra bylivet i Aalborg, da det geografiske fokus senere vil blive yderligere indsnævret til netop Aalborg.

1.1.1 Købstæder og torvehandel

Der har naturligvis været byliv i byer til alle tider, men for at kunne relatere forholdene til den nutidige kontekst, er det ikke i denne sammenhæng relevant at gå så langt tilbage som muligt i beskrivelsen af bylivet. De første bydannelse i Danmark kan bedst betegnes som landsbyer, og det var først op gennem middelalderen at egentlige byer opstod (Møller 2008). Derfor starter den følgende beskrivelse med middelalderens byer og går gennem de følgende underafsnit op til nutiden.

Købstæderne blev grundlagt over en periode på et par hundrede år, fra ca. 1050-1225 og der er stort set ikke anlagt nye danske byer siden (Elsøe-Jensen 1995). Selve de steder, hvor bylivet udfolder sig i dag har således været stort set de samme siden middelalderen, mens de fysiske rammer og byens funktioner dog i høj grad har ændret sig. Købstæderne opstod i det agrare samfund, primært som følge af en samfundsmæssig og økonomisk udvikling, der betød en kraftig stigning i både den nationale og internationale handel med forarbejdede varer (Møller 2008). Den fysiske opbygning af købstæderne var således centreret omkring handelen, hvilket betød at byerne oftest havde en hovedgade, der førte de handlende fra oplandet ind mod et centralt torv. De store købmandsgårde var placeret på hovedgaderne, hvor de handlende kom forbi og hvor der var nem adgang til transport af varer. Desuden var der ofte stalde til heste og kreaturer i baggården og oplagring af varer i stueetagen

(Petersen 1997). I Aalborg, kom køerne på græs hver dag uden for byen og de blev derfor ført gennem byen ad eksempelvis Bispensgade både morgen og aften (Højberg-Christensen 1959). Udenom hovedgaderne og den centrale plads, blev de mindre sidegader og gyder anlagt, hvor mindre velstillede håndværkere og de fattige boede. (Elsøe-Jensen 1995). Der var således en markant social opdeling indlejret i byens opbygning, så på trods af det varierede liv på torvet og i hovedgaderne, fortalte boligens placering meget om ens sociale status.

På grund af de rettigheder og særlige love, der var knyttet til købstæderne og behovet for at holde styr på, hvem der handlede i byen, var det vigtigt at have et klart skel mellem by og land. Byerne havde således ofte en form for indhegning eller voldgrav omkring sig, hvor der var adgang til byen gennem porte. Byens størrelse var derfor mere eller mindre fastlagt fra starten og befolkningsvæksten måtte optages indenfor byens mure, hvilket efterhånden gav et meget kompakt bymønster. (Elsøe-Jensen 1995) Det kompakte bymønster med små krogede gader og baggårde er bevaret i mange bymidter op til i dag og ses ofte som en kvalitet i byen. Oprindeligt gav det dog store hygiejnemæssige problemer, brandfare og hurtig spredning af sygdomme. (Elsøe-Jensen 1995)

På grund af købstædernes særlige handelsprivilegium, var handelen en stor del af disse byers liv og der var ofte markeds- og torvedage på byens centrale plads (Elsøe-Jensen 1995). Traditionen fra middelalderen fortsatte langt op i tiden; i 1924 blev det eksempelvis beskrevet om Aalborg, at der:

"I Aalb. afholdes Marked hver Tirsdag med Kreaturer, desuden i Jan. og Febr. Hestemarked, i Marts og Dec. med Heste og Kreaturer. Torvedag hver Onsdag og Lørdag." (Trap 1924, s. 523)

Det vil sige, at der flere gange om ugen, hele året har været afholdt torvedage og markeder med både kreaturer og dagligvarer. Det var dog ikke kun den centrale plads, der tiltrak de handlende, også hovedgaderne med de faste forretninger spillede en rolle i handelslivet. I 1924 betegnes Bispensgade i Aalborg således som *"Byens vigtigste Forretningsgade"* (Trap 1924, s. 526), en position gaden har holdt op til i dag. For byen har det derfor været et tilskud til bylivet, at de daglige indkøb og større handler foregik i det offentlige rum.

På nedenstående billede (se figur 1), som er taget på Nytorv i 1899, ses det mylder af folk en torvedag kunne resultere i:

Figur 1 Nytorv, 1899. Torvedagene tiltrak mange mennesker og var en stor del af bylivet. (Tønnies foto, Blegvad m.fl. 1959, s. 15)

Selvom fotoet er noget senere end middelalderens torvehandel, kan det dog give et indtryk af det liv et marked på torvet har skabt. Samtidig viser det, at langt størstedelen af transporten foregår til fods, mens de fleste handlende har trækvogne til deres varer, som de selv trak rundt med til fods i gaderne. Herudover bestod transporten i byen typisk af arbejdere på vej til og fra arbejde, håndværkere, arbejdsmænd, koner og piger, der handlede ind på torvet eller hentede vand til husholdningen og børn, der løb rundt og legede i gaderne (Petersen 1997, Jørgensen 1959). Købmændene derimod kunne have hestetrukne arbejdsvogne til transport af deres varer. Kun de meget velstillede købmænd havde bærestole eller hestevogne til persontransport (Petersen 1997). I transporten var ens sociale status således meget tydelig i gadebilledet, alt efter om man rendte rundt på bare fødder, gik tur med stok og høj hat, trak rundt på sin kærre med varer, eller om man blev kørt rundt i hestevogn.

På mange af de gamle malerier og fotografier udgør uniformsklædte offentlige personer, en større del af bybilledet end de gør nu (se figur 2). På billederne ses således ofte præster, politimestre, dommere, vægttere, officerer og andre militærfolk på vej gennem byen. (Petersen 1997) Da de alle gik klædt i deres embedstøj på gaden vakte de mere opsigt end de samme erhverv gør det i dagens byliv.

Figur 2: Udsnit af maleri, med to uniformsklædte mænd ses på Nytorv, ved Østerå, der endnu ikke var overdækket. (Petersen 1997, s. 14)

I midten af 1500-tallet, var Aalborg en af de få byer, der havde deres egen borgervæbning og i år 1600, talte den 512 mand, (Den Digitale Byport 2008, A) der omfattede officerer, løjtnanter, kaptajner og menige soldater med hver deres typer af uniform (Den Digitale Byport 2008, B). På Aalborgs centrale plads, Nytorv, lå hovedvagten og torvet var udlagt til mønstringsplads. De uniformerede soldater var derfor en daglig del af gadebilledet og holdt ved særlige lejligheder parader på pladsen (Petersen 1997). En tidligere beboer på hjørnet af Bispensgade og Østerå beskriver militærets betydning i gadebilledet således:

"Hvor var det imponerende, naar den stedlige Hær rykkede hjem fra Øvelse. Først Obersten til Hest, saa Musikkorpset, saa en ung Rytter og derefter de flotte Jenser." (Elmqvist 1959, s. 58).

Hærens musikkorps var også en stor del af byens liv og spillede hver søndag en militærkoncert på Nytorv, hvor både musikken og de imponerende uniformer var lidt af et tilløbsstykke for mange af byens borgere:

"Ih, hvor var de dejlige de koncerter! Sikke et liv der var på torvet. Damerne promenerede deres nye kjoler [...] og imens spillede regimentsmusikken så det var en lyst." (Ulkær 1959, s. 67)

Militæret var således i sig selv en stor del af gadebilledet, der vakte opsigt med deres parader, heste, uniformer og musikkorps, som tiltrak en del liv til torvet.

1.1.2 Industrialismens fabriksbyer

I løbet af de ca. 700 år, som middelalderen varede, var byernes struktur og udbredelse stort set stabil, fordi der ikke var de store ændringer i det omgivende samfund (Elsøe-Jensen 1995, Møller 2008). Industrialiseringens start fra slutningen af 1700-tallet betød dog store forandringer for byerne. Den intensiverede brug af maskiner i landbruget, betød et langt større udbytte med mindre arbejdskraft og det var derfor en periode, hvor befolkningsstørrelsen steg på grund af bedre fødevareforsyning, samtidig med, at der var et mindre behov for arbejdskraft på landet, end der havde været i det traditionelle landbrug. Den store befolkningsvækst og mekaniseringen af landbruget, betød derfor en eksplosiv tilflytning til byerne og dermed et behov for en kraftig udvidelse af byernes areal. I flere byer, førte det til de mange brokvarter, hvor der blev opført store boligområder til de nye fabrikkers arbejdere. Fra at byerne primært havde været handelsbyer, blev de op gennem industrialiseringen til produktionsbyer, med en større funktionel opdeling i bolig- og arbejdsområder. (Møller 2008)

Industrialiseringen startede i England i slutningen af 1700-tallet, hvor byerne blev omdrejningspunktet for masseproduktion af varer og økonomisk vækst. Det stigende antal fabrikker blev placeret inde i byerne, og med det store behov for arbejdere, voksede der hurtigt boligkvarterer op til arbejderne, der flyttede ind fra landet og skabte en hidtil uset urbaniseringsvækst. Boligkvartererne blev ofte bygget af boligspekulanter og da de samtidig var til den fattige del af befolkningen, var resultatet ofte dårlige boligforhold med lugt og affald, der skabte store helbredsproblemer. I Marx's terminologi boede de kapitalistiske fabriksejere da heller ikke i arbejderkvartererne, men i de finere områder i eksempelvis London, eller ude på landet, idet byerne blev opfattet som *"[...] places to make money, not to spend one's leisure time."* (Kotkin 2005, s. 88). Byhistorikeren Lewis Mumford beskrev, meget billedligt, om industrialiseringens påvirkning af byerne, at den:

"[...] transformed the industrial towns into dark hives, busily puffing, clanking, screeching, smoking for twelve to fourteen hours a day, sometimes going around the clock [...]"
(Lewis Mumford citeret i Stevenson 2003, s. 16).

Beskrivelserne af de engelske industribyer er meget grelle eksempler på, hvor dårlige forholdene var. I Danmark betød industrialiseringen også en eksplosion i befolkningsvæksten i byerne og den efterfølgende meget usunde blanding af fabrikker og dårlige boligforhold sås også i Danmark, dog i mindre grad end i England. Fra slutningen af 1800-tallet voksede også Aalborg i takt med industrialismen og flere store virksomheder og fabrikker åbnede op i byen. I starten af 1900-tallet var der således både cementindustri, tobaksfabrikker, klædefabrik, spritfabrik, svovlsyrefabrik, glasværk, maskinfabrik og skibsværft (Trap 1924), der alle lå i tilknytning til byen og dens boligområder, hvilket sandsynligvis har bidraget til et dårligt miljø med lugt-, støj- og forureningsgener. På fabrikkerne var der typisk lange arbejdsdage, som et eksempel viser, hvor faderen i huset tager hjemmefra klokken fem om morgenen og kommer hjem klokken syv, for at kunne arbejde fra kl. 6 til 18 på cementfabrikken (Jørgensen 1959). En stor del af tiden, i løbet af dagen, var arbejderne således ikke en del af bybilledet, men på vej til og fra arbejde har de fyldt i gadebilledet, sammen med de butiksansatte, som følgende beskrivelse viser:

"[...] strømmen af arbejderne, som vender hjem fra Obels fabrikker, Langers væverier og Holsts papirvarefabrik, og af den langsommere rindende strøm af ekspedienter og ekspeditricer [...]"
(Jørgensen 1959, s. 100)

Under industrialiseringen var det således i høj grad de mange fabrikker og deres arbejdere, der påvirkede byens liv. Som i England (se ovenfor), var miljøet i de danske byer ofte så dårligt, at man tog ud af byen, når man havde fri, for at få frisk luft (Gehl & Gemzøe 2001). Den forholdsvis sparsomme fritid lå oftest om aftenen og om søndagen, hvor tiden således blev brugt på gåture eller udflugter med madkurven. På grund af byernes meget kompakte opbygning og det skarpe skel mellem by og land, der til en vis grad var bevaret siden middelalderen, skulle man ikke ret langt uden for byen, for at få frisk luft.

I Aalborg, åbnede i 1865 "Pontonbroen", som forbandt byen med Nørresundby (Trap 1924). Den blev et yndet udflugtsmål, selvom det kostede penge at krydse broen. Hvis man nøjedes med at sætte den ene fod på Nørresundby-siden, kunne man dog slippe med kun at betale halv pris for turen (Elmquist 1959), hvilket viser at broen i lige så høj grad var et udflugtsmål i sig selv, som en praktisk trafikal foranstaltning til at komme over på den anden side.

På trods af sin oprindelige trafikale funktion blev broen således ramme om en del af fritidslivet; måske især for de mere velstillede:

"Et hyggeligt Borgerliv pulserede Søndag aften på denne Vandpromenade, hvor man gik i Ro, hilste paa Bekendte og beundrede den lune Sol, der gik ned [...]" (Elmqvist 1959, s. 59) (se figur 3)

Figur 3: Livet på broen mellem Aalborg og Nørresundby, ca. 1923. (Karner foto i Blegvad m.fl. 1959, s. 109)

For de unge var det dog ikke pontonbroen, der trak, men Bispensgade:

"[...] hyggeligt var der Søndag Eftermiddag paa Bispensgade, hvor Ungdommen promenerede op og ned for at se og blive set, for at mødes, sludre og skilles." (Elmqvist 1959, s. 59).

Aktiviteten i Bispensgade bestod således af de andre unge og det virker ikke som om, der var andre attraktioner ved gaden, end at det var det man gjorde:

"Paa Bispensgade promenerede vi, da vi naaede Promenadealderen. Alvorlige gik vi frem og tilbage, med Værdighed hilsende vore ligesindede." (Nielsen 1959, s. 129)

Som tidligere beskrevet, var Bispensgade samtidig byens centrale handsgade og en gade, hvor kvæget blev ført ind og ud af byen, så man må sige, at det i høj grad har været en multifunktionel gade.

Ikke alle aktiviteter var dog lige velset på gaden, som det ses af et regulativ fra 1873 fra Aalborg Politikammer, hvor der blev opstillet regler for, hvornår og hvordan de prostituerede måtte opholde sig på gaden. De såkaldte offentlige fruentimmere havde

således forbud mod at ”opstille sig eller gå frem og tilbage på offentlige Gader, Pladser eller Spadsereveie” (gengivet i Petersen 1997, s. 59) og de måtte ikke opholde sig:

†[...] hvor mange Mennesker kunne samles, såsom ved Dampskibenes og Jernbanetogenes Ankomst og Afgang, på Torvet, ved Auktioner eller på offentlige Beværtningssteder” (gengivet i Petersen 1997, s. 59).

Man må formode at de prostituerede tidligere har været en del af gadebilledet disse steder, siden det var nødvendigt at regulere deres færden. Samtidig viser beskrivelsen af de steder, de prostituerede ikke måtte opholde sig, at der har været en vis koncentration af mennesker omkring de store, og på det tidspunkt forholdsvis nye, transportmidler som jernbanen og dampskibene, samt på torvet.

Udover dampskibene til persontransport, tiltrak også handelsskibene en del mennesker til havneområdet. Langt de fleste købstæder lå med direkte forbindelse til hav eller fjord, så man kunne transportere varer mellem byerne (Elsøe-Jensen 1995). I 1920 var der i Aalborg godt 400 skibe, der omfattede både dampskibe, sejlskibe og motorskibe og i forbindelse med handelen, var der ca. 2.200 indgående skibe og 2.400 udgående skibe (Trap 1924). Ud fra antallet af skibe, der lagde til i havnen kan man antage, at der har været en livlig trafik med varer til og fra havnen, arbejdere, sømænd og handlende. Det var dog ikke udelukkende transporten af varer og passagerer, der udgjorde livet på havnen, idet der også på havnen lå værtshuse, som søfolkene benyttede (Elsøe-Jensen 1995). Da det førømtalte regulativ fra politimesteren i Aalborg samtidig var nødvendigt at forbyde de prostituerede at opholde sig ved dampskibenes ankomst og afgang (Petersen 1997), må man formode at det ikke har været den mest velsete del af det sociale liv, der foregik på havnen.

På trods af de mange problemer med støj-, lugt- og forureningsgener, som industrialismen førte med sig, markerede den samtidig starten på den moderne by med høj befolkningstæthed (Stevenson 2003) og en teknologisk udvikling, der fik stor betydning for byernes indretning og udseende. Fra slutningen af 1800-tallet opstod der således en vis fascination af industrialismens store maskiner, stålkonstruktioner og fabrikker (Kotkin 2005), der eksempelvis kom til udtryk i Verdensudstillingerne, hvor al den nyeste teknologi og byggekunst blev præsenteret i værker som Eiffeltårnet i Paris og Crystal Palace i London. Den teknologiske udvikling betød for byernes vedkommende, at det blev muligt at bygge højhuse i glas og stål og elementbyggerier, hvilket fik stor betydning for byernes udformning og liv.

1.1.3 Moderne tider, bilen og forstaden

Under modernismen, der startede omkring 1930'erne, var arkitekturen præget af den funktionalistiske byggestil, hvor formen fulgte funktionen. Det betød blandt andet en opdeling af funktioner i fx arbejde, fritid og indkøb og i boligområderne eksperimenterede man med punkthuse på en stor grøn flade, hvor logikken var, at det var bedst at stable boligerne, så man fik mere udeareal (Gehl 2007). Især Le Corbusier var fortaler for dette synspunkt og fandt al udsmykning gammeldags og overflødig i sine visionære forslag til moderne byer. Den ideelle by bestod, ifølge Le Corbusier, af højhuse i glas og stål, der med store boligblokke til folket og skyskrabere til arbejdspladserne, udgjorde "*den vertikale by*". Denne tankegang slog især igennem i New York og senere i de hurtigtvoksende millionbyer i udviklingslande som Sydamerika, Japan, Kina og Singapore. I Europa blev Le Corbusiers idéer ikke gennemført i samme omfang, selvom der dog var mindre projekter, der byggede på hans idéer. (Kotkin 2005)

I Danmark blev Le Corbusiers grundtanke således eksempelvis anvendt i bebyggelserne Høje Gladsaxe og Bellahøj Husene, som begge ligger i nærheden af København og er eksempler på punkthuse, der er placeret på en grøn flade, for at bebygge landskabet mindst muligt (Realdania 2005). På trods af intentionen om mere lys og luft rundt om bygningerne, der kunne bruges af beboerne, blev konsekvensen for disse områder imidlertid, at ingen brugte udendørsarealerne, fordi de omgivende bygninger var for store, der blev forblæst og udendørsarealerne indbød ikke til ophold eller andre sociale aktiviteter. (Gehl 2007) Den modernistiske tanke blev da også sidenhen kritiseret for at være elitær, fordi beboerne ikke nødvendigvis delte de drømme og værdier, som var indlejret i byggeriet og dermed, hverken brugte boligen eller dens omgivelser, som det var planlagt. (Realdania 2005)

Den store bilvækst fra 1950'erne betød, at byerne i høj grad blev indrettet til at kunne rumme de mange biler, så flere krogede middelaldergader blev omdannet til veje, der passede til bilens skala og hastighed. Når bilerne ikke var i brug skulle de også bruge plads i byen, hvilket ofte blev løst med parkeringspladser på mange af byernes torve og pladser, hvor der ikke længere var den samme livlige handel som tidligere. (Gehl & Gemzøe 2001) Som et eksempel på bilens høje status i 1960'erne kan nævnes de ikke gennemførte planer for at forlænge Lyngby motorvejen helt ind til Københavns centrum, ved at anlægge den langs søerne og inddrage en stor del af det rekreative areal (Gaardmand 1993). Hvor det dengang ansås som væsentligt, at man kunne køre med sin privatbil helt ind til centrum på en motorvej, bliver søerne og den nuværende

politik om at få bilerne ud af byen, vægtet langt højere. Biltrafikken fik således stor indflydelse på udformningen og livet i byerne, men fra 1970'erne og 1980'erne, opstod der, til dels på baggrund af energikrisen, en slags mod-trend, med oprettelse af bilfri gader og større fokus på fodgængerne i byen. Landets første gågade, Strøget, blev oprettet i København i 1962 og op til 1996 blev fodgængerarealerne på torve og gader seks gange større i København, hvilket var et stort tilskud til bylivet i den menneskelige skala (Gehl & Gemzøe 1996).

Bilvæksten muliggjorde, samtidig med det store pres på boligarealerne inde i midtbyen, en udflytning til områder, der lå udenfor byen. I denne periode blev der således udlagt flere store villakvarterer og forstadsbebyggelser rundt om de eksisterende bykerner. For byerne betød det en opdeling i bolig og arbejde, der foregik henholdsvis i forstæderne og i centrum. Siden forstædernes tilvækst til byerne er der opstået en markant dikotomi mellem forstaden og byen, hvorpå andre begrebspår også tilknyttes, som kvinde-mand, hjem-arbejde (Stevenson 2003) og i USA en yderligere racemæssig opdeling med den hvide middelklasse i forstæderne og de mere fattige sorte i bymidterne (Kotkin 2005). Forstæderne har ofte fået tillagt negative værdier, hvilket blandt andet kommer til udtryk i Lewis Mumfords betegnelse af forstæderne som *"the anti-city"* (Mumford citeret i Kotkin 2005), idet han mener, at de bliver en hul gengivelse af en by, hvor essensen af den traditionelle by og alt det, der gør byen til "en rigtig by" ikke findes i forstaden. På trods af kritikken er der dog en stor del af befolkningen i den vestlige verden, der frivilligt vælger at bo i disse udskældte forstæder, hvilket fra et elitært synspunkt er lidt af et paradoks:

"Clearly the preference of millions, the suburbs won few admirers among the sophisticated social critics and urban scholars at the time." (Kotkin 2005, s. 118)

I Danmark bor størstedelen af befolkningen i forstadsområder (Dahl 2008), men centrum af de større byer har i de seneste år oplevet både en fysisk tilvækst og et langt mere positivt image, end det var tilfældet under industrialismen og "bilismen".

1.1.4 Videnssamfundet og den sjove by

Efter en reduktion i byvæksten fra 1960'erne til 1990'erne, begyndte byerne atter at vokse og der kom mere planlægningsmæssig fokus på midtbyerne i de store byer, hvor fokus tidligere havde været på provinsen, for at rette op på *"det skæve Danmark"* (Andersen & Andersen 2004, s. 7). Erhvervslivets ændrede struktur mod service- og videnserhverv betød, i modsætning til industrialismens fabrikker, at lokalisering af

erhverv og bolig nu blev muliggjort igen. Hvor man før havde funktionsopdelt byerne og gennem bysaneringer fået arbejdspladser og erhverv ud af byen, begyndte man nu at integrere funktionerne og danne blandede byer (Storgaard 2004). Sideløbende med skiftet fra industrisamfund til videnssamfund, skete der således et paradigmeskift i opfattelsen af byen, fra storbyen som et problem og midtbyen som et sted med dårlige levevilkår, til storbyen som potentiale og midtbyen som et tilbud om oplevelser og gode levevilkår (Ærø & Jørgensen 2005).

Den samtidige ændring af arbejdslivet til mere fritid og fri i weekenderne, betød større muligheder for at opholde sig i byen og en større efterspørgsel efter rekreative aktiviteter. Desuden har demografiske ændringer som udviklingen til mindre husstande, fordi der er flere singler, en generel længere levetid og det, at man stifter familie senere, gjort det muligt at bruge byen mere. (Gehl et. al. 2006) Den økonomiske vækst var med til, at man fra 1980'erne rejste meget mere og så, hvordan livet i andre byer formede sig. En stor inspirationskilde for det nuværende byliv var således middelhavslandenes sommerliv med fortovscaféer, sol og kanaler, som man ønskede at overføre til Danmark. På trods af de første protester mod denne udvikling, fordi man mente at danskerne var "*danskere og ikke italienerne*" (Gehl & Gemzøe 1996, s. 11), opstod der en mere udbredt "Gå-ud-kultur", hvor cafélivet blomstrede. I løbet af 1990'erne blev denne cafékultur udvidet med mere udendørs servering, hvor sommersæsonen blev forlænget med overdækninger og varmelamper. Op gennem 1990'erne fik bylivet således en mere rekreativ karakter med mere ophold i byen og mere udendørs café liv, hvorimod bylivet i 1960'erne primært havde bestået af de daglige indkøb og at se på forretninger (Gehl & Gemzøe 1996).

1980'erne og 90'ernes voksende café-kultur, er dog ikke helt dækkende for det nuværende byliv, hvor der tales om oplevelsesøkonomi (Andersen & Andersen 2004), tiltrækning af "Den kreative klasse" (Florida 2002), Tivolisering (Skousbøll 1996), Disneyficering og Funscaapes (Marling & Zerlang 2007). Byen er således ikke længere udelukkende et sted, hvor de basale behov, som bolig og arbejde skal opfyldes, den skal også kunne tilbyde "[...] *oplevelser af byliv, kultur og natur.*" (Andersen & Andersen 2004, s. 5). Denne nye form for by, er blevet kaldt for *Fun City* (Marling & Zerlang 2007), hvor oplevelser og events fylder byen. Gehl har beskrevet det tidligere byliv i henholdsvis Vinter-Danmark og Sommer-Danmark, hvor der ikke sker noget og ikke er noget liv på gaden i den kolde og kedelige vinter, mens sommeren får folk ud på pladser og i parker. (Gehl 2007). I "den sjove by", er grænsen mellem årstiderne nedbrudt og indretningen af byen og forskellige events inviterer til oplevelser hele året,

hele døgnet. Byen udfyldes således med midlertidige tilbud, som skøjtebaner, Jazzfestival, havnebassiner, julemarkeder, Kulturnat og karnevaller. For bylivet betyder et stort udbud af disse fritidsaktiviteter, at man rent faktisk kan opnå, at mange mennesker kommer ud i det offentlige rum på trods af, at ingen af deres hverdagsgøremål foregår der. (Marling 2007)

Den ovenstående gennemgang af det historiske byliv, har vist eksempler på bylivet og byernes funktion helt tilbage til middelalderen og op til i dag. Hvis man skal pege på de ændringer, der har betydet mest for livet i byerne må det være de økonomiske og samfundsmæssige forhold, der har ført til, at byen ikke længere primært bruges som arbejdsplads, men som rekreativt fristed. Hvor byrummene tidligere blev brugt til aktiviteter fordi folk var *nødt* til det, bruges byen nu fordi man har *lyst* til det. Der er således sket en forskydning i brugen af det offentlige rum fra overvejende at bruge byen til de faste daglige gøremål som indkøb og arbejde, til nu i højere grad at bruge det offentlige rum til rekreation og oplevelser (Gehl & Gemzøe 1996). For at få en større forståelse for det nutidige byliv, gennemgås i næste afsnit bylivet ud fra arkitekten Jan Gehls forståelse af det.

1.2 Begrebsafklaring: Byliv ifølge Jan Gehl

I dette afsnit vil begrebsafklaringen af byliv tage udgangspunkt i Jan Gehls arbejde med at afdække bylivets variable. Denne tilgang vælges, fordi den giver en bred forståelse af både de faktorer, der påvirker bylivet og de gevinster, der er ved at have et velfungerende byliv. Det følgende afsnit vil derfor være en introduktion til begrebet byliv: hvor det foregår, hvad det består af, hvem der udgør det og hvilke fysiske rammer bylivet har. Kommunernes udgangspunkt for planlægning af byliv udspringer ofte af den samme forståelse, som Gehl har af bylivet og der kan findes en overensstemmelse mellem kommunernes tiltag og Gehls anbefalinger. Desuden er hans tilgang både teoretisk og empirisk baseret over en lang tidsperiode og i en dansk kontekst, hvilket også er med til at give en bred introduktion til begrebet byliv, der samtidig kan bruges som baggrund for den senere analyse.

Der er dog også problemer ved udelukkende at anvende Gehls definition og optik på bylivet, men da dette afsnit er en præsentation mere end en diskussion, vil det Gehl'ske byliv her blive præsenteret i en neutral udgave, mens en mere kritisk vinkel vil blive anlagt i kapitel 2 "Problematisering af bylivet". Som en indledende præsentation af bylivet er nedenstående gennemgang af Gehls byliv langt fra udtømmende og en mere omfattende teoretisk gennemgang og diskussion af byliv med inddragelse af flere kilder, findes derfor i afsnit 2.1 "Teoretiske tilgange til bylivet".

1.2.1 Hvor foregår bylivet?

For at kunne definere, hvad byliv er, kan man starte med at indkredse, *hvor* bylivet foregår. Hvis man ser på kommuneplanerne, ligger fokus for byliv ofte på bymidten og på pladser, gader og havnefronter. Alle disse rum kan karakteriseres ved at være offentligt tilgængelige i modsætning til det private rum, der eksempelvis består af folks boliger. En skarp opdeling i offentlige og private rum, er dog ikke nok til at beskrive alle de typer af rum, der findes i byen, idet der er en del mellemformer på skalaen mellem de offentlige og de private byrum.

Gården i en karrébebyggelse er eksempelvis altid tilgængelig for de folk, der bor i bygningen, men ikke nødvendigvis for udefrakommende. Selvom det ikke er en aflåst gård, vil man alligevel føle at man træder ind i et mere privat rum end hvis man går på gaden. Arealer der ligger umiddelbart foran boliger, kan have den samme effekt – man må godt være der, men det er ikke nødvendigvis indbydende. Andre steder kan offentlige rum privatiseres, ikke altid retmæssigt, fx ved opsætning af skilte eller andet,

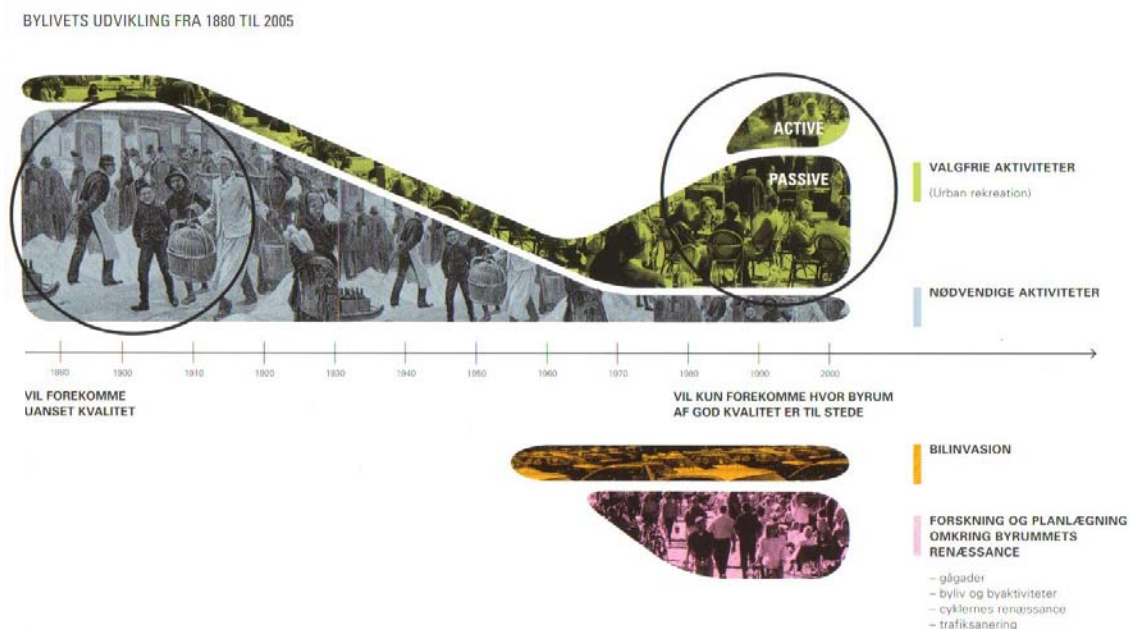
der forhindrer almindelig offentlig brug af arealet. Disse typer af steder kan karakteriseres som semi-offentlige rum, hvor man godt kan gå, men alligevel er det en form for privat område. (Carlberg & Christensen 2005) Forhaver er som udgangspunkt kun for dem, der bor der, og karakteriseres dermed som et privat rum, men disse områder kan dog alligevel være med til at gøre det offentlige byrum indbydende og dermed være et tilskud til bylivet, selvom det er et privat rum (Gehl 2007). Så selvom andre mennesker opholder sig i private eller semi-private rum, vil man alligevel føle, at den visuelle kontakt til andre mennesker er en positiv kvalitet ved byrummet. På samme måde er en bymidte, hvor der bor folk med til at påvirke byrummet positivt, hvis der fx er blomster i vinduerne og lys om aftenen (Gehl & Gemzøe 1996). Bylivet som helhed foregår således ikke udelukkende i det offentlige rum, men i samspillet mellem de forskellige former for private, semi-offentlige og offentlige rum.

1.2.2 Hvad består bylivet af?

Gehl opdeler overordnet set bylivet i det, han betegner som nødvendige aktiviteter, valgfrie aktiviteter og følgeaktiviteter. De nødvendige aktiviteter udgøres af alt det, man er nødt til at gøre for at opfylde de ting man gerne vil nå. Disse aktiviteter består derfor primært af transport gennem byen, hvor formålet kun er at komme fra et sted til andet eller aktiviteter som at stå og vente på bussen. Det er de aktiviteter, som ikke kan fravælges. I modsætning hertil er der de valgfrie aktiviteter, som er de aktiviteter folk selv har valgt og som ofte har en rekreativ karakter, fx at gå en tur i parken, slappe af på en bænk eller bare det at opholde sig i byen, fordi man har lyst til det. Følgeaktiviteterne er de aktiviteter, der opstår på baggrund af de valgfrie aktiviteter og består primært af det sociale møde mellem mennesker. Dette møde er ikke nødvendigvis et aftalt møde mellem mennesker, der kender hinanden, men en social aktivitet kan også være det at se eller høre på andre mennesker i det offentlige rum. Herefter kan komme en egentlig kontakt i form af samtale, eller at man laver noget sammen, fx børn, der leger eller folk, der kommer i snak over hækken eller på en bænk i parken. Netop den meget basale sociale kontakt, som det er at se og høre andre mennesker, er efter Gehls mening en meget vigtig del af det at opholde sig i et byrum og grunden til, at det er så attraktivt at være i byen, selvom man bare sidder på en bænk og kigger på resten af bylivet. (Gehl 2007)

I forhold til denne opdeling er der historisk set sket et skift i omfanget og fordelingen af disse tre typer af aktiviteter, og dermed i, hvad der udgør bylivet, som den historiske gennemgang også viste (se afsnit 1.1 "Byliv i et historisk tilbageblik"). Udviklingen ses på Gehls illustration (se figur 4), der viser brugen af byen de seneste godt 100 år. Det

er selvfølgelig en meget overordnet model for, hvordan bylivet har udviklet sig, men den viser samme billede som den historiske gennemgang: at de nødvendige aktiviteter, som arbejde og indkøb er faldet i det offentlige rum, mens de valgfrie aktiviteter, som rekreation og konsumtion er steget. (Gehl et. al. 2006)

Figur 4: Bylivets udvikling de seneste godt 100 år – de nødvendige aktiviteter er faldet i det offentlige rum, mens de frivillige er steget. (Illustration fra Gehl et. al. 2006, s. 9)

På figuren (se figur 4) ses det, at det omkring 1900-tallet, er de nødvendige aktiviteter, der primært er arbejdsrelaterede, der dominerer gadebilledet. De valgfrie aktiviteter udgør en lille, men jævn del af bylivet frem til omkring 1960. I takt med industrialiseringen rykker flere og flere af de nødvendige aktiviteter dog inden døre, en udvikling, der er fortsat frem til nu, hvor stort set al handel og kommunikation foregår væk fra det offentlige rum. Faldet i de nødvendige aktiviteter og det konstante niveau af frivillige aktiviteter i bylivet må, ifølge Gehl, betyde, at perioden mellem 1950 og 1960, var et mængdemæssigt lavpunkt for bylivet. Fra 1960 kommer bilernes invasion, der måske bidrager til mere liv i byen, men bestemt ikke af den slags liv Gehl ønsker. Fra 1970'erne sker der dog, som tidligere nævnt, et skift fra at fokusere på biler til at fokusere på mennesker og indrette byrummene med cykelstier og gågader. Denne "byrummets renæssance", er i figuren sammenfaldende med en kraftig vækst i de valgfrie aktiviteter, der betyder et stort tilskud til bylivet. Den aktive rekreation er begyndt at komme frem fra 1990'erne og indebærer mere sportsprægede aktiviteter som jogging og skøjteløb. (Gehl et. al. 2006)

For det nuværende byliv, har flytningen af de nødvendige aktiviteter væk fra det offentlige rum, samtidig med den teknologiske og samfundsmæssige udvikling, betydet, at man sagtens ville kunne leve sit liv "indendørs". Man kunne således sagtens forestille sig en hverdag, hvor man kører i bil på arbejde, er indendørs på arbejdet i løbet af dagen, mødes privat hos andre og køber ind i et shoppingcenter. Den udvikling har man set i mange amerikanske byer og det står som skræks scenariet for Gehl, at livet leves i privatiserede byrum, hvor kun bestemte grupper har adgang, eller hvor der er begrænset adgang i løbet af døgnet, som fx et privatejet shoppingcenter. En vigtig funktion af bylivet, er for Gehl, nemlig bylivet som en demokratiserende faktor, idet man kommer ud i det offentlige rum og møder andre mennesker fra det samfund, som man er en del af. Det giver således også en form for social tryghed, at man får afmystificeret andre grupper, ved at møde dem i bymiljøet. Diversitet i forhold til, hvem, der bruger byrummet, ses derfor som en positiv faktor. (Gehl et. al. 2006)

Ifølge Gehl, er det således kombinationen af alle disse former for aktivitet, transport og sociale møder, der giver det, der opfattes som byliv. Når folk samles i byerne er det i høj grad for at se på andre mennesker og for at være i nærheden af andre. (Gehl 2007) Fordi det er et så grundlæggende træk, at mennesker tiltrækkes af andre mennesker, har bylivet derfor også en selvforstærkende effekt. Hvis der først er et område af byen, hvor flere mennesker opholder sig, vil det tiltrække endnu flere mennesker og være med til at skabe et velfungerende byliv. (Gehl 2007)

1.2.3 Hvem udgør bylivet?

Indtil videre er bylivet blevet beskrevet, som en vis mængde af mennesker, der er i gang med forskellige typer af aktiviteter, som samlet set, udgør bylivet. Hvis man opdeler dette billede, består bylivet dog af enkeltpersoner, der ud fra individuelle bevæggrunde bruger byen på deres egen specifikke måde. Som nævnt tidligere, lægger Gehl netop vægt på den demokratiserende effekt, som diversitet i gadebilledet kan have. En måde at gruppere byens brugere på, er gennem de aktiviteter de foretager sig, gennem demografiske faktorer eller gennem livsstilstyper. Aktiviteterne er tidligere blevet nævnt, men i denne forbindelse kan det tilføjes, at aktiviteten kan danne en gruppeidentitet, eksempelvis folk, der køber ind eller folk der sidder på en café. Herudover kan man gruppere brugerne efter faktorer som alder, om man er single eller børnefamilie og hvor mange penge man har til rådighed. Disse forskellige grupper vil stille forskellige krav til byen, og efterspørge forskellige aktiviteter som skaterbaner, bænke, legepladser eller natklubber. Ud fra disse forskellige faktorer og

hvilken type folk er, kan man også gruppere brugerne efter den livsstil de har. Dette er gjort i studiet "Københavnslivsformer", hvor de seks livsformer "Hjem og fritid", "Karrierelivet", "De selvstændige", "Katalysatorerne", "De udsatte" og "Turisten", blev udledt (Københavns Kommune 2004) (se figur 5).

Figur 5: Seks forskellige livsformer, der udgør brugerne af byen. (Illustration af Gehl (Arkitekturforum 2008), efter analysen "Københavnslivsformer" (Københavns Kommune 2004))

De seks livsformer efterspørger både forskellige typer af boliger og har forskellige forventninger til livet i deres by. Den første gruppe vægter således familien og lokalområdet højt og vil derfor gerne have grønne områder, et rent miljø og lokale butikker. Karrieretypen vægter derimod arbejdslivet højt og vil derfor gerne bo i et område med gode karrieremuligheder og i nærhed til kultur, caféer og butikker. Desuden vil de gerne have, at byen har identitet og sit eget særpræg. De selvstændige efterspørger god tilgængelighed og parkeringsmuligheder og ser gerne, at byen har et godt image, der kan hjælpe forretningen. Katalysatorerne er en lidt mere diffus gruppe, i forhold til deres boligpræferencer, men fælles for dem er, at de vægter byen omkring sig meget højt. De vil gerne bo i en by med identitet og utraditionelle områder, der ikke er alt for ordentlige, så der bliver plads til at skabe nye projekter og forme sine omgivelser. De udsatte er en gruppe, der har fysiske, sociale eller økonomiske problemer og som ønsker, at byen har god tilgængelighed og at der er et godt lokalt miljø. Turisten er typisk på gennemrejse og opsøger oplevelser og attraktioner og forventer derfor at byen er nem at finde rundt i og overskuelig. (Arkitekturforum 2008, Københavns Kommune 2004) Ud fra de seks livsformer, kan man få et indtryk af, hvem der bruger byen og hvilke forventninger de har til den.

Denne livsstilsopdeling dækker dog ikke nødvendigvis alle byens brugere, da der eksempelvis mangler en dækkende livsform for studerende, der ikke umiddelbart falder ind under nogle af de nævnte livsformer. Ifølge Gehl og Gemzøe er det en gruppe, der i særlig grad påvirker byen:

"Ingen enkelt faktor har større betydning for vitaliteten i et bycenter end tilstedeværelsen af uddannelsesinstitutioner og studenter." (Gehl & Gemzøe 1996, s. 38)

Udtalelsen er møntet på bylivet i København, men gør sig også gældende i andre større byer, hvor der findes uddannelsesinstitutioner. Det særlige ved denne gruppe er, at de kommer ind til byen og transporterer sig rundt i byen med kollektiv transport eller gang/cykel og dermed bidrager de positivt til bymiljøet ved ikke at køre i bil. Desuden bruger de byens tilbud mere intensivt og opholder sig i byen hele året og en større del af døgnet – de ”holder liv i byen efter lukketid” (Gehl & Gemzøe 1996, s. 38). De unge udgør således en vigtig faktor i det levede byliv og er med til at øge diversiteten i bybilledet, fordi de bruger det offentlige rum mere intensivt ved at være i byen over en større del af døgnet og ved at henlægge flere af deres aktiviteter i byen.

1.2.4 Hvilke fysiske rammer omgiver bylivet?

Indretningen af byens rum er, i Gehls optik, meget vigtig for bylivet, idet byrummene skaber de fysiske rammer omkring bylivet. Ifølge Gehl havde de middelalderlige byplaner en meget positiv effekt på bylivet, fordi den menneskelige skala inviterede til ophold i byens rum. De byer, der fungerer godt nu, har ofte en gammel bykerne, eller der er pladser med et rigtigt størrelsesforhold. Skalaen i byrummet bør være tilpasset menneskets sanser og det er eksempelvis en god plads, hvis man kan overskue den hele og se hvad der sker i den anden ende. For fodgængere, der bevæger sig med omkring 5 km. i timen, er det således også vigtigt, at det omgivende byrum er detaljerigt og at man kan overskue bygningerne. Hvis man som fodgænger går langs store lukkede facader, vil det i bedste fald bare være kedeligt, men i værste fald kan der også opstå utryghed og en følelse af at man er meget lille. Omvendt kan landskaber, der er beregnet på biltrafik indrettes med større dimensioner og færre detaljer, fordi man ikke når at opfatte detaljerne i omgivelserne, hvis man fx kører på en motorvej. Gehls interesse i den menneskelige skala, som en vigtig faktor for gode byrum fører til et markant fokus på fodgængerne, som den gruppe, der bidrager mest positivt til bylivet og med sine egne ord, mener han at ”*Livet foregår til fods*” (Gehl 2007, s. 68). Gehls version af det gode byliv, tager således udgangspunkt i, hvor mange mennesker, primært fodgængere, der bruger det. Med denne forudsætning bliver Gehls tilgang, ikke overraskende, nærmest en hyldest til de bilfri gader, fortovscafèerne og strøgområderne.

Som det tidligere blev beskrevet, bruges byen nu primært til frivillige aktiviteter, hvilket betyder, at byen i højere grad er et tilbud, der kan vælges til og fra. Det stiller højere krav til de fysiske omgivelser, der så skal være tiltrækkende nok til, at man har lyst til at være der. Ifølge Gehl fungerer mange af de danske byrum godt og formår at tiltrække den koncentration af mennesker, der er med til at skabe et godt byliv. En del

af forklaringen er, at der i Danmark er gjort meget inden for byplanlægning og arkitektur for at øge attraktiviteten af byen, ved blandt andet at fjerne biler fra de mest centrale områder og ved at skabe arkitektonisk velfungerende byrum. (Gehl 2007)

Gehls kvalitetskriterier for et godt byrum, opdeles overordnet set i beskyttelse, komfort og herlighed. Beskyttelsen er især fokuseret på, at byrummet skal være godt for de bløde trafikanter, som skal afskærmes og sikres mod trafik og ulykker. Et andet aspekt er beskyttelse mod kriminalitet, hvor man eksempelvis kan opnå tryghed ved at blande funktioner, som boliger, kontorer og indkøbsmuligheder, så der er andre mennesker på stedet, en større del af døgnet. Desuden skal byrummet være indrettet, så det beskytter mod negative klimaforhold, som vind og skygge, der gør stedet ubehageligt at opholde sig på. Byrummets komfort opnås ved, at der er gode muligheder for både at stå, gå, sidde og mulighed for fysisk udfoldelse. Desuden skal rummet indbyde til tale og øjenkontakt, hvilket kan opnås med byrummets dimensioner.

Herlighedsaspektet omfatter den menneskelige skala, muligheden for at nyde det gode vejr og byrummets æstetiske kvaliteter. Gehl taler således om de offentlige steder, som rum, der skal møbleres "*med fine detaljer, gode materialer og gode møbler*" (Gehl et. al. 2006, s. 106). Alle disse kvalitetskriterier er med til, at skabe gode byrum, hvor folk gerne vil opholde sig og dermed skabes der mere byliv. Enkeltvis, er de dog ikke nok til at opnå det gode byrum, da de helst skal "*indgå i og samles til en smukt gennemarbejdet arkitektonisk helhed.*" (Gehl et. al. 2006, s. 106)

Med udgangspunkt i Gehl's beskrivelser af "livet mellem husene", kan man således sammenfattende sige, at det der betyder mest for bylivet, netop er *husene*, idet de udgør de fysiske rammer for, hvordan livet kommer til at udfolde sig. Selvom Gehl også påviser andre faktorer, der påvirker bylivet, kan hans overvejende fokus på rammerne udlægges som en "arkitektur-deterministisk" tilgang til bylivet, hvor de gode rammer skaber det gode byliv.

2. Problematisering af bylivet

Dette kapitel er opbygget i to afsnit, der refererer til det indledende kapitels opdeling i et historisk afsnit og et teoretisk afsnit. Det første afsnit vil tage udgangspunkt i det senest gennemgåede, og således nuancere begrebet byliv, ved at inddrage flere forskellige teoretikere, der kan udvide og udfordre det Gehl'ske, "arkitektur-deterministiske" byliv. Det andet afsnit, peger tilbage på den indledende beskrivelse af de kommunale visioner for at skabe byliv og disse visioner diskuteres både i forhold til den historiske gennemgang og i forhold til den teoretiske begrebsafklaring. Ved at indsætte kommunernes bylivsforståelse i en historisk og teoretisk kontekst, opnås en problematisering af, hvilket byliv, der egentlig ønskes og hvordan det hænger sammen med de faktorer, der påvirker det individuelle byliv. Denne problematisering leder således, sammen med indledningen, videre til selve problemformuleringen, der præsenteres i kapitel 3.

2.1 Teoretiske tilgange til bylivet

De to afsnit i indledningen (se kapitel 1) pegede på hver sin type af forklaringer på, hvad der påvirker bylivet. I den historiske gennemgang blev bylivet set som noget, der blev påvirket af større, udefrakommende faktorer, som industrialisering, skiftet til forbrugsbyer, bilismen og den seneste udvikling mod videns- og oplevelsesøkonomi. I det næste afsnit, gennemgangen af det Gehl'ske byliv, var fokus på de faktorer, der mere lokalt påvirker bylivet, som det bebyggede miljøes skala, vindforhold, byrummets indretning og andre mennesker i gadebilledet. Man kan således sige, at der i introduktionen er opstillet to tilgange til bylivet, der repræsenterer henholdsvis en form for "globaliseringsdeterminisme", hvor bylivet i det lokale miljø er underlagt de store samfundsmæssige og globale strømninger, samt en form for "arkitektur-determinisme", hvor bylivet påvirkes af byrummets rammer, møblering og materialevalg. Disse to yderpunkterpunkter i forståelsen af bylivet, er dog ikke de eneste tilgange og i de følgende afsnit, suppleres disse således med begreber som tid-rum-prismer, segregering, den imaginære by og usynlige steder, der alle lægger sig imellem de to yderpunkter.

2.1.1 Tråde der mødes

Hvis man stiller sig på en plads og observerer bylivet, kan man iagttage folk, der kommer og går, nogle der gør ophold, nogle der mødes med bekendte eller måske nogle, der bare skynder sig igennem. I en Gehl'sk forståelse af bylivet, er fokus netop

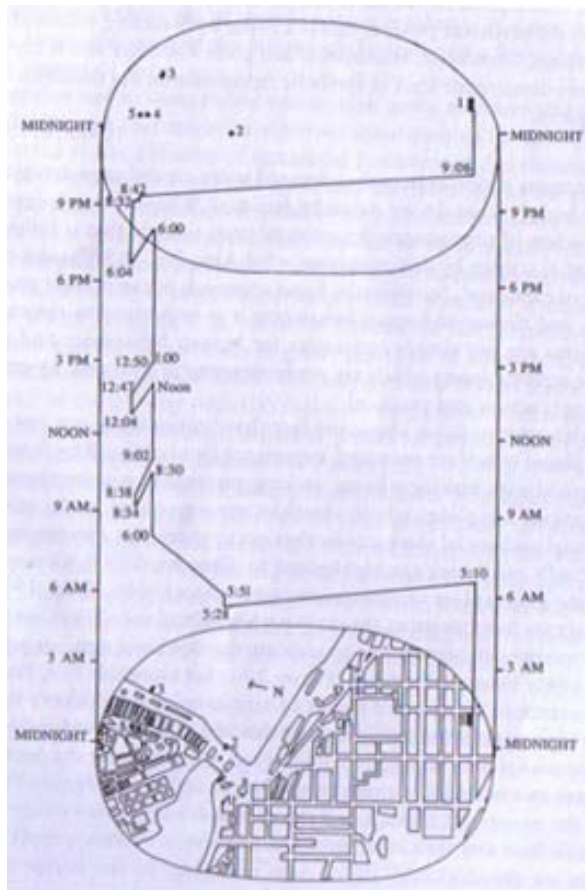
på bylivet et konkret sted på et bestemt tidspunkt, hvor samlingen af enkeltpersoner, udgør bylivet. Hvis dette billede splittes op og man følger de enkelte mennesker, står det klart, at de kommer et sted fra og er på vej et sted hen, når de krydser det sted man selv observerer fra. Hvis man forestiller sig deres ruter, som en tråd, der ruller sig ud, vil der tegnes af et mylder af tråde, der mødes og skilles. Selve bylivet opstår dog kun der, hvor trådene også mødes på samme tid og dermed skaber det byliv, der eksempelvis observeres på pladsen. Denne tilgang til bylivet blev udviklet af den svenske geograf Torsten Hägerstrand, som her inddrages, for at nuancere Gehl's observerede byliv i forhold til, hvad der i praksis skal til, for at få mennesker til at mødes både på samme tid og på samme sted.

Hägerstrand opstiller det, han kalder tid-rum prismer, som kan illustrere en persons hverdag i forhold til bevægelsen i både tid og rum. Hvis man eksempelvis tager en person, der starter hjemmefra om morgenen og kører i bil på arbejde, så har han brugt et bestemt stykke tid på at bevæge sig en bestemt afstand. Den tid det tager og den afstand han tilbagelægger, afhænger selvfølgelig af transportmiddelvalg og af afstanden mellem hjem og arbejde. Mens personen er på arbejde flytter han sig i tid, men ikke i rum. Hvis personen derefter skal mødes med en ven, er det indlysende at man har en aftale om et tidspunkt og et sted, hvilket i Hägerstrands optik, vil sige at man mødes i både tid og rum. I løbet af en dag kan man dog også "mødes" i det samme rum, men hvis det ikke er på samme tidspunkt, vil man ikke opnå det fysiske møde med personen. (Hägerstrand 1970)

Tilsvarende, kan man nu mødes i tid, men ikke nødvendigvis i rum, hvis man eksempelvis "mødes" på internettet, gennem mail eller chat. Hvor det synkrone møde finder sted på både samme tid og sted, finder det asynkrone møde således sted i det virtuelle rum, hvor man kan mødes samme sted, men ikke nødvendigvis på samme tidspunkt, hvis der eksempelvis er tale om en e-mail. (Holloway & Hubbard 2001) Med de udvidede muligheder på nettet som live-chat, kan man igen sige at man mødes samme sted, på samme tid og at det dermed også er en form for synkront møde, på trods af at det ikke foregår i det fysiske byrum. De virtuelle møder er interessante i forhold til bylivet, fordi de opfylder noget af behovet for kontakt eller møder med andre mennesker, men uden at mødet er en del af det fælles byliv og dermed kommer andre til gode. Selvom man kunne forestille sig, at denne form for virtuel kontakt og muligheden for konstant opkobling til et globalt netværk, kunne overflødiggøre behovet for at mødes fysisk, foregår hverdagen dog stadig primært i det fysiske rum og

indenfor et forholdsvis lille område mellem hjem, job og venner (Holloway & Hubbard 2001).

Den enkeltes aktiviteter i løbet af dagen, kan således sammenfattes i en slags 3-dimensionel graf, der viser bevægelsen i tid og rum. Den rumlige figur som grafen udfylder, kaldes for tid-rum prismet (se figur 6):

Figur 6: Hägerstrand'sk prisme, der viser et eksempel på, hvordan dagligdagen tegner sig i både tid og rum; her illustreret med tiden lodret og rummet vandret. (Kilde: Holloway & Hubbard 2001, s. 34)

I forhold til bylivet kan sådanne prismer være med til at illustrere, hvad der skal til, for at mennesker mødes i det offentlige rum. Hägerstrands overordnede pointe er, at enhver bevægelse i rummet kræver ressourcer i form af tid og rum. Herudover, er der andre bindinger, som den enkelte må forholde sig til, når en bestemt aktivitet og den nødvendige transport skal vælges. Golledge og Stimson opdeler bindingerne i tre forskellige typer; *capability constraints*, *coupling constraints* og *authority constraints*. Den første type, vedrører adgangen til transportmidler og ens fysiske tilstand, hvor eksempelvis ældre eller handicappede kan opleve *capability constraints*, fordi de fysisk ikke er i stand til at bevæge sig i et hvilket som helst rum. Herunder hører også den

tidmæssige binding, der ligger i, at man ikke har uendeligt meget tid til rådighed.

Coupling constraints berører det forhold, at for at mødes med andre, skal ens individuelle ruter være sammenfaldende i tid og rum. Den sidste type af begrænsning, *authority constraints*, vedrører de institutionelle barrierer, der kan være for forskellige personer i forskellige typer af rum. Eksempelvis er børn afskåret fra at deltage i nattelivet, parker kan være aflåst om natten eller om vinteren, eller det kan være semi-offentlige steder, som indkøbscentre eller arbejdspladser, hvor kun de, der arbejder der, har adgang. (Ud fra Golledge og Stimson i Holloway & Hubbard 2001).

Med udgangspunkt i de tre typer af bindinger og Hägerstrands tilgang til bevægelse i tid og rum, kan man sige, at for at to personer rent faktisk kan mødes, skal alle tre typer af bindinger være elimineret. De to personer skal begge have tilstrækkelige ressourcer i form af tid, transportmidler og fysisk tilstand, deres tid-rum prismer skal være sammenfaldende på et bestemt sted på samme tidspunkt og de skal begge have adgang til stedet. Da alle enkeltpersoner har en hverdag ud over at opholde sig på byens centrale plads, kan man derfor sige, at for at få mennesker til at mødes og samles i et bestemt offentligt rum på samme tidspunkt, er der mange enkeltpersoners prismer, der skal være sammenfaldende og de skal alle have overkommet de førnævnte barrierer. Det betyder samtidig, at i det tidsrum, hvor de mødes et bestemt sted, kan de ikke være andre steder, hvilket illustrerer at der kun er en vis "mængde byliv" i en specifik by - hvis man samler mennesker ét sted, er der andre steder, hvor de ikke er.

Denne konklusion ud fra Hägerstrands tilgang, sætter Gehl's "arkitektur-determinisme" i perspektiv. Som det blev beskrevet tidligere, er den tid man opholder sig et bestemt sted, fx et offentligt byrum, på et bestemt tidspunkt, en del af en større kæde af opholdssteder, og transporttid mellem disse steder. Hvis man på et almindeligt døgn for en enkelt person fratrækker sovetid, fritid i hjemmet, ophold indenfor på arbejde og eventuel transport der ikke er en del af bylivet, er der ikke mange timer tilbage til ophold i det offentlige rum. Hvis man samtidig tager i betragtning, at virkelig mange af denne slags hverdagstråde skal mødes i tid og rum, for at skabe "et pulserende byliv", er det således tydeligt, at et godt indrettet og gennemtænkt byrum, ikke gør det alene. Selv en gennemgribende fysisk fornyelse af en by, ville ikke nødvendigvis skabe et godt og velfungerende byliv, hvis der ikke var potentiale for det. Der er således en meget håndgribelig grænse for bylivet, idet man ikke kan skabe "uendeligt meget" byliv, hvilket kan illustreres gennem Hägerstrands prismer.

En ting, som prismerne ikke gengiver, er dog den enkeltes oplevelse af den by, hvor hverdagen leves. Den Hägerstrand'ske tilgang er således blevet beskyldt for at mangle den menneskelige skala og reducere menneskets hverdag, til en prik i bevægelse:

"The fact that a human path in the time-geographic notation seems to represent nothing more than a point on the move should not lead us to forget that at its tip – as it were – in the persistent present, stands a living body-subject, endowed with memories, feelings, knowledge, information and goals – in other words capabilities too rich for any conceivable kind of symbolic representation but decisive for the direction of paths." Anthony Giddens (citeret i Holloway & Hubbard 2001, s. 33)

Tid-rum prismerne siger således ikke noget om, hvordan den enkelte oplever sin rute gennem byen og de kan ikke vise indtrykket af byen eller stemningen. For at få et mere nuanceret billede af byen inddrages i de næste underafsnit således de lidt mere kvalitative måder at opfatte byen på, hvor også minder, oplevelser og opfattelse byen er betydende for, hvilken rute, der vælges.

2.1.2 Min by – din by

Med de mange forskellige typer af hverdag og forskellige livsformer, der tidligere er berørt, er det ikke overraskende, at byen bruges meget forskelligt af de forskellige indbyggere og besøgende. Dette kommer fysisk til udtryk i, hvilke dele af byen man bruger og mentalt, som de mange forestillinger og opfattelser af byen, der vil være. Feministiske studier af byen, har eksempelvis peget på de markante forskelle, der kan være mellem, hvordan mænd og kvinder bruger og opfatter byen. Forskellene i brugen af byen, kan bunde i den måde, hverdagen er struktureret på, hvilket er mest markant i samfund med kønsforskelle på arbejdsmarkedet, hvor det oftest er kvinden, der passer hus og børn, mens manden er på arbejde. Her vil den fysiske forskel på brugen af byen, komme til udtryk i, at kvinderne opholder sig i forstæderne ved hjemmet, steder til indkøb eller steder, der har relation til børnene, som skole og legepladser. Mændenes hverdag vil omvendt være bygget op om arbejdsrelationen, som typisk vil være i midtbyen. Den forskellige brug af byen, påvirker også, hvordan byen opfattes og hvilke værdier de forskellige områder tillægges. (Stevenson 2003) I en dansk sammenhæng, er disse kønsforskelle måske ikke ligeså udtalte, som i et amerikansk forstadskvarter med hjemmegående husmødre, men man kan nok genfinde nogle af de samme mønstre, hvor de værdier forstaden og midtbyen tillægges, nok i høj grad er påvirket af det traditionelle kønsrollemønster, hvor forstaden opfattes som den trygge, rolige familiebase, mens byen mere opfattes som singlernes legeplads.

For kvindernes vedkommende, kan opfattelsen af byen være en betydende faktor for brugen af den, eksempelvis i forbindelse med den (oplevede) fare, der kan være forbundet med at bevæge sig rundt i byen. Kvinder vil således oftere lade deres valg af rute gennem byen påvirke af "skumle" steder, som parker om natten, tunneller eller dårligt oplyste pladser, som skaber en følelse af frygt, der gør, at man undgår disse fysiske steder, uanset, hvor reel faren egentlig er. (Stevenson 2003) Disse valg og fravalg af steder i byen, baseret på frygt, betyder at kvinder i højere grad må afveje frygten og opfattelsen af byen; som Stevenson udtrykker det: "[...] *women negotiate their fear when imagining the city*" (Stevenson 2003, s. 39)

Den forskellige brug af byen, ikke kun i forhold til køn, men også livsstil og etnicitet, betyder også en forskel i, hvor i byen man vælger at bo. Ofte bunder forskellene mellem boligområder, i den enkeltes valg ud fra, hvilken livsstil man har og hvilken type område, man gerne vil bo i. Andre grupperinger på boligmarkedet bunder dog i race- eller klasseforskelle, hvor boligvalget ikke er frivilligt, men er betinget af strukturelle uligheder og en magtmæssig ubalance (Stevenson 2003).

Hvis dette er tilfældet, er der tale om segregering, som er den fysiske konsekvens af de samfundsmæssige strukturer og boligmarkedets sammensætning. Ifølge Birgitte Mazanti (Mazanti 2004), kan disse faktorer dog ikke udelukkende forklare segregeringen. Hun peger således på, at også opfattelsen af byen spiller en vigtig rolle. Her tales om stedsidentiteten, som en afgørende faktor, om et sted eksempelvis kan blive yderligere stigmatiseret af en indgroet opfattelse af området, der ikke nødvendigvis stemmer overens med oplevelsen af, at bo der. Denne sammenhæng, er vist gennem studier af såkaldte ghetto-områder, hvor der nok er en overrepræsentation af socialt udsatte grupper, men hvor omgivelsernes italesættelse af området som en ghetto, gør det værre end det egentlig er at bo der. Mazanti taler således om en indefra- og en udefra forståelse af stedet, hvor de, der bor i området sjældent synes det er lige så slemt at bo der, som folk udefra opfatter det. Denne forskel har stor betydning for den måde, man vælger at hjælpe disse områder, idet det, der udefra ses som store problemer, måske ikke er det, der fylder mest hos beboerne. (Mazanti 2004)

Modpolen til segregationens ghetto-områder, kan siges at være *gated communities* (Parker 2004), hvor middelklassen fysisk afskærer boligområdet fra den del af samfundet, de ikke vil dele området med. Her vælges boligområdet efter, hvilke andre mennesker, der er der – og måske især efter, hvilke andre mennesker, der *ikke* er der.

Disse boligområder udelukker andre grupper økonomisk og politisk, ved eksempelvis, at lave grundene så store, at kun mere velhavende grupper, kan købe dem og ved at stille krav om, hvilken boligtype, man må bygge. Den fysiske adskillelse fra de uønskede grupper, sker gennem indhegning af selve boligen eller klynger af huse, ved øget overvågning og private sikkerhedsvagter. På denne måde sikres området mod en social og etnisk diversitet og forbliver en pæn forstad, for den hvide middelklasse. (Parker 2004).

I forhold til bylivet, kan der også forekomme en vis segregering i det offentlige rum, både i en mildere form, hvor man bare vælger forskellige aktiviteter og opholdssteder på baggrund af livsstils- eller interessevalg, og i en mindre frivillig form, hvor bestemte grupper bevidst udelukkes fra visse dele af det offentlige rum. Sharon Zukin beskriver således, hvordan bestemte grupper af samfundet udelukkes gennem de aktiviteter, der foregår i det offentlige rum og nævner som et eksempel en offentlig park, hvor mindre bemidlede grupper, kriminelle og hjemløse presses ud, ved at omdanne parken til en scene for "[...] *cultural events, fashion shows, and outdoor restaurants.*" (Zukin citeret i Parker 2004, s. 140). Disse aktiviteter henvender sig i høj grad til det pæne publikum, der nyder kulturen, går op i mode og har råd til at spise på restaurant. Tilpasningen af det offentlige rum til middelklassens behov, kan være en bevidst strategi for at holde andre grupper væk, der anvender områderne på en upassende måde. Nogle af de redskaber, der anvendes er private shopping-malls, hvor ikke alle har adgang, offentlige bænke man ikke kan ligge på, for at forhindre hjemløse i at slå sig ned og øget politikontrol og overvågning i det offentlige rum (Stevenson 2003). Eksklusionen af mindre bemidlede grupper er måske ikke så udtalt i en dansk kontekst, som i USA eller England, men der er dog en tendens til det samme. Eksempelvis er der i København, markant mere politi i området omkring Istedgade og bænkene i den nye metro, er indrettet så man kun kan læne sig op ad dem. Man må således godt opholde sig disse steder, men man skal bruge dem på den "rigtige" måde og i overensstemmelse med samfundets etiske begreber.

I forhold til det Gehl'ske byliv, hvor idealet var bylivet som en demokratiserende og afmystificerende proces i forhold til andre grupper (se underafsnit 1.2.3 "Hvem udgør bylivet?"), kan man sige, at tendenser som segregering, *gated communities* og indretningen af byrum til at udelukke bestemte grupper, modarbejder dette ideal. Den ene forklaring, kan være, at mennesker ikke vil møde hinanden i det offentlige rum og at man foretrækker at bo med "ligesindede". De forskellige måder, at bruge og opfatte byen på, bevirker således, at byrummene opdeles i sociale zoner, hvor man aktivt

prøver at undgå at støde ind i "de andre" og derfor bevæger sig i helt forskellige dele af byen (Stevenson 2003). Planlægningsmæssigt kunne man så vælge at efterkomme dette "naturlige" ønske om opdeling og styrke udviklingen gennem boligområder, der tiltrækker specifikke grupper og gennem inklusion og eksklusion efter behov, i det offentlige rum. Den anden forklaring, som Gehl måske ville læne sig mest op af, er, at dårligt indrettede byrum forstærker den polarisering, der sker mellem grupperne. Fra et Gehl'sk synspunkt, kunne man således godt argumentere for, at hvis det offentlige rum, rent faktisk var inkluderende på tværs af livsstile og sociale skel, ville der netop ske en afmystificering af de andre grupper, som ville være med til, at mindske ønsket om ikke at ville opholde sig i samme (by)rum.

Begge yderpunkter, er vigtige at forholde sig til i den offentlige planlægning, hvor der på trods af visioner om diversitet og funktionsblanding, kan findes en tendens til, at bylivsplanlægningen er fokuseret på caféliv og shopping. I den kommunale planlægning, kan man således risikere, at ekskludere visse grupper ved at planlægge for en bestemt gruppe af samfundet, primært middelklassen; en tendens Zukin benævner som "*pacification by cappuccino*" (Zukin citeret i Parker 2004, s. 140). Denne pointe, vil blive uddybet yderligere i afsnit 2.2.3 "Diversitet for middelklassen".

2.1.3 Et sted er ikke bare et rum

Den del af byrummets segregering, der blev forklaret med forskellige opfattelser af byen, leder over i en diskussion af begreber, som "den oplevede by" og "den imaginære by", der dækker over mindre håndgribelige faktorer. Byens rammer, forstået som bygninger og byens indretning, udgør de byrum, som man færdes i og som er blevet beskrevet i gennemgangen af Gehls fokus på bylivets fysiske rammer (se underafsnit 1.2.4 "Hvilke fysiske rammer omgiver bylivet?"). For den enkelte person er byrummet dog ikke kun et rum, der er dannet af en ramme. Gennem det at leve i byen og at færdes i byen kobles forskellige oplevelser og opfattelser til bestemte byrum:

"Every citizen has had long associations with some part of his city, and his image is soaked in memories and meanings." (Lynch 1960, s. 1)

På det individuelle niveau, transformeres byen og rummet således til et sted med en mening, der ligger ud over det, der opfattes som de rent fysiske strukturer. Ifølge Lefebvre, kan byen således opfattes som et socialt rum, der er bygget op af social praksis og sociale processer (Lefebvre 2005). Den sociale praksis i byen har et spatialt

udtryk, ved at foregå fysiske steder i den konkrete by. Tilsammen danner disse sociale praksisser en forståelse af byen, som bestående af et mylder af oplevelser, der danner individets billede af rummet som et sted:

"[...] spatial practices create a myriad of narrative maps which, although mythological, imaginary, and partial, are central to the process of transforming cartographic space into places of meaning and memory." (Stevenson 2003, s. 55)

Den dualisme, der kan opstilles mellem den fysiske by og den oplevede by, opfatter Lefebvre ikke som et valg mellem at se rummet, som enten udelukkende bestående af de fysiske rammer eller som udelukkende socialt konstrueret. Han mener derimod at dualismen skal opløses til at indebære begge yderpunkter. (Lefebvre 2005) Hvor den fysiske by er gennemgået tidligere, som bylivets rammer, gennemgås derfor den oplevede by i dette underafsnit.

Den modernistiske opfattelse af byen, bundede, som tidligere nævnt (se underafsnit 1.1.3 "Moderne tider, bilen og forstaden"), i en meget funktionel tankegang, hvor formen skulle følge funktionen og hvor huse var masseproducerede maskiner til at bo i (Frampton 1992). Som en reaktion på den modernistiske opfattelse af byen begyndte flere teoretikere fra starten af 1970'erne at fokusere mere på de "bløde" sider af byen, der omfattede individets opfattelse af sine omgivelser med fokus på det lokale niveau. Ifølge Jonathan Raban, som i 1974 udgav bogen *Soft City*, er folks handlinger således irrationelle, hvilket stod i stærk kontrast til modernismen og de tidlige Chicago School sociologers søgen efter rationelle forklaringer for menneskers handling. (Stevenson 2003). Denne drejning mod postmodernismen betød et øget fokus på individet og åbnede op for en langt mere differentieret kultur, der også kom til udtryk gennem en større mangfoldighed i arkitekturen, der trak på mange forskellige stilarter og satte kendte elementer sammen på nye måder (Pacione 2005).

For individets vedkommende, betød det en frigørelse fra tidligere klasseopdelinger og traditioner, hvilket har skabt en større mangfoldighed af livsstile, hvor man gennem forbrug og levevis udtrykker, den person man gerne vil være (Andersen & Andersen 2004). Et vigtigt begreb her, er identiteten, der ifølge Michel Foucault, dannes gennem diskurser, som afgrænser en selv i forhold til andre. Identiteten er således socialt konstrueret og kontekstafhængig, idet den dannes gennem en specifik kontekst (Panelli 2004). Man kan således tale om multi-identitet, idet man eksempelvis både kan være kvinde, ung og studerende (Stevenson 2003). Hvilket gruppertilhørsforhold man lægger mest vægt på, kan afhænge af situationen og der er således også tale om

flydende identitet, hvor man lægger vægt på forskellige identiteter, alt efter konteksten. Den enkelte har således ikke én fast identitet, der er gældende alle steder til alle tider, men en persons identitet udgøres af flere forskellige identiteter, som man kan påtage sig efter behov. (Panelli 2004)

I forhold til byen, betyder individualiseringen og identitetsskabelsen, at den måde man bruger byen på, er tæt knyttet til ens livsstil og identitet. Især boligen er blevet et symbol for, hvem man er og gennem den udtrykkes både social status, livsstil og identitet. (Andersen & Andersen 2004). Den identitet et sted har, knyttes således til den, der bor der eller kommer der. Et eksempel på dette, er også de nye havneområder, der anses for at være en slags overgangzone mellem den velkendte by og den ukendte verden, som havnen åbner op til. Bygningerne er ofte funktionstømte industribygninger, der omdannes til boliger eller kontorer. De første, der interesserer sig for denne type område, er ofte kunstneriske typer, hvor kunsten som grænsesøgende kobles til byrummet som en grænsezone. De beboere og virksomheder, der senere flytter ind tiltrækkes af stedets opbyggede identitet, som grænsesøgende, spændende og autentisk og håber, at stedet smitter af på dem. Dermed dannes deres egen identitet ud fra det område, de har valgt at bo i. (Carlberg & Christensen 2005). En anden måde identitetsskabelse gennem stedet, kommer til udtryk, er gennem romaner, hvor forfattere placerer hovedpersonerne i bestemte miljøer. Det indtryk man får af en person, der er placeret i en forstad, er at der er tale om en almindelig gennemsnitsperson, som dermed overtager stedets karakter. (Dahl 2008)

2.1.4 Ikke-steder

I gennemgangen af Gehls tilgang til bylivet (se afsnit 1.2 "Begrebsafklaring: Byliv ifølge Jan Gehl"), var fokus som udgangspunkt på det offentlige rum og især på de steder, der oftest forbindes med byliv, som pladser og gågader. Disse steder er overvejende indrettet til fodgængere, der bruger stedet til frivillige aktiviteter, shopper eller sidder på café. Også i kommunernes planlægning for byliv, er disse steder i centrum dog med inddragelse af de nye omdannede havnefronter. Udover disse områder, er der dog en stor del af byen, der består af steder, der er knapt så meget i søgelyset, når det kommer til byliv.

Sociologen Henrik Dahl beskriver således steder som lufthavne, trafikknudepunkter og parkeringspladser, hvor der er en del mennesker, der har deres gang, men som ikke er en del af den beskrevne verden. Han kalder disse steder for "Den usynlige verden"

(Dahl 2008), hvilket i forhold til Gehl, vil sige, at de førnævnte steder, som også kommunerne fokuserer på, er de synlige steder. Det vil sige de steder, som vi alle ved er der, som vi kender godt og hvor vi har et helt begrebsapparat til at udtrykke stedet med. For at udvide begrebet "byens rammer" ud over Gehls pladser og gågader, vil Dahls usynlige steder, derfor blive inddraget.

Fra et sociologisk synspunkt, opfattes usynlighed som social død, hvor det at blive overset, eller ikke-set medfører store problemer for den enkelte. Ifølge Dahl, kan fysiske steder også blive overset og dermed fremstå som usynlige og i værste fald som mindre værd, end andre steder. (Dahl 2008) Dahls usynlige steder, hænger således sammen med beskrivelsen af den imaginære by, fordi det er konkrete steder i virkeligheden, hvortil man knytter en bestemt mening ud fra det mentale billede man har af det, eller som er skabt gennem brugen af stedet. Hvor stederne i den imaginære by, tillægges en mening og en betydning for den enkelte, er de usynlige steder, dog netop kendetegnet ved ikke at have hverken nogen mening eller nogen betydning. (se underafsnit 2.1.3 "Et sted er ikke bare et rum") De usynlige steder kan således godt være steder, man kommer ofte og som har en funktion, men som betragtes som ligegyldige, fordi man ikke forbinder dem med "rigtige" steder. Det kan eksempelvis være rasteplasser, hvor man gør et kort stop, for derefter at haste videre, eller det kan være den busholdeplads, hvor man står og venter på bussen hver dag. Andre usynlige steder, kan være områder, hvor man aldrig kommer, eller som man ikke rigtig kender noget til, som dele af den by, man selv bor i eller helt andre byer, uanset, om de ligger tæt på eller langt væk. (Dahl 2008)

Faren ved disse ikke-steder, er ifølge Dahl, hvis de personer, der bor der eller opholder sig der, ringeagtes på grund af stedet. Som det tidligere blev beskrevet, hænger identitetsdannelse og stedets karakter tæt sammen (se underafsnit 2.1.2 "Et sted er ikke bare et rum") og hvis man eksempelvis bor i en lille by, som stort set ingen kender er det ikke positivt for ens identitetsdannelse på samme måde, som hvis man kan sige, at man kommer fra en stor by med et fedt image. Dahl forklarer yderligere, at de, der er mest undskyldende over for deres valg af bolig, er folk, der bor i forstæder. Den elitære opfattelse af forstæderne som ikke rigtige steder eller som steder, der er kedelige, smitter af på den forståelse beboerne har af deres område. (Dahl 2008) Her kan Mazantis opdeling af indefra- og udefra forståelse (Mazanti 2004) igen inddrages, da beboerne selv har en positiv oplevelse af, hvorfor de har valgt at bo der, men også godt ved, hvad udefra-forståelsen indebærer og derfor kommer fordommene i forkøbet, ved at undskylde for boligvalget.

Den ovenstående gennemgang af bylivet har vist, at det blandt andet kan opfattes, som enkeltpersoners spor, der krydser hinanden, som tråde gennem byen. I dette perspektiv kan man sige, at man står udefra og observerer bylivet, ved at følge den enkeltes hverdagsspor. Samtidig, er det vist at hvis perspektivet flyttes til den enkeltes egen oplevelse af byen og den indlejrede fortælling, der er skabt gennem det at leve i byen, fremkommer et mentalt billede af byen, som den imaginære by. De forskellige tråde og de forskellige mentale billeder af byen er så forskellige, at det kan føre til en fysisk opdeling af byen, hvor eksempelvis boligområder kommer til overvejende at bestå af beboere med samme livsstil, samme sociale status eller samme etnicitet. Til sidst kan det mentale billede også indeholde usynlige steder, som ikke bliver betragtet som rigtige steder og hvor de, der bor der, bliver anset som ringere.

Siden den indledende beskrivelse af det Gehl'ske byliv, er begrebet således blevet yderligere nuanceret og kompliceret, hvilket igen bringer fokus tilbage på kommunernes planlægning for byliv – for hvordan kan man overhovedet planlægge for byliv, når der er så mange forskellige faktorer på forskellige niveauer, der påvirker det?

2.2 Det (u)planlagte byliv

I det efterfølgende underafsnit vil der blive åbnet op for et par mere negative indgangsvinkler til bylivet, end der har været fremført tidligere. Bagefter gennemgås to konkrete eksempler på, hvordan kommunerne forestiller sig bylivet i Aalborg og Esbjerg med fokus på henholdsvis havnefronten og gågaden. De to eksempler vil lede over i en diskussion af diversitetsbegrebet og byen som scene, hvor yderligere teoretiske synspunkter inddrages. Diskussionen i afsnittet vil, sammen med indledningen og det foregående afsnit i dette kapitel, lede over i problemformuleringen, der udledes i kapitel 3.

2.2.1 Det negative byliv

Med det hidtidige fokus på bylivet som noget godt og noget både Gehl og kommunerne vil have mere af, kan man også spørge om man ikke kan få for meget af det gode? I en gennemgang af stresspåvirkninger ved at bo i en storby, nævnes således bl.a. *crowding*, som karakteriserer det overfyldte byrum. Begrebet er et kvalitativt mål, idet det dækker den enkeltes opfattelse af, hvornår man har for lidt plads. Der kan således være individuelle forskelle på, hvornår der er så mange mennesker omkring én, at det føles ubehageligt. De ydre faktorer spiller også ind, som hvorvidt man er på en åben plads, i en metro under jorden, eller i en snæver gade.

Kvantitative mål for tæthed kan selvfølgelig indikere graden af *crowding*, men er ikke i sig selv nok, da det er den individuelle oplevelse, der afgør om mængden af mennesker kammer over i det ubehagelige. (Pacione 2005)

I den Gehl'ske gennemgang af byliv og i kommunernes planlægning, fremstår det ikke som en overhængende fare, at der pludselig kommer så meget byliv, at det ligefrem bliver ubehageligt. Der bliver således ikke sat et mål for, hvor meget byliv man vil have, blot at der skal være mere af det. Hvis der kan være så meget byliv, at det ligefrem er til gene, er det dog værd at overveje om bylivet, især set i forhold til den snævre tilgang som ofte lægges for dagen, ikke kan være med til at devaluere byens mere autentiske byliv. Eksempelvis kan der ved større sportsarrangementer eller koncerter, være store gener forbundet med begivenheden, for dem, der bor rundt om og bare gerne vil fortsætte med deres almindelige hverdag (Marling 2007). Eller der kan komme så mange turister til byen, at de oprindelige beboere fortrænges fra daglige gøremål i bymidten. Alligevel virker det som om, at kommunerne planlægger ukritisk for mere og mere byliv, uden at overveje, hvem det kommer til at påvirke og at bylivet både kan være positivt og negativt for forskellige grupper.

Det byliv, der af kommunerne opfattes som noget positivt, eksempelvis en plads med mennesker, kan således også fremstilles meget negativt, som følgende beskrivelse viser:

"De åbne rum imellem bygningsmassiverne befolkes kun for alvor af taberne, de udstødte og hjemløse, medens alle andre haster forbi." (Skriver 1996, s. 137).

Her udfoldes et syn på bylivet, hvor der nok er mennesker til stede, men hvor dét, som andre måske ville opfatte som et sprudlende, differentieret byliv, her opfattes som det fysiske udtryk for en polarisering af samfundet. Dem, der er udenfor samfundet forfalder i det offentlige rum, mens resten "haster forbi" og ikke kan eller vil opholde sig i det samme rum, for ikke at falde ned i samme udstødte kategori som dem der befolker byrummet. I følge Skriver, er den tomme plads et symptom på tomheden i samfundet, hvor den moderne livsførelse efter anden verdenskrig har gjort mennesket fremmed overfor dets lokale omgivelser, som følge af industrialisering, masseproduktion og en enorm vækst i bygningsvolumener. Han mener derfor at bylandskaberne i den industrialiserede verden er præget af en "*sjælsforladt tomhed*". (Skriver 1996, s. 137) Med det dårligt fungerende byrum som symptom på hele samfundets forfald, mener Skriver derfor, ikke overraskende, at fysisk planlægning og æstetik ikke er nok til at afhjælpe problemet:

"Denne tomhed er ikke først og fremmest et æstetisk problem, som lader sig løse gennem formgivning eller fysisk planlægning. Den tomme plads er en konsekvens af vores måde at leve og at opfatte livet på" (Skriver 1996, s. 137)

Der åbnes således op for, at der kan være så omfattende bagvedliggende faktorer, der påvirker bylivet, at det ikke lader sig ændre gennem planlægning eller æstetik. Dette synspunkt er i overensstemmelse med den tidligere gennemgang af de samfundsmæssige faktorer, der på en "globaliseringsdeterministisk" vis, påvirker det lokale byliv (se afsnit 1.1 "Byliv i en historisk kontekst"). Det sætter kommunernes planlægning i perspektiv, idet den, på en global skala, må anses som værende meget lokal, når der planlægges for en bymidte eller en havnefront. Morten Skriver, kommer således også ind på de fysiske rammer om bylivet, men i klar modsætning til Gehl, mener han ikke, at der er nogen kausal sammenhæng mellem udformningen af rammerne og bylivet:

"Vi kan anlægge nye pladser, der er mere pompøse og måske også mere gennemtænkte end noget verden nogensinde før har set, men vi har ikke noget særligt at komme der for." (Skriver 1996, s. 137.)

Hvor Gehl, overordnet set, mener at mennesker vil vælge at opholde sig der, hvor byrummet er af en god kvalitet, mener Skriver, at man skal se på de mere samfundsmæssige rammer, i forhold til, hvad og hvorfor pladsen overhovedet skal bruges. Skriver mener således, at de betydende faktorer for bylivet, først og fremmest skal findes på et mere overordnet niveau i de samfundsmæssige strukturer og ikke i den konkrete fysiske udformning af byrummet.

Den periode, der er gået siden denne noget pessimistiske opfattelse af bylivet blev yttret, er dog samtidig den periode, hvor der ifølge Gehl, for alvor kom gang i bylivet og hvor stigende indtægter, single-kultur og inspiration fra udlandet førte til langt mere udendørs-/caféliv og ophold i det offentlige rum (Gehl & Gemzøe 2001). Alligevel kan Skrivers beskrivelse af bylivet have relevans i dag, ved at pege på, at det ikke kun er de fysiske rammer, der gør udslaget, men at hele den måde samfundet er bygget op på og fungerer, måske er den overvejende faktor for, hvilket liv, der leves mellem husene.

2.2.2 Havnefronten og gågaden

I Skriver's udlægning, i ovenstående underafsnit, lyder det som om, at hele samfundet er så trøstesløst, at det ikke er umagen værd, at planlægge for fremtiden, eller at opføre æstetiske rammer for bylivet. Som den tidligere gennemgang har vist, er der

dog mange andre tilgange til bylivet og et kig på kommunernes nutidige planlægning viser da også, at der også er en noget mere positiv opfattelse af samfundet, idet der i høj grad planlægges for at udvide og forbedre bylivet.

Tidligere, var planlægningen dog ikke rettet mod selve bylivet, men snarere på at regulere den hastige byvækst. Da den moderne planlægning opstod i midten af 1800-tallet, var der således fokus på at regulere spekulationsbyggeriet, at udlægge boliger med lys og luft og at forbedre de arkitektoniske kvaliteter, eksempelvis gennem Bedre Byggeskik bevægelsen. Der var ofte et normativt sigte med disse byggerier, idet man havde en klar idé om, hvad det gode liv var. (Gaardmand 1993) Der findes dog flere eksempler på områder, der er planlagt til et formål, men som benyttes stik imod intentionerne. Boligområdet Tingbjerg i København blev således planlagt af Steen Eiler Rasmussen med en gennemgående intention om det gode byliv mellem husene, social interaktion og gode uderum. I dag er bydelen præget af ghetto-lignende problemer med høj kriminalitet. (Gaardmand 1993) I forhold til Gehls fokus på de ydre rammer, er det således ikke altid muligt, at styre det sociale liv, gennem de rammer man bygger. Gehl, mener dog heller ikke selv, at det udelukkende er arkitekturen, der styrer bylivet, men at omgivelserne i høj grad enten kan fremme eller hæmme de sociale aktiviteter, der foregår der (Gehl 2007).

I dag er bylivet blevet en kvalitet i sig selv, hvilket ses af flere forskellige kommuners planer, for at skabe mere byliv (se tidligere eksempler i kapitel 1 "Indledning – hvad er "byliv"?" og i det følgende). På baggrund af den mangfoldighed, der har været i bylivet til skiftende tider, er det interessant at se den forholdsvis snævre tilgang til byliv, som bliver fremlagt i diverse visioner omkring, hvordan man ønsker sig, at byens liv skal formes nu. Som beskrevet tidligere, bliver det ønskede byliv ikke altid defineret klart, men hvor selve planerne kan mangle den skriftlige definition af det gode byliv, viser illustrationerne derimod tydeligt det idealbillede, der ikke nødvendigvis forklares i ord.

På nedenstående fremtidsscenario fra havnefronten i Aalborg (se figur 7), ses således bylivet på en nogenlunde varm og vindstille dag, hvor gadebilledet summer af umiddelbart forskellige typer mennesker og forskellige aktiviteter. På denne dag er både kernefamilien, det unge par, en ældre mand og en indvandrer repræsenteret. Fra venstre mod højre er aktiviteterne sport, kultur, rekreation og forbrug tildelt hver deres parallelle zone. Stemningen er afslappet og alle personerne gør det, de bør gøre; går tur med et barn, leger, er aktive, holder armen om kæresten. De bruger også byen, som den bør bruges; man sejler på vandet, slapper af på flydebroen, læser på

bænken, cykler på vejen og drikker kaffe på caféen. Selvom scenariets primære formål er, at illustrere, hvordan den omdannede havnefront kan komme til at se ud, viser den også det liv, man forventer at fremme med de planlagte rammer.

Figur 7: Illustration af en eventuel ny havnefront i Aalborg og det byliv, der forventes at komme. Gehl Architects (Arkitekturforum 2008).

Også i Esbjerg Kommune, kan det være svært at aflæse indholdet af det forventede byliv, udelukkende ved at kigge i de skriftlige dokumenter. Det fremgår af debatoplægget til kommuneplanen, at Esbjerg er "*en moderne storby*" med "*storbyatmosfære*", hvor "*centrum syder af liv året rundt.*" (Esbjerg Kommune 2007, s. 12). Det fremgår dog ikke helt klart, hvordan denne storbyatmosfære kommer til udtryk og hvad det sydende liv består af. Igen kan et blik på kommunens illustrationer imidlertid give en fornemmelse af, hvilket liv, der menes. På kommunens hjemmeside, ligger der således 11 billeder fra Esbjerg by under overskriften "Byliv" i en mappe med billeder fra Esbjerg Kommune. Alle billeder er taget om sommeren, 8 billeder viser udendørscaféer, 2 billeder viser handelsliv i form af et marked på torvet og gågaden og det sidste billede viser far, mor og barn på en bænk i parken. (se eksempler, figur 8) (Esbjerg Kommune 2008)

Figur 8: Byliv i Esbjerg - hygge, handel og højsommer. (Esbjerg Kommune 2008, med uret: "Parkliv_Esbjerg", "Torvegade_Esbjerg", "Torveliv_i_Esbjerg1".)

De to ovenstående eksempler viser, at Aalborg Kommune giver et bud på bylivet gennem en vision af den nye havnefront, mens Esbjerg Kommune fremstiller deres allerede eksisterende byliv gennem en samling af billeder fra byen. Fælles for dem begge, er et fokus på caféliv og bymæssig rekreation for den pæne middelklasse, der opfører sig ordentligt. Men er bylivet altid så ideelt og ligetil og konfliktløst, som de to ovenstående eksempler giver udtryk for?

2.2.3 Diversitet for middelklassen

Med afsæt i Zukins "*pacification by cappuccino*" (Zukin citeret i Parker 2004, s. 140) og ud fra eksemplerne fra Aalborg og Esbjerg, kan man se, at det ofte er middelklassen, der planlægges for. Pløger kalder således storbyen i dag for:

"[...] mulighedernes felt for den 45-55-årige økonomisk stærke middelklasse, der i stigende grad flytter ind til byens centrumsområder og havnefronter, for at have adgang til et nydelsesorienteret hverdagsliv, som inkluderer caféer, kultur og andre former for konsum." John Pløger (Pløger 2004, s. 100)

Denne beskrivelse, stemmer i høj grad overens med det fremstillede byliv i Aalborg og Esbjerg. I en del storbyer er det dog netop det rå, det uforudsigelige og konflikterne i og om det offentlige rum, der giver det, man kan kalde byliv og storbystemning. Hvis

man ønsker storbystemning eller -atmosfære, som i Aalborg (Aalborg Kommune 2008) og Esbjerg (Esbjerg Kommune 2007), kan begrebet byliv derfor også siges at indebære unge der brænder biler af, fulde mennesker i weekenden, de hjemløse der ligger på gaden eller alkoholikerne på bænken. Det er dog sjældent at man planlægger specifikke rammer for disse aktiviteter. Derfor ligger det implicit i planerne, at det gode byliv består af den rigtige aktivitet, de rigtige mennesker og de pæne omgivelser. Det byliv, der planlægges efter, fremstilles således ofte som det konfliktløse byliv, der består af shopping, caféture og rekreation og henvender sig til det såkaldte café latte segment.

Diversitet anses af Gehl som meget vigtigt på grund af den demokratiserende og afmystificerende effekt det har, at møde andre grupper i byens rum (se underafsnit 1.2.2 "Hvad består bylivet af?"). De forskellige grupper, der bor i byen, er nødt til at mødes i de samme byrum, hvor man opnår kontakt til fremmede. Dette ses som en vigtig del af det, at bo i byen:

"[...] an acceptance of difference and the mingling with strangers is a fundamental part of urban life [...]"
(Stevenson 2003, s. 43)

Det er således vigtigt, at planlægge for områder, der muliggør og fremmer dette møde, for at undgå den tidligere omtalte segregering, hvor den fysiske indretning af det offentlige rum, kan være med til at udelukke visse grupper. (se afsnit 2.1.2 "Min by – din by"). Et overordnet problem ved at fokusere bymidteplanlægningen på detailhandel og caféliv, er derfor, at grupper, der ikke kan eller vil betale for at opholde sig i byens rum ekskluderes. Hvis man skal købe en kop kaffe for at sidde ned, hvis man skal være med i en sejlklub for at bruge vandet, eller hvis den største tiltrækningskraft ved bymidten er gågadens butikker, er der nok en stor del af befolkningen, der ikke vil eller kan deltage så ofte eller så meget i byens liv. Planlægningsmæssigt, kan der således være den konsekvens, at de fysiske rammer der skabes, er med til at holde bestemte grupper ude af det offentlige rum – uanset om det var tilsigtet eller ej.

2.2.4 Byrummet som scene

Planlægningen for middelklassen café-ture, er præget af oplevelsesøkonomien med *Fun Cities* som idealet for det gode byliv (se underafsnit 1.1.4 "Videnssamfundet og den sjove by"). Byen skal således, udover de basale funktioner, som bolig, arbejde og rekreation, nu også kunne tilbyde kultur, events og oplevelser. I forhold til det historiske byliv er oplevelsesøkonomiens aktiviteter løsrevet fra de autentiske aktiviteter, der engang foregik i det offentlige rum og den diversitet man ønsker at

skabe, kommer derfor til at virke hul, netop fordi den "skabes". Med bylivets løsrivelse fra de oprindelige aktiviteter, kommer det nye byliv til at virke iscenesat, fordi man stræber efter bylivet i sig selv, uden at det nødvendigvis opstår af nogen konkrete funktioner. Indtrykket af det iscenesatte byliv, understøttes i høj grad af de kommunale planer - eksempelvis i Aalborg Kommunes Planstrategi, hvor der direkte står, at den nye havnefront "[...] vil blive en ny scene for et levende og mangfoldigt byliv." (Aalborg Kommune 2008, s. 5).

Den iscenesatte by, er allerede blevet berørt i afsnittet om bylivets rammer, hvor de omgivende huse ses som den fysiske baggrund, hvorpå bylivet udfolder sig. Gehl fokuserer således på æstetikken, skalaen og funktionen i disse rammer, for at få det helt rigtige byliv til at udfolde sig imellem dem. Også i kommunernes planlægning, ses omgivelserne som de faste rammer, der skal rumme det skiftende liv, eksempelvis i Næstved Kommune, hvor:

"Bygninger, gader, pladser og parker skal danne en smuk og velfungerende ramme om livet i bymidten."
(Næstved Kommune 2008, s. 48)

Hvor disse rammer hos Gehl ses som styrende for, hvordan bylivet udfolder sig, får de her mere status af at danne en baggrund, mere som en kulisse, til det liv, der udfolder sig. Selve byen som ramme for det liv, der foregår, bliver med scenen som metafor, nærliggende at føre over i teatrets verden:

"Vore byrum er bogstavelig talt blevet scener for menneskelig poseren/udfoldelse – og vi kan som på teatret sætte gamle stykker op på helt nye måder eller nye stykker i gamle kulisser."
(Skousbøll 1996, s. 85)

I denne begrebsverden vil bylivet være én lang forestilling, hvor nye handlinger udspiller sig i de historiske rammer, eller hvor bylivet nyfortolkes og genspilles med referencer til det gamle byliv. Med byen som scene, er alle skuespillere, så snart man bevæger sig ud i det offentlige rum og deltager i byens liv. Men som i teatrets verden bør der være et publikum, før det er sjovt at stå på scenen. Gehl's beskrivelse af andre mennesker som tiltrækningskraft ved byen, falder fint i tråd med teater-metaforen: der er et publikum, som består af alle dem, der tiltrækkes ved netop livet i byen i form af andre mennesker, der laver ting. Samtidig bliver de selv en del af bylivet og hvis byen er et teater, er alle dermed både tilskuere og skuespillere (Lynch 1960).

Gehl nævner events som Jazzfestival og Kultur natten i København, som begivenheder, der mere konkret viser byen som en scene for liv og oplevelser (Gehl &

Gemzøe 2001). Men ved disse lejligheder fyldes der netop nye scener ind i byrummet, under Jazzfestivalen i bogstavelig forstand og til Kulturnatten mere figurativt, så byen selv træder mere i baggrunden og kun fungerer som den fysiske ramme for de mindre, opstillede scener. I denne forstand kan events opfattes som en scene i scenen, hvor bylivet er løsrevet fra byrummet som den egentlige ramme og indsat i en mindre, ”kunstig” ramme.

I forhold til kommunernes planlægning for byliv, kan man med teater-metaforen sige, at fokus overvejende ligger på at planlægge for tilskuer-bylivet: man skal have noget at se på fra fortovscaféen og hvis der ikke sker noget, stiller kommunen gerne et par scener op, laver nogle events eller får et karneval gennem byen. Det, der oprindeligt var tiltrækkende ved byen som tilskuer, var oplevelsen af autentisk liv i byen, der udsprang af de aktiviteter, der bundede i hverdagens pligter, arbejde, der foregik i gaden eller en livlig handel på torvet (se afsnit 1.1 ”Byliv i et historisk tilbageblik”). Med den type af byliv, der planlægges for nu, bliver byen måske nærmere en scene for konstrueret, iscenesat aktivitet. Karin Skousbøll diskuterer således om planlæggere og arkitekter som ”byinstruktører og -scenografer” (Skousbøll 1996, s. 79) skal iscenesætte og instruere byens rum. Hvis iscenesættelsen tager overhånd, mener hun at man kommer ud i en så kunstig scene, at der blive tale om ”Tivolisering” af byens rum, hvilket ikke anses for en positiv kvalitet, idet hun beskriver det som:

”[...] af mange udskældt, som en kunstig overinstruktion, der ødelægger det improviserende element i byens dynamiske liv.” (Skousbøll 1996, s. 79)

Uden at komme med den helt præcise opskrift på, hvordan planlæggere skal forholde sig til tivoliseringsfaren, kommer hun dog med et bud på, at det er nødvendigt at finde balancen mellem at planlægge rammerne for bylivet, samtidig med at man ”[...] lader noget svæve for vinden og være poetisk foranderligt.” (Skousbøll 1996, s. 79)

3. Problemformulering

Indledningens udgangspunkt i kommunernes planlægning for byliv, førte over i en historisk gennemgang af byens liv og en begrebsafklaring ud fra Jan Gehl's udlægning af begrebet, for både at afklare, hvad byliv har været gennem tiden og, hvordan det kan karakteriseres (se kapitel 1, "Indledning - hvad er "byliv"?"). I den efterfølgende problematisering af bylivet, pegede den teoretiske gennemgang på de faktorer, der påvirker, hvordan bylivet udfolder sig, mens kommunernes planlægning igen blev inddraget og diskuteret i relation til den teoretiske og historiske tilgang til byliv.

Med udgangspunkt i kommunernes vision om bedre og mere byliv, blev det vist, at når man forsøger at ændre det samlede byliv, forudsætter det i sidste ende en ændring i den enkeltes byliv. Det vil sige, at uanset, hvilken form for byliv kommunen planlægger efter og hvad indgangsvinklen er, så kan planerne kun opfyldes ved, at flere personer opholder sig i byen, eller ved at det samme antal personer, opholder sig længere tid i byen og bruger byens tilbud mere, for at skabe det ønskede samlede byliv. Samtidig blev det vist, at de faktorer, der påvirker bylivet, er meget komplekse og spænder over faktorer på vidt forskellige niveauer, som globalisering, vidensøkonomi, befolkningssammensætning, bænke og pladsens belægning.

Tilgangene til, hvad der påvirker bylivet, er således ofte opgjort på, hvilke faktorer, der påvirker det samlede byliv, men hvis den enkelte skal ændre sine vaner, for at opnå mere byliv, er det i høj grad relevant også at spørge, hvad der påvirker den enkeltes byliv. Når fokus er på den enkelte er det, mest relevant at se bylivet inde fra individets perspektiv, i stedet for at se på det samlede byliv udefra. Hermed kan det afdækkes, hvordan den enkelte selv oplever og bruger den omgivende by og dermed, kan der opnås en forståelse af, *hvorfor* man bruger byen som man gør. Når den forståelse er opnået, kan man efterfølgende få en afklaring af, hvilke faktorer, der påvirker det individuelle byliv, i forhold til den brede vifte af betydende faktorer, der er for det samlede byliv. Det er denne problemstilling, der er udgangspunktet for det følgende.

Med det valgte individ-fokus og den samtidige viden om, hvor mange, og hvor mange forskellige typer af, individer, der bruger byen, står det dog også klart, at en undersøgelse ikke vil kunne dække alle individer i alle byer. Der fokuseres således først og fremmest på en dansk kontekst, idet udgangspunktet var planlægning for byliv i danske kommuner. Herefter indsnævres feltet yderligere til en enkelt by, hvilket gør undersøgelsen mere overskuelig og dermed øger muligheden for at komme mere i

dybden med den. Aalborg udvælges som undersøgelsesby, fordi et vist forhåndskendskab til byen skønnes at være en fordel og fordi der, rent metodisk, er forholdsvis nem adgang til at komme i kontakt med en afgrænset målgruppe, gennem en allerede gennemført undersøgelse, hvor målgruppen var unge gymnasie-elever i Aalborg (Aalborg Universitet 2008). En undersøgelse af disse unges brug og opfattelse af byen, muliggør en forståelse på individniveauet, hvor der kan skabes en forklaring af, hvilke faktorer, der har betydning for det individuelle byliv.

Fokus på denne gruppe vælges således primært ud fra metodiske overvejelser, men også i bylivssammenhæng er der fokus på netop de unge som en vigtig del af byens liv, da de med deres aktiviteter er med til at give et markant tilskud til det, der opfattes som liv i gadebilledet. I forhold til andre grupper, bruger de typisk byen en større del af døgnet og mere spredt over ugen. Ifølge Gehl, er uddannelsesinstitutioner, der tiltrækker unge, således en vigtig generator for byliv (Gehl & Gemzøe 2001) og Aalborg Kommune, lægger også selv vægt på de unge: *"Unge og uddannelsessøgende er afgørende for udviklingen af kultur- og oplevelsesbyen."* (Aalborg Kommune 2008, s. 6). Desuden er det en vision i Planstrategien at *"Aalborg skal være levende dag og nat."* (Aalborg Kommune 2008, s. 6), hvilket ligeledes stemmer godt overens med de unges tendens til at bruge byen en større del af døgnet. Der er således både fra teoretisk side og i forhold til kommunens planlægning, fokus på de unge som en vigtig del af bylivet.

Den overordnede teoretiske og planlægningsmæssige diskussion af byliv, udvides således med en empirisk analyse af en gruppe af unges byliv i Aalborg, hvor fokus er på, hvordan de unge bruger og opfatter byen, for derigennem at kunne finde frem til, hvilke faktorer, der har betydning for det individuelle byliv.

Problemformuleringen er således:

1) Hvilke betydende faktorer for, hvad der påvirker det individuelle byliv, kan identificeres gennem unges brug og opfattelse af Aalborg?

Besvarelsen af dette spørgsmål, opdeles i to dele, hvor den første del afdækker de unges brug og opfattelse af Aalborg og den næste del udleder de mere generelle betydende faktorer for, hvad der påvirker det individuelle byliv.

4. Metodiske overvejelser

For at kunne besvare problemformuleringen, som er blevet formuleret i kapitel 3, er det nødvendigt at klarlægge, hvilken metode, der anvendes og hvilke overvejelser, der ligger til grund for dette valg. Dette kapitel er derfor en refleksion over den overordnede metode for undersøgelsen, og kapitlet gennemgår de valg og fravalg, der er foretaget i udarbejdelsen af undersøgelsens analyseramme. Dette kapitel består først af en diskussion af rapportens videnskabsteoretiske udgangspunkt og dernæst en gennemgang af den metodeudvikling, der har ført frem til den valgte analyseramme, som også gennemgås. Det sidste afsnit er en diskussion af, hvordan resultaterne fortolkes i relation til det videnskabsteoretiske udgangspunkt og den valgte metode.

4.1 Videnskabsteoretisk udgangspunkt

Dette afsnit diskuterer den opfattelse af byen og bylivet, man kan have ud fra forskellige videnskabsteoretiske vinkler. Det er således ikke de videnskabsteoretiske retninger som sådan eller deres indbyrdes diskussioner, der gennemgås i kronologisk orden. Det er derimod formålet med dette afsnit at tematisere de væsentligste videnskabsteoretiske diskussioner i relation til opfattelsen af byen og dens liv. Dermed vises, at bylivet opfattes forskelligt alt efter, hvilket mere grundlæggende syn man har på virkelighed, sandhed og viden. Diskussionen vil være bygget op omkring to videnskabsteoretiske retninger, men det er ikke meningen at vælge en enkelt af dem og gå videre med analysen ud fra netop den vinkel. Det er derimod formålet at udvælge de elementer fra de forskellige tilgange, der giver mest mening i denne sammenhæng. Formålet med den følgende diskussion, er således at vise at den måde man opfatter bylivet på, hænger sammen med den mere grundlæggende måde man opfatter verden på, hvilket har indflydelse på den måde man vælger at undersøge verden på.

Byen er allerede blevet beskrevet som bestående af de fysiske rammer, eksempelvis bygninger og pladser, og som den imaginære by, hvor det samlede indtryk af byen består af de fortællinger, der er indlejret gennem forestillinger og oplevelser. (se underafsnit 1.2.4 "Hvilke fysiske rammer omgiver bylivet?" og underafsnit 2.1.3 "Et sted er ikke bare et rum") Hvordan byen opfattes, kan således opdeles i den "bløde" og den "hårde" by:

"The city as we imagine it, the soft city of illusion, myth, aspiration, nightmare, is as real, maybe more real, than the hard city one can locate on maps, in statistics, in monographs of urban sociology and demography, and architecture." (Raban 1974 citeret i Stevenson 2003, 56)

Den bløde by ses her, som den by, der opleves inde i hovedet på den enkelte, mens den hårde by er den by, der kan ses, tegnes på et kort og opgøres i statistikker. Hvilken by, der er den "rigtige" by, er der ikke noget entydigt svar på, men her antydes det, at den bløde by også er en rigtig by og måske at den endda er mere rigtig end den hårde by, fordi det er det billede og den oplevelse den enkelte har af byen, der tæller. Ud fra individets virkelighed, er det således det mentale billede af byen, der er byen, uanset hvordan den tegnes på et kort, eller hvad statistikkerne siger om den. I forlængelse af denne opdeling af byen i den hårde og bløde by, kan de videnskabsteoretiske tilgange til, hvad verden er, inddrages. Citatet åbner op for diskussionen om, hvad der er den "rigtige" by, hvordan byen kan forklares udefra og hvordan den kan konstrueres inde i hovedet på den enkelte. Derfor inddrages en kort beskrivelse af realismen og konstruktivismen, fordi de er relevante tilgange for at uddybe denne diskussion yderligere.

Indenfor realismen, har den grundlæggende præmis altid været, at der eksisterer en virkelighed udenfor og uanset, vores erkendelse af den. Den gren af realismen, der har fået størst opmærksomhed, er den kritiske realisme, der opstod i 1970'erne med især Roy Bhaskar og Andrew Sayer, som hovedkræfterne bag formuleringen af den. En væsentlig pointe for Bhaskar var, at selvom der eksisterer en virkelig verden er det ikke alle systemer og strukturer, der kan opfattes på en målelig måde. Det vil sige, at den erfarede virkelighed opstår gennem erkendelsen af virkeligheden, hvilket ikke nødvendigvis er det samme som den "virkelige" virkelighed. På dette punkt, adskiller den kritiske realisme sig således fra den positivistiske tilgang, hvor det udelukkende var den empiriske erfaring, der var virkeligheden. (Simonsen & Hansen 2004) I forhold til forskningen, er det den kritiske realismes formål, at afdække de skjulte årsager til de fænomener, der kan observeres og forskningsprocessen er således:

"[...] en kreativ teoretisk proces, hvor man via begrebsanalyser og tankeeksperimenter søger at slutte sig til den bedste forklaring på komplekst-determinerende begivenheder i deres konkrete geografisk/historiske kontekster." (Simonsen & Hansen 2004, s. 132)

Virkeligheden består således både af de objekter, der kan måles og vejes, og af de bagvedliggende kræfter, der påvirker dem, således at det bliver nødvendigt at kunne slutte sig til sammenhænge, der ikke direkte kan måles. (Simonsen & Hansen 2004) Den konstruktivistiske tilgang, flytter fokus væk fra den fysiske verden og over på

individet og dennes forståelse af verden, der dannes i relationen med andre mennesker. Virkeligheden findes således kun i kraft af vores italesættelse af den, det vil sige at virkeligheden skabes gennem begrebs- og handlingspraksisser.

Socialkonstruktivismen bygger således bl.a. på Michel Foucaults diskurstæori, hvor sproget, som menneskeskabt konstruktion, tillægges stor betydning. Verden eksisterer i kraft af vores erkendelse af den og med sproget konstrueres virkeligheden.

(Simonsen & Hansen 2004) Indenfor socialkonstruktivismen, findes dog forskellige retninger, hvor den sociale konstruktion for nogle omfatter verden og dens fysiske objekter, mens andre kun opfatter viden og videnskaben om verden, som socialt konstrueret. Den "virkelige" verden eksisterer også ud fra et socialkonstruktivistisk synspunkt, men adgangen til den er socialt konstrueret og historisk og kulturelt betinget. Det vil sige, at virkeligheden skabes, i den forstand, at verden kun giver mening, når den indskrives i en specifik meningshorisont. (Hansen & Sehested 2003)

I forhold til byen, betyder det fra et realistisk synspunkt, at byen eksisterer, som entitet, uanset, hvordan man undersøger den eller hvad man kalder den. Den kritiske realisme ville nok yderligere tillægge byen de mekanismer, som danner byens kvalitet. Fra den konstruktivistiske tilgang, er byen i sig selv og forklaringen af den en social konstruktion. Den samling af huse og veje, vi kan se, er således kun en by, hvis den italesættes og begrebsliggøres. Som sådan, ses byen også som en sproglig konstruktion, der er ladet med forskellige meninger og betydninger, alt efter hvad vi forstår ved begrebet by.

Når det kommer til det liv, der foregår i byen, kompliceres opfattelsen af yderligere, fordi bylivet ikke er et fysisk objekt, på samme måde som selve byen. Bylivet er ikke en statisk størrelse og kan derfor opfattes som Heraklit's beskrivelse af floden, der ligner den samme flod, men aldrig er den samme, fordi det er nyt vand, der strømmer igennem den (Hansen & Sehested 2003). På samme måde, vil det byliv man observerer, bestå af forskellige mennesker, der udfylder byens rammer med forskellige aktiviteter. Selvom bylivet på gågaden umiddelbart kan se ens ud lørdag efter lørdag, vil det alligevel aldrig være helt det samme. Når bylivet beskrives, vil det således være med fokus på de repetitive mønstre – vel vidende at det aldrig vil være præcis det samme byliv man måler. Hvis bylivet aldrig er helt det samme og ikke består af fysiske objekter, kan man derfor, i lighed med selve byen, spørge om det overhovedet findes "i virkeligheden"?

Med et realistisk udgangspunkt, kan man sige at bylivet *findes*, i den forstand, at der er mennesker der bruger byen, færdes i den og laver forskellige aktiviteter i den. Uanset, hvad man vælger at kalde dette fænomen, foregår det, fordi der er mennesker i byen. Når iagttagelsen samles i det, der kaldes for "byliv", bliver den realistiske observation fortolket til et helt begrebsapparat, der indeholder både en sproglig og en social konstruktion. Ved netop at bruge betegnelsen *byliv*, ligger der allerede her en opfattelse af bylivet, som noget mere end det man kan se og måle og som noget, der har en positiv værdi, idet *liv* traditionelt er positivt ladet. Bylivet som social konstruktion er dobbeltydig, fordi selve bylivet bygger på sociale relationer og indlejrede omgangsformer, samtidig med at opfattelsen af det er en konstruktion. Hvis man så på bylivet udelukkende som mennesker i et byrum, kunne man kvantificere det ved eksempelvis at optælle antallet af mennesker i forhold til arealet eller ved at lave optegnelser over, hvad de foretager sig. Hvis man derimod ser opfattelsen af bylivet som en konstruktion, er det ikke muligt umiddelbart at kvantificere bylivet, men man må i stedet anvende en kvalitativ tilgang, for at forstå bylivet.

Om bylivet findes i virkeligheden, på samme måde som den realistiske tilgang til verden, eller om det er en social konstruktion, hænger også sammen med, hvad det er man prøver at afdække ved bylivet - er det at finde frem til sandheden om bylivet, eller er det at afdække en mulig forklaring af bylivet? Med et realistisk udgangspunkt om, at byen og bylivet findes, kan man finde "sandheden" ud fra den del af verden man kan sanse. Fra et konstruktivistisk udgangspunkt vil man derimod sige at sandheden som begreb også er en sproglig konstruktion, der ikke giver mening i sig selv, men kun ud fra den betydning ordet tillægges. Ud fra denne opfattelse, kan man således aldrig afdække det sande byliv, men derimod finde frem til flere forskellige fortolkninger og forklaringer af bylivet, som er lige gyldige. Fordi bylivet i sig selv er en social og sproglig konstruktion, findes der ikke en sand kerne, som man kan nå ind til ved at lave nok analyser.

Når man skal lave en analyse af bylivet er det således vigtigt at erkende, hvilket syn på verden og hvilken produktion af viden, analysen bygger på. I dette tilfælde er udgangspunktet et realistisk synspunkt, således at verden, og dermed selve byen, som fysisk enhed findes, uanset erkendelsen af den. Tilsvarende er opfattelsen, at bylivet findes, som en samling af mennesker, der bruger byen og at deres brug af byen er den samme uanset, hvad man vælger samlet at kalde dette fænomen. Oplevelsen af byen er derimod en social konstruktion, der kan variere efter, hvem der betragter byen. Her er der ingen endegyldig sandhed om, hvad byen er, men der er flere

forskellige forklaringer af byen, der opfattes som lige gyldige. Når det kommer til bylivet, bliver tilgangen en anelse mere kompliceret, fordi "bylivet" både er en sproglig og en social konstruktion i sig selv. Oplevelsen af bylivet vil, ligesom oplevelsen af byen, afhænge af den enkeltes opfattelse af det. Udgangspunktet for den videre analyse, er således en syntese mellem et realistisk syn på verden, som eksisterende uanset erkendelsen af den og et socialkonstruktivistisk syn på forståelsen af denne verden, således at forklaringen af byen bliver en social konstruktion, der ikke søger én endegyldig sandhed.

4.2 Metodeudvikling

Ovenstående videnskabsteoretiske diskussion, den indledende gennemgang af byliv til forskellige tider og de forskellige teoretiske tilgange til byliv viser samlet set, at bylivet er et meget komplekst begreb. Der kan være mange forskellige tilgange til bylivet, hvordan man opfatter det, hvordan man planlægger for det, hvordan man synes det bør være og hvordan man måler det. Alt efter det grundlæggende syn på byliv, kan man således gå i mange forskellige retninger, når bylivet undersøges. Dette speciales udgangspunkt og problemstilling, har ikke ligget fast fra starten, men har udviklet sig i takt med, at der blev opnået større viden om emnet og i takt med, at de forskellige undersøgelsesmetoder blev undersøgt nærmere. Derfor kan specialet ses som et eksplorativt studie, hvor den nye viden undervejs bidrager til analysen, i modsætning til et hypotesetestende studie, hvor en hypotese, der er fastlagt fra starten, testes (Kvale 2000). Det er denne proces, der vil blive gennemgået i dette afsnit, hvorefter den anvendte analyseramme udledes og forklares i det næste afsnit (4.3 "Analyseramme").

Udgangspunktet for at kigge på netop byliv, var en generel interesse i byliv, hvordan og hvorfor byen bruges, som den gør og hvordan kommunerne planlægger de fysiske rammer, for at få mere eller "bedre" byliv. Disse temaer er også udgangspunktet for forskningsprojektet "Det mangfoldige byrum", hvor der det seneste år er lavet en omfattende empirisk undersøgelse af unges bevægelses- og aktivitetsmønstre i Aalborg (Aalborg Universitet 2008). Målgruppen var gymnasie- og HTX-elever og data blev indsamlet ved at udlevere en GPS til hver af de unge, som så har haft den med rundt i deres almindelige dagligdag i en uge. Der blev desuden indsamlet supplerende data gennem et internetspørgeskema, hvor eksempelvis aktivitet, transportmiddel og regularitet blev uddybet. De indsamlede GPS-data og spørgeskemaet giver et detaljeret billede af de unges geografiske færden og typen af de aktiviteter de foretager sig.

Dette speciales udgangspunkt, var at bruge de indsamlede GPS-data til at analysere de unges brug af byen. Med kvantitative metoder, kan man således se, hvor og hvor længe respondenterne har opholdt sig og på denne måde få en beskrivelse af deres byliv, som det konkret leves. Med denne indgangsvinkel, var det tanken at få et fysisk billede af, hvilke dele af byen, der bruges til hvilke typer af aktiviteter og dermed muligvis være i stand til at karakterisere de forskellige dele af byen ud fra resultatet.

En anden analyse kunne være, at sammenholde de tilgængelige GPS-data for konkret brug af byen med kommunernes planlægning for mere byliv. I Aalborg planlægges der eksempelvis for mere byliv langs fjorden, der bl.a. dækker områderne Østre Havn, Aalborg Centrale Havnefront, Vestre Havnepromenade og på Nørresundby-siden, bl.a. Lindholm Brygge, Mellem Broerne og Stigsborgkvarteret (Aalborg Kommune 2006). Samtidig ønskes en styrkelse af både Aalborg og Nørresundby bymidter, med mere liv og flere aktiviteter (Aalborg Kommune 2008). Da disse områder umiddelbart virker meget store alt i alt og der, som tidligere beskrevet, er en grænse for, hvor meget og hvor koncentreret byliv, man kan skabe, var en anden interessant indgangsvinkel, at se på, om det overhovedet kunne lade sig gøre at udfylde disse rammer med liv. Man kunne således lave en GIS-analyse hvor de dagligdags bindinger fastholdes, det vil sige en Hägerstrand'sk forståelse af hverdagen, med de tid-rumlige bindinger den enkelte har i sin hverdag, og så se, hvilken del af aktiviteterne man kunne "rykke på". Det vil sige, at hvis en person eksempelvis er i skole et bestemt sted i et bestemt tidsrum og har fast transport frem og tilbage og eventuelt et fritidsjob – hvor meget tid, ville der så reelt være til at benytte sig af nye havnefronter, parker eller indkøbsstrøg, når også transport i tid og rum til disse skal medregnes? En sådan kortlægning kunne afdække det *potentielle* byliv og være med til at problematisere, hvor meget der egentlig skal til, for at rykke den enkeltes hverdag og dermed, hvor meget der skal til, for at påvirke det samlede byliv. Disse tilgange viste sig dog at være alt for omfattende i forhold til forberedelse og analyse af data, og selvom en GIS-analyse af de indsamlede GPS-data blev gennemført, ville det stadig kun give svar på *hvor* de unge var og *hvad* de lavede og eventuelt, hvor de kunne være nået hen.

Undervejs i processen blev en mere kvalitativ indgangsvinkel derfor også inddraget, idet det var forventet, at den kunne bidrage med en dybere forståelse af de mere emotionelle grunde til, hvordan byen bruges. I valget af kvalitativ metode, ligger en bagvedliggende forudsætning om, at bylivet ikke kun skabes ved et rationelt valg af transport mellem aktivitet A og B, men at der også indgår følelsesmæssige, kulturelle eller identitetsskabende overvejelser, når man opholder sig i det offentlige rum. Hvor

den kvantitative metode, kan konstatere, hvor og hvor længe man opholder sig i byen, kan den kvalitative metode således bidrage med en besvarelse af, *hvorfor* man bevæger sig på den observerede måde.

Da fokus først var på de data, der allerede var indsamlet gennem forskningsprojektet "Det mangfoldige byrum", blev fokus for dette speciale i første omgang den samme målgruppe. Det vil sige, at målgruppen til at starte med, var den gruppe, der havde deltaget i forsøget, det vil sige unge på ungdomsuddannelser fra fire forskellige gymnasier og HTX. Da analysen blev flyttet væk fra at anvende GPS-data, var det trods alt for omfattende også at skifte målgruppen ud, som derfor forblev den samme, også i den kvalitative analyse. Valget af målgruppe var således meget pragmatisk, men det viste sig dog alligevel at give god mening, både teoretisk og metodisk (se hhv. kapitel 3 "Problemformulering" og afsnit 5.2 "Gennemførelse af interviews").

Drejningen af specialet fra en udelukkende kvantitativ til en udelukkende kvalitativ tilgang, er vigtig for at kunne forstå opbygningen af den anvendte analyseramme, og især for at forstå de metodiske tilgange, der er fravalgt. Fravalgene er dog ikke sket på baggrund af en udvælgelse af den bedste eller mest rigtige metode – derfor skal analyserammen ikke forstås som den eneste måde at analysere bylivet på, men den skal vise fordele og ulemper ved de forskellige tilgange og præsentere den valgte metode.

4.3 Analyseramme

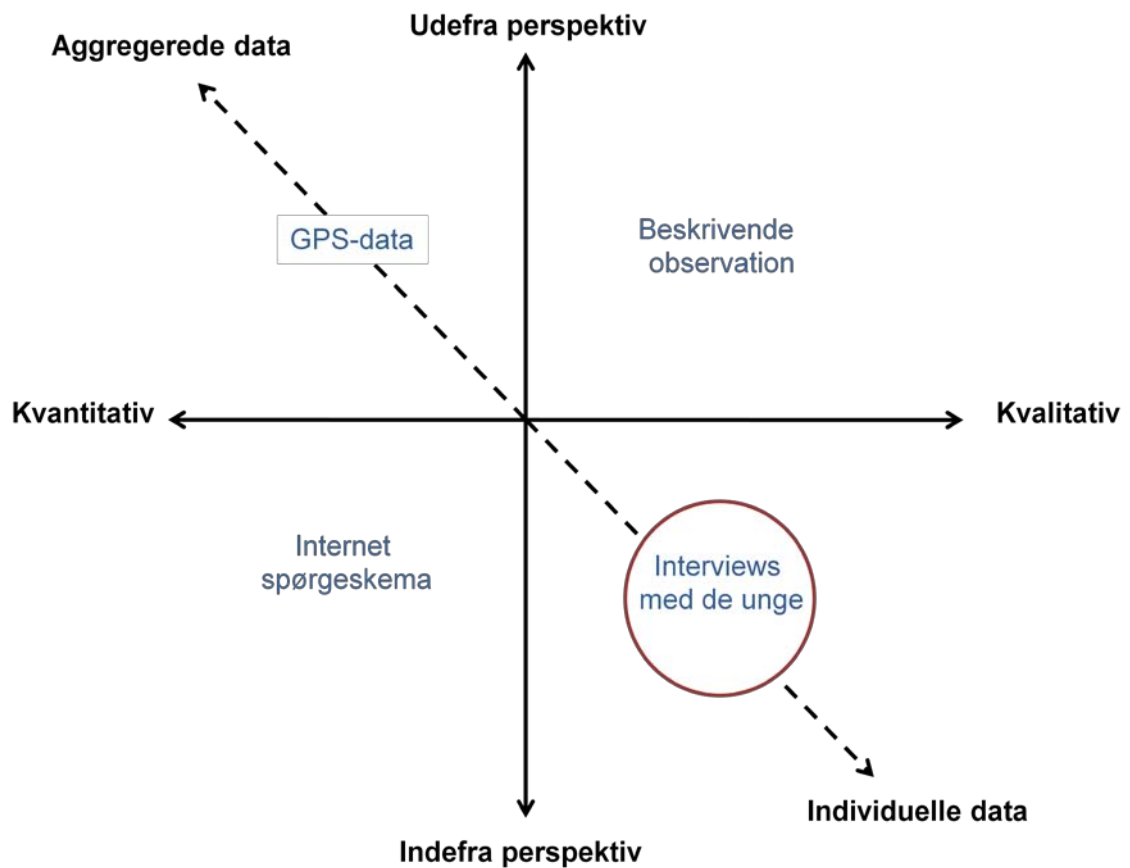
I den indledende teoretiske gennemgang af bylivet, fremgår de mange vinkler man kan se bylivet ud fra. Fra et teoretisk udgangspunkt, kan man eksempelvis fokusere på det byliv, der udfolder sig, når man står på en plads og ser på livet, eller man kan se det som den enkeltes oplevelse af sin egen levede hverdag. I en planlægningsmæssig vinkel, vil man ofte se bylivet udefra, som noget, der opstår i de rammer, man laver og i en mere sociologisk vinkel vil man prøve at se på den enkeltes byliv ud fra vedkommendes egen livsverden. Med alle disse forskellige tilgange til bylivet er det vigtigt at klarlægge, hvad udgangspunktet er for analysen i dette speciale, for dermed at forstå, hvad analysen kan vise og hvad den ikke kan vise.

I nedenstående figur er optegnet et diagram, der viser metodefeltet, der her skal forstås som den metodiske ramme, hvori en given analyse kan placeres. Akserne repræsenterer de forskellige tilgange til bylivet, mens forskellige typer af data, er placeret i kvadranterne. I den foreløbigt opbyggede forståelse af bylivet, gennem de første to kapitler, er der først og fremmest en kvalitativ/kvantitativ skala, som man kan indplacere forståelsen af bylivet på. Som det foregående afsnit gennemgik, har fokus i dette speciale rykket sig fra en kvantitativ til en kvalitativ tilgang og det har således været den forståelsesmæssige mest fremtrædende skala. På figuren er skalaen repræsenteret ved x-aksen.

Y-aksen på figuren refererer til forskellen mellem at se på bylivet udefra og at se på bylivet indefra. Denne forståelse er bygget op af først kommunernes tilgang, hvor bylivet ses udefra og så den mere sociologiske tilgang, hvor den enkeltes byliv og forståelse af dette, ses indefra. Begrebssættet indefra/udefra, er lånt fra Mazantis analyser af en udefra/indefra-forståelse af at bo i stigmatiserede områder (Mazanti 2004). Selvom begrebet her ikke dækker helt det samme, giver det mening med denne betegnelse, fordi det viser forskellen mellem, at forstå det bylivet, som noget der observeres udefra eller som noget der forstås indefra brugerne selv.

Herudover, er der indsat en tredje skala, der refererer til typen af data i to "ekstreme" kvadranter. Denne skala går mellem de to datamæssige yderpunkter, at have data ned på individniveauet og at have aggregerede data for en større population. De forskellige metoder og deres placering i metodefeltet, vil blive gennemgået i det følgende, for hver kvadrant.

Grafisk fremstilling af metodefeltet og analysens udgangspunkt, indtegnet med en cirkel:

Figur 9: Metodefeltet med datakilder og den valgte analyse. Figurens akser har pile i begge ender, for at vise, at de repræsenterer en skala med to yderpunkter og ikke en skala gående fra positiv til negativ.

I første kvadrant er tilgangen til bylivet en kombination af et udefra perspektiv og en kvalitativ metode. Den udefra observerende tilgang kan give et kvalitativt signalement af byen og kan give en beskrivelse af, hvilke faciliteter, der er i byen, hvordan byen bruges og hvordan den opleves – set gennem den udenforstående observatørs optik. En sådan analyse kan Gehl's byrumsanalyser siges at tilhøre, hvor han netop observerer bylivet udefra og registrerer aktiviteterne og det omgivende rums kvalitativt. Der er dog ikke tale om helt vandtætte skodder mellem undersøgelsesmetoderne, og Gehl benytter sig da også af gadeinterviews, hvor man kan sige, at han bevæger sig mere mod indefra perspektivet og han laver samtidig mere kvalitative opmålinger af byrummene og optællinger af de mennesker, der færdes. I dette speciale, er den beskrivende observation anvendt som et indledende afsnit til analysen af de unges byliv. I afsnit 5.1 "Beskrivelse af Aalborg", anlægges således dette udefra-blik på byen,

hvor den beskrives kvalitativt, for at give en større forståelse for den kontekst analysen er lavet i.

I anden kvadrant, er indsat de føromtalt GPS-data, der kan give svar på, hvor i byen de unge befinder sig på hvilke tidspunkter og med hvilken hastighed, hvis der er tale om transport og ikke ophold. Opfattelsen af byliv er, at det kan måles kvantitativt ved at betragte det udefra. I dette kvadrant, er desuden indsat den ekstra datamæssige skala, hvor GPS-data dækker over aggregerede data, både i forhold til, at det er det samlede billede af flere respondenter, der er interessant, at se på og mere i detaljen, at data for en enkelt respondent også dækker over aggregerede data i form af de loggede GPS-punkter.

I tredje kvadrant, er den overordnede tilgang stadig kvantitativ, men der skiftes fra udefra perspektivet til indefra perspektivet. Det internetspørgeskema, der supplerede GPS-undersøgelsen, udvider således den GPS-baserede viden med informationer om, eksemplevis, hvilke aktiviteter respondenterne foretager sig, hvilket transportmiddel man anvender, hvem man er sammen med og hvor længe en given aktivitet har været planlagt. Det vil sige at spørgeskemaet kan belyse, hvordan de unge bruger byen og hvilke transportmidler de bruger rundt i byen. Spørgeskemaet er stadig en kvantitativ metode, idet deres svarmuligheder er defineret i faste intervaller, men metoden er med et indefra-perspektiv, idet det er de unge selv, der forklarer deres adfærd.

I fjerde kvadrant, er dette speciales analyse placeret, hvor udgangspunktet er en indefra forståelse af de unges byliv, der beskrives kvalitativt. Med interviews af de unge selv, inddrages deres egen forståelse af byen og deres egen brug af byrummet. Interviews med de unge kan derfor nuancere de kvantitative observationer med en kvalitativ forklaring af, *hvorfor* de bruger byen som de gør. Datagrundlaget er helt nede på individniveau, hvor det ikke er antallet af respondenter, der afgør analysens anvendelighed eller validitet, men forståelsen af den viden, der skabes i samtalen med den enkelte respondent.

Efter at have etableret tilgangen til bylivet som kvalitativt/indefra-perspektiv og med interviews som den primære kilde, kan der hermed udledes en egentlig metode til at besvare problemformuleringen, der lyder:

Hvilke betydende faktorer for, hvad der påvirker det individuelle byliv, kan identificeres gennem unges brug og opfattelse af Aalborg?

To-delingen af spørgsmålet leder til en to-delt analyse, hvor det først er nødvendigt at kortlægge de unges brug og opfattelse af Aalborg, for dernæst at kunne udlede de mere generelle faktorer for, hvad der påvirker det individuelle byliv. Udgangspunktet i en meget specifik kontekst, anvendes således til at kunne sige noget mere generelt om bylivet. Det er dog netop ikke målet at finde frem til alle de betydende faktorer, der påvirker bylivet, men derimod at stille sig i de unges sted, se på deres byliv og derfra se, hvilke mere generelle faktorer, der er i spil. Hovedvægten vil således ligge på forståelsen af de unges brug og opfattelse af byen, da det er denne forståelse, der danner grundlaget for at udlede de betydende faktorer.

De unges brug og opfattelse af Aalborg afdækkes gennem interviews med de unge selv, og en analyse af disse vil lede frem til en beskrivelse af både de fysiske steder i byen, som de unge bruger i deres hverdag og den mentale opfattelse, de har af byen. Denne analyse anvendes til at udlede fire forskellige typer af steder, der både er koblet til de fysiske og de mentale steder. Denne typologi over de unges brug og opfattelse af Aalborg, er således koblet til den specifikke gruppe, som interview-respondenterne udgør og til den specifikke kontekst, som Aalborg udgør. For at kunne svare på problemformuleringen, udledes fra typologien de mere generelle faktorer, der har betydning for det individuelle byliv. Som det blev påpeget indledningsvist, er der en lang række faktorer der påvirker bylivet og den enkeltes brug af byen, hvoraf den indledende gennemgang måske ikke en gang er udtømmende. Analysen stiller sig derfor, så at sige, i de unges sted, ser på deres brug og opfattelse af byen og identificerer ud fra den observation, de faktorer, der har betydning for det individuelle byliv. Besvarelsen af problemformuleringen bliver således ikke en udtømmende liste over, hvilke faktorer der generelt påvirker bylivet, men en liste over de faktorer, der kan identificeres gennem unges brug og opfattelse af Aalborg.

4.4 Fortolkning af resultaterne

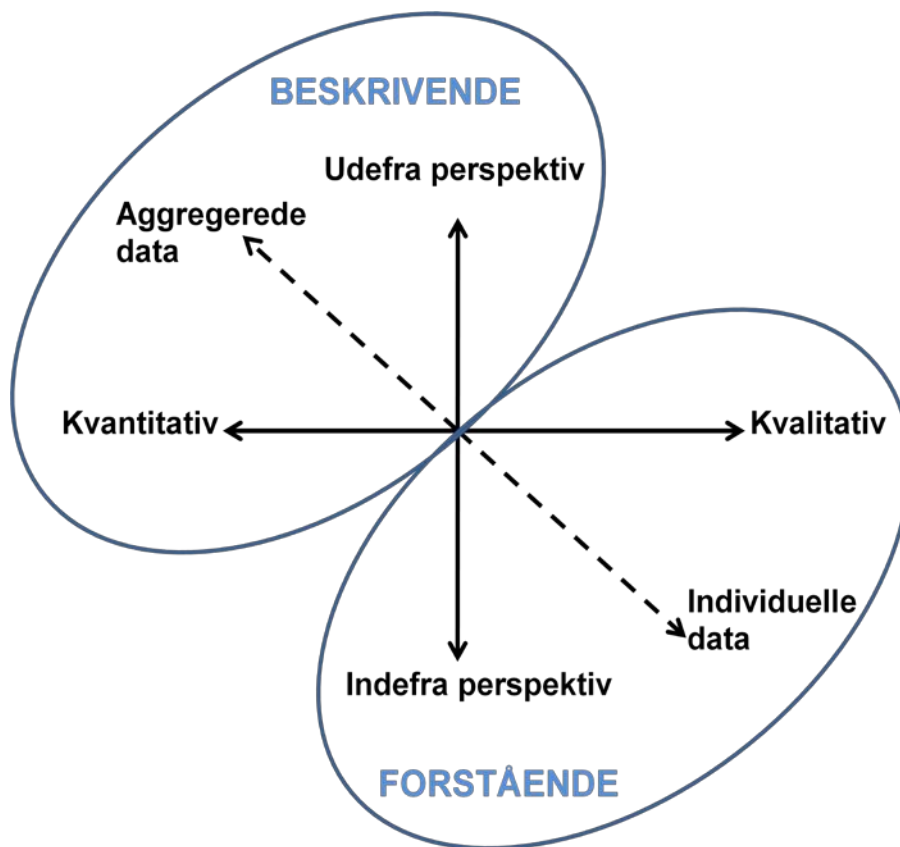
Det videnskabsteoretiske udgangspunkt og den valgte metode til analysen, kan betegnes som de indledende overvejelser til, hvordan problemformuleringen kan besvares gennem analysen. Når analysen laves, er der dog også forbundet en del metodiske overvejelser til, hvordan data fortolkes og mere overordnet, hvad det er man vil opnå med analysen og den omgivende diskussion omkring byliv. For at forklare, hvordan resultaterne fortolkes, tages udgangspunkt i Launsø og Riepers forskningstyper, hvoraf den beskrivende og den forstående forskningstype her kort vil blive gennemgået, for derefter at blive sat i relation til analyserammen.

Den beskrivende forskningstype er typisk baseret på kvantitative data, der kan aggregeres og opgøres i statistikker. Forskningsspørgsmålet vil typisk være, hvordan den statistiske sammenhæng er mellem to eller flere faktorer, eksempelvis, hvor stor en andel af arbejdsløse, der er kvinder. Kvalitetskriteriet for denne forskningstype bunder i de klassiske naturvidenskabelige værdier, som reliabilitet, generaliserbarhed og præcision. (Launsø & Rieper 2005) Det vil sige, at resultatet skal være det samme, hver gang undersøgelsen gennemføres, det skal kunne generaliseres og det skal være præcist.

Hvor den beskrivende forskningstype, primært dækker de klassiske naturvidenskaber, er den forstående forskningstype, primært dækkende for de humanistiske og sociale videnskaber. Her fortolker og forstår forskeren fænomener, som allerede er fortolket af andre (Launsø & Rieper 2005). Det vil sige, at forskeren ikke afdækker virkeligheden, som den er, men som den fortolkes af de sociale aktører selv. Denne tilgang lægger sig op ad den socialkonstruktivistiske tilgang, som er en del af det videnskabsteoretiske udgangspunkt for dette speciale, jf. afsnit 4.1

”Videnskabsteoretisk udgangspunkt”. Den viden, der fremkommer gennem den forstående forskningstype er således baseret på den udforskedes perspektiv og datamaterialet er derfor den udforskedes subjektivitet og dennes forklaring og fortolkning af sin egen verden. Den opnåede viden, kan anvendes til at skabe en dybere forståelse af et fænomen, som kan danne grundlaget for at iværksætte indsatser, på det specifikke område. Gennem den forstående forskningstype, kan der også skabes nye begreber eller nye fortolkninger af virkeligheden, der således kan beskrive fænomener, der nok har eksisteret, men som ikke har været italesat på grund af et manglende begrebsapparat. (Launsø & Rieper 2005)

I nedenstående figur, er disse to forskningstyper indtegnet i metodefeltet, der blev gennemgået i underafsnit 4.3 "Analyseramme":

Figur 10: Det udviklede metodefelt med Launsø og Riepers "Forklarende" og "Forstående" forskningstype indtegnet. (Baseret på egen analyseramme og Launsø & Rieper 2005)

I relation til metodefeltet, kan man således sige, at den beskrivende forskningstype har et udefra perspektiv og en kvantitativ tilgang, hvor der anvendes aggregerede data, mens den forstående forskningstype ser objektet for forskningen indefra og har en kvalitativ tilgang, hvor der anvendes data på individniveau. Den analysemetode, der blev udledt i analyserammen, er således i overensstemmelse med den forstående forskningstype. Det skal dog ikke forstås sådan, at det udelukkende er forstående forskning, der anvendes, men derimod, at det er den primære tilgang, hvor der udvælges de aspekter, der er mest relevante i denne sammenhæng. I forhold til resultatet betyder det, at den viden, der søges opnået, er en forståelse og ikke en beskrivelse af fænomenet. Heri ligger også den forskel at, hvor den beskrivende forskningstype har reliabilitet som et mål, kan den forstående forskningstype ikke opnå dette. I og med, at analysen er dannet ud fra forskerens fortolkning af de sociale aktørers forklaringer, vil der være et element af subjektivitet, også fra forskerens side.

For analysen i dette speciale betyder det, at resultatet både under de foretagne interviews og i den efterfølgende fortolkning, muligvis ville være anderledes, hvis de var foretaget af en anden. Dette er ikke søgt undgået, men det er så vidt muligt søgt at forklare metoden og overvejelserne omkring fordele, ulemper og subjektivitet, for om ikke at skabe reliabilitet, så dog at skabe en gennemsigtig analyse.

I tråd med den forstående forskningstype, er hovedformålet med analysen, således at afdække de sociale aktørers meninger, motiver og intentioner i deres egen kontekst (Launsø & Rieper 2005). Da udgangspunktet samtidig er socialkonstruktivistisk, ligger også, at individets sandhed i et vist omfang er skabt gennem en diskursdannelse i den sociale interaktion. For denne analyses vedkommende, gør dette sig især gældende fordi målgruppen er meget smal og meget ensartet. Da en del af respondenterne går på den samme skole og har samme alder, er der nogle af dem, der er venner og bruger byen sammen. Derfor kan der internt i respondent-gruppen være dannet en social sandhed om byen, som vil kunne genfindes hos de enkelte respondenter. Analysen går dog ikke i dybden med, hvordan disse diskurser er skabt, men det nævnes i analysen for at understrege at pointen om socialt skabte diskurser i dette tilfælde er meget konkret, fordi respondenterne til en vis grad kender hinanden.

Besvarelsen af, hvordan unge bruger og opfatter Aalborg, kan muligvis komme til at virke forholdsvis indlysende for folk, der bor i eller kender til Aalborg. For dem, vil det således ikke komme som en stor overraskelse, at der er bestemte grupper af unge, der hænger ud i Kennedy-arkaden, at Hasseris bliver opfattet som et rigt kvarter, eller at Nørresundby ikke opfattes som en del af Aalborg. Det, der gør disse resultater rigtig interessante, er derfor når de bagvedliggende mekanismer løftes ud af den konkrete kontekst i Aalborg og sættes ind i en bredere forståelse af, hvad der påvirker det individuelle byliv. Denne overordnede tilgang til analysen, lægger sig således op ad sociologiske studier, hvor kendte hverdagsfænomener undersøges, for at få en dybere forståelse af nogle mere generelle sammenhænge; eller sagt på en anden måde: "*Social science, [...] gives us a greater awareness of things we already know.*" (Currid 2007). Man kunne således have lavet samme undersøgelse i flere forskellige danske byer og sandsynligvis fundet frem til nogle af de samme mekanismer. I det dybdegående studie af Aalborg, er det således ikke stederne i Aalborg, der er interessante i sig selv, men derimod de mere overordnede mekanismer, de kan føre frem til, som de betydende faktorer for det individuelle byliv.

5. Unges byliv i Aalborg

Efter at have gennemgået det videnskabsteoretiske udgangspunkt og metodevalg for analysen, indeholder dette kapitel selve analysen, hvor de unges brug og opfattelse af Aalborg afdækkes for at lede frem til, hvilke betydende faktorer for det individuelle byliv, der kan identificeres gennem dette udgangspunkt.

I interviewene nævnes ofte specifikke steder i Aalborg, som ikke vil blive forklaret yderligere i selve analysen. Derfor vil det første afsnit indeholde en kort beskrivelse af Aalborg med fokus på midtbyens funktioner og de omkringliggende områder. Beskrivelsen er først og fremmest lavet for at kunne relatere til de steder, der nævnes i analysen, og den er derfor ikke en udtømmende gennemgang af Aalborg. De nævnte steder kan følges på det vedlagte kort (se bilag 15), hvor der vil blive refereret til kortets kvadranter. Hvor der ikke står andet anført, er beskrivelsen lavet ud fra kortmateriale og egne observationer. Det efterfølgende afsnit beskriver den konkrete gennemførelse af interviewene, med fokus på, hvordan de fandt sted og hvilke metodiske overvejelser, der blev gjort og hvordan de er analyseret. Selve analysen er indeholdt i afsnit 5.3 "Typologi over brug og opfattelse af byen", som vil være en syntese mellem den viden, der er opnået gennem interviews og den teoretiske viden, der er gennemgået i kapitel 1 "Indledning – hvad er "byliv"?" og kapitel 2 "Problematisering af bylivet". I det sidste afsnit udledes de betydende faktorer for det individuelle byliv, der kan identificeres ud fra typologien. Sammen med typologien udgør afsnit 5.4 "Betydende faktorer for det individuelle byliv", således besvarelsen af problemformuleringen.

5.1 Beskrivelse af Aalborg

Aalborg ligger syd for Limfjorden i Nordjylland og har, inklusive Nørresundby nord for fjorden, godt 120.000 indbyggere (Aalborg Kommune 2008). Aalborg betegnes som Nordjyllands Hovedstad og det er kommunens mål at videreudvikle byen som drivkraft for hele regionen. Dette betyder et øget fokus på attraktionsværdien af byen, både som bolig- og arbejdsby, for at fastholde og tiltrække beboere og virksomheder. I løbet af de sidste 10-20 år er der mange af de gamle industrielle virksomheder, der er lukket ned eller er flyttet ud af Aalborg, hvilket betød en stigning i arbejdsløsheden og problemer med at tiltrække tilflyttere til byen. Denne udvikling er forsøgt vendt ved at satse mere på videnstunge erhverv og Aalborg Universitet, for at fremme og fastholde kvalificeret arbejdskraft i byen. (Aalborg Kommune 2008)

Centrum af byen er den gamle middelalderkerne, der i dag har en høj koncentration af kulturelle tilbud, butikker og boliger, hvilket søges fastholdt gennem planlægningen, hvor der fokuseres på en yderligere fortætning af funktionerne i midtbyen. (Aalborg Kommune 2005) Midtbyen dækker et areal på ca. 1x1 km og er naturligt afgrænset mod nord af Limfjorden. (Bilag 15, kvadrant E5) Den gamle middelalderkerne har forholdsvis lave bygninger, de fleste steder 2-4 etager og den krogede struktur i gadenettet er de fleste steder bevaret med undtagelse af Boulevarden, der skærer sig i en stor bue ind gennem byen. Inde i centrum er der en menneskelig skala og en intim stemning i de helt små gader og gyder.

Rundt om centrum breder der sig forskellige beboelsesområder og villakvarterer med hver deres historie og karakter. I slutningen af 1800-tallet betød den tiltagende industrialisering et øget behov for boliger uden for den gamle bykerne og der blev opført store boligkvarterer rundt om bymidten (Elsøe-Jensen 1995). I Aalborg betød det en hastig udvikling mod vest, hvor der blev opbygget boligkarréer på Dannebrogsgade og de tilstødende veje. Boligerne blev oprindeligt bygget til børnerige arbejderfamilier, der boede i de små lejligheder, men i dag bor der primært pensionister, enlige og unge under uddannelse. Området kaldes for Vestbyen, og er et af de tættest bebyggede områder i Aalborg. (Marling & Knudstrup 1995) Et andet markant boligområde lidt uden for Aalborgs centrum, er Ø-gadekvarteret, der ligger på den østlige side af byen. Udbygningen af dette kvarter startede lidt senere end udbygningen af Vestbyen, nemlig i 1920'erne og kvarteret blev siden udbygget i etaper. Den sidste del af Ø-gadekvarteret er den vestlige del, som blev bygget i 1940'erne som socialt boligbyggeri og består af en markant 5 etagers stokbebyggelse. I dag bor der primært enlige og pensionister. (Marling & Knudstrup 1995)

Samtidig begyndte den mere velstillede del af befolkningen at flytte ud i villaer udenfor byen og der opstod således massive randbebyggelser (Elsøe-Jensen 1995). De fleste af villakvarterne er nu blevet opslugt af Aalborgs vækst, så de nu nærmere udgør boligforstæder til byen. Disse forstæder tæller blandt andre Hasseris, Kærby, Gug og Vejgård. På den modsatte side af Limfjorden ligger Nørresundby, der er opstået som en selvstændig by, men som nu er funktionelt integreret med Aalborg, hvilket søges styrket gennem kommuneplanlægningen. (Aalborg Kommune 2005)

Byens trafikale centrum udgøres af banegården og busterminalen (Bilag 15, kvadrant I3), som ligger i gåafstand fra midtbyen. Hovedparten af byens buslinjer mødes med toget ved busterminalen, hvilket gør det nemt og hurtigt at skifte mellem linjerne eller

at komme til og fra byen. Busterminalen blev i 2004 ombygget, så den nu er integreret i shoppingcentret Kennedy Arkaden, der indeholder butikker, caféer og en biograf.

De to gågadesystemer omkring Algade og Bispensgade (Bilag 15, kvadrant I1 og J2, se figur 11) udgør rygraden i byens shopping- og indkøbsliv. Her findes byens indkøbsstrøg med et stort udbud af butikker, caféer og restauranter. Nattelivet i Aalborg er koncentreret omkring den kendte bar- og restaurationsgade, Jomfru Ane Gade (Bilag 15, kvadrant I1), som tiltrækker flest mennesker i aften- og nattetimerne i weekenden.

Figur 11: Bispensgade og Nytorv. (Foto: Emilie Jantzen)

I centrum af byen findes flere pladser, som Louise Plads, Kennedy Plads, Nytorv, Gl. Torv, C. W. Obels Plads og Budolfi Plads. Kennedy Plads ligger mellem banegården og Kennedy Arkaden, men er adskilt fra disse af en gennemgående vej. Nytorv (Bilag 15, kvadrant J1, se figur 11) er primært karakteriseret af butikker, busstrafik og den gennemgående trafik mellem de to gågadesystemer. Både Gl. Torv og C. W. Obels Plads (Bilag 15, kvadrant I1 og I2) bliver brugt til forskellige events fordelt over året, som scene for musik, julemarked og skøjtebane. Nogle af pladserne i byen bliver dog primært brugt til parkering, som Budolfi Plads.

Af grønne rekreative områder findes der i nærheden af centrum Kildeparken, Fjordmarken, Karolinelund (Tivoli) og Østre Anlæg og lidt længere ude, større parker og grønne områder som Skovdalen, Mølleparken og Østerådalen. Desuden er der de "blå" rekreative områder langs hele fjorden, hvor der er en blanding af lystbådehavn, firmadomiciler og den gamle industrihavn, hvor mange af funktionerne er under omdannelse.

De gamle havneområder, som stadig rummer levn fra industrialismen, er således ved at blive omdannet til aktive byrum, hvor det er meningen, at folk skal mødes og færdes

og bruge områderne som rekreative steder med kulturudbud. Hidtil har der ikke været den store attraktionsværdi i områderne, som har ligget øde hen med store industrielle bygninger uden funktioner. Hvor middelalderbyen kan betegnes som havende en menneskelig skala, giver havneområderne et helt andet indtryk med deres store bygningsvolumener og deres åbne (vindblæste) beliggenhed lige ud til Limfjorden. Byfornyelsen er dog godt i gang med åbningen af en ny havnepark, omdannelse af Nordkraft til kultur- og idrætscenter og det nybyggede Utzon-center (Bilag 15, kvadrant E5). (Aalborg Kommune 2008 b)

5.2 Gennemførelse af interviews

Som beskrevet i metodeudviklingsafsnittet og i beskrivelsen af analyserammen, er det empiriske grundlag for analysen, indsamlet som interviews. I forbindelse med anvendelse af interviews, er der både fordele og ulemper, som vil blive gennemgået i dette afsnit. Desuden vil der være en gennemgang af selve gennemførelsen af interviewene, opdelt i før, under og efter, hvor forskellige forholds indflydelse på interviewenes anvendelighed vil blive gennemgået.

I forlængelse af diskussionen omkring analysens videnskabsteoretiske udgangspunkt, vil der blive anlagt et konstruktivistisk perspektiv på interviewet, hvor respondentens svar altid er gyldige og sande ud fra respondentens egen livsverden. Det er således ikke objektive data, der skal graves frem eller afdækkes, hvor respondenter ses som et objekt, der kan give svar på (dele af) sandheden. Den vidensproduktion, der finder sted, sker gennem samtalen mellem interviewer og respondent. Det vil sige at den viden, der produceres under interviewet ikke er afdækket, men skabt gennem interaktionen i samtalen (Kvale 2000, s. 158). Det betyder også, at en anden interviewer eksempelvis kunne have fået andre svar ud af en respondent eller at den samme interviewer med de samme spørgsmål, kan opnå vidt forskellige forklaringer fra forskellige respondenter, selvom der tales om det samme emne. Interviewene gennemføres således som semi-strukturerede livsverdensinterviews, hvor en række temaer dækkes, men hvor der også er åbenhed over for at forfølge uventede temaer og ændre rækkefølgen af spørgsmålene (Kvale 2000, s. 158).

Under interviewet sættes der således fokus på den unge selv og dennes brug og opfattelse af byen. Da den viden, der frembringes under interviewet, er den eneste kilde til den unges faktiske brug af byen, er det vigtigt at overveje, den påvirkning der sker af respondenter under interviewet. Selvom interviewet ikke omhandler følsomme emner, kan der alligevel være en tendens til at respondenter gerne vil formidle et

bestemt billede af sig selv, selvom det foregår underbevidst. Et par af respondenterne gav således udtryk for, at de nok burde cykle mere, da de blev spurgt om deres transportvaner, selvom brug af cykel ikke i interviewet var blevet opstillet som "det rigtige". En respondent nævner således, at hun plejer at cykle eller gå, men at hun dog er "[...] *kommet til at tage bussen*" et par gange, men også kun fordi det har været rigtig koldt (interview, Julie Kristiansen, bilag 6). Nogle af respondenterne reflekterer også over, om deres hverdag kommer til at virke lidt kedelig, når de selv får kortlagt, hvor få steder de er.

De gennemførte interviews har derimod ikke karakter af et terapeutisk interview omkring personlige, emotionelle spørgsmål. Selve interview-situationen kan derfor heller ikke forventes at påvirke de interviewede i en sådan grad at interviewet ikke kan stå alene. Interviewet vil derimod skabe opmærksomhed på et emne, som de interviewede måske tidligere har taget for givet. Efterfølgende kan interviewet derfor have den effekt, at de unge, ved at blive opmærksomme på deres egen rolle i byens liv, også bliver mere opmærksomme på muligheden for at ændre deres egne mønstre eller deres omgivelser.

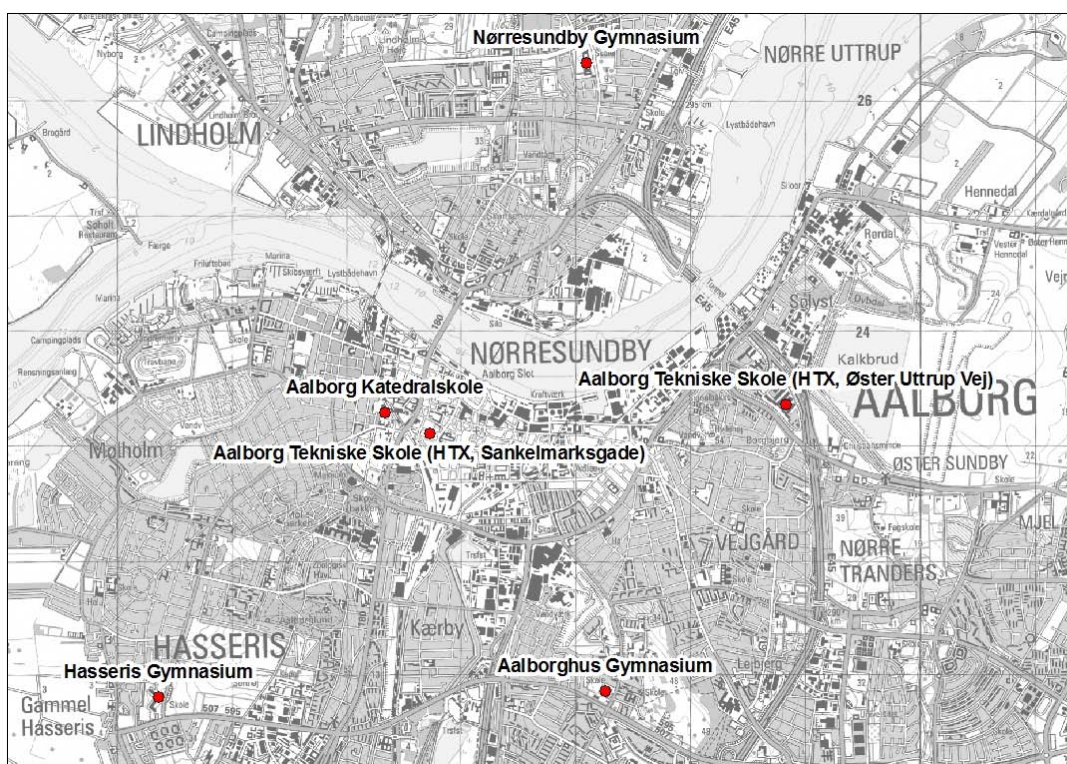
Undervejs i processen blev både gruppe- og enkeltinterviews overvejet. Et gruppeinterview, kunne måske have fået de unge til at snakke mere, fordi situation bliver mere uformel, hvis der sidder flere andre unge. En ulempe kan dog være, måske endda netop med denne målgruppe, at respondenterne påvirker hinandens svar for meget og derved er tilbøjelige til enten at føje hinanden i svarene eller bevidst svare modsat. Ved gruppeinterviews, er det desuden meget vigtigt, at have et klart defineret felt, hvor der stilles meget konkrete spørgsmål. Da udgangspunktet for denne analyse, var at afsøge et forholdsvis bredt emne for interessante temaer, blev enkeltinterviews valgt. Det gav den bedste mulighed for at lave en slags eksplorative interviews, hvor det var muligt at afsøge emnet forholdsvis bredt, uden at det blev for forvirrende med flere respondenter ad gangen. En ulempe ved denne type interviews, er at respondenterne i nogle tilfælde svarer kortfattet og venter på det næste spørgsmål. Med denne type respondenter, ville man måske kunne have trukket mere beskrivende forklaringer ud af dem, hvis de havde været i en situation med andre unge, hvor samtalen ligeså meget foregik imellem dem, som med interviewereren.

Generelt er interview-situationen en kunstig situation, og i dette tilfælde, hvor de unges byliv undersøges, bliver interviewet højst en repræsentation, idet situationen ikke udgør en del af de unges normale byliv, men er en opstillet ramme, hvori bylivet

forklares. Den mest optimale metode, ville derfor måske være, at følge de unge rundt i byen i løbet af deres dagligdag og få deres umiddelbare kommentarer til de forskellige steder og de andre mennesker i gadebilledet. Denne metode ville dog være meget ressourcekrævende og det blev derfor valgt, at få respondenterne til at forklare denne hverdag, uden at gennemleve den med dem.

5.2.1 Præsentation af interviewpersoner

Den valgte målgruppe af unge gymnasie-elever (se kapitel 3 "Problemformulering" og afsnit 4.2 "Metodeudvikling"), blev indsnævret til to forskellige gymnasier, Aalborg Tekniske Skole i Sankelmarksgade og Aalborg Katedralskole i Sankt Jørgens Gade. Af de fire almene gymnasier og to tekniske gymnasier, der findes i Aalborg (se figur 12 Figur 12), blev disse to udvalgt, fordi de ligger i midtbyen. Det blev derfor antaget, at de unge, der går på disse to uddannelser ville have nogenlunde samme brug af midtbyen, på baggrund af deres daglige ophold i, eller tæt på denne.

Figur 12: Kort over almene og tekniske gymnasier i Aalborg. (Kortet er lavet på baggrund af: Undervisningsministeriet 2008. Grundkort: Danmarks Topografiske Kortværk 1:50.000, Kort- og Matrikelstyrelsen.)

Interviewene blev udført i to omgange med fire personer i første omgang og fire personer i anden omgang. Respondenterne var udvalgt tilfældigt, i første omgang ud fra den gruppe af unge gymnasie-elever, der tidligere havde deltaget i et GPS-forsøg i

forbindelse med forskningsprojektet "Det Mangfoldige Byrum". I anden omgang blev de fire respondenterne fundet gennem to af de første respondenter, dvs. andre personer fra deres skole. Ud af de næste fire personer, var der to af dem, der ikke havde deltaget i GPS-undersøgelsen.

I nedenstående tabeller, ses en oversigt over respondenter i henholdsvis 1. og 2. runde:

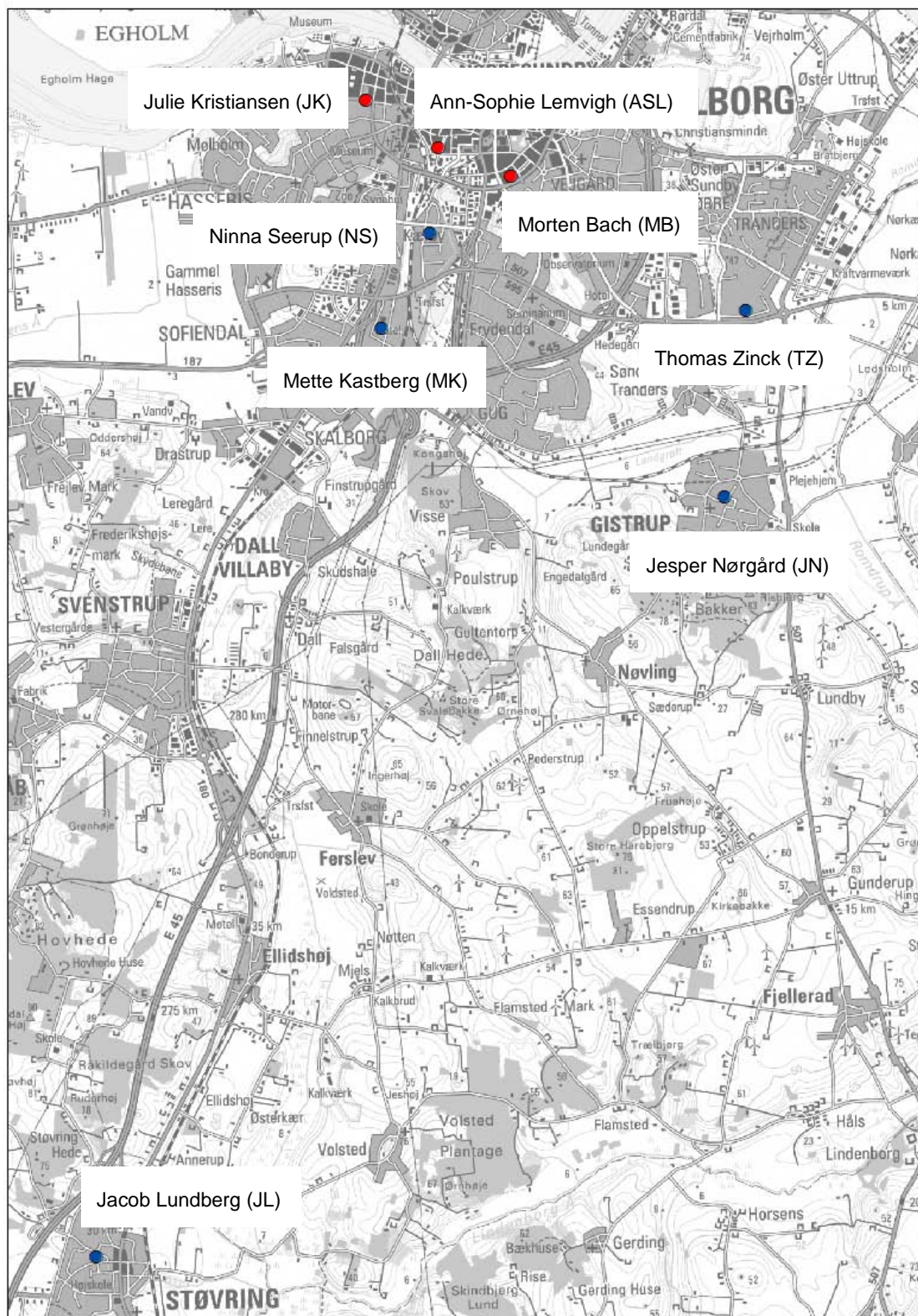
Navn	Skole	Alder	Bopæl
Ninna Seerup (NS)	HTX, Sankelmarksgade	19	Kærby (Magsvej)
Jesper Nørgård (JN)	HTX, Sankelmarksgade	18	Gistrup
Ann-Sophie Lemvigh (ASL)	Aalborg Katedralskole	20	Midtbyen (St. Blichers Gade)
Morten Bach (MB)	Aalborg Katedralskole	20	Ø-gadekvarteret (Strynøgade)

Table 1: Overview of respondents in 1. interview-round. Further information can be seen in appendix 1.

Navn	Skole	Alder	Bopæl
Julie Kristiansen (JK)	HTX, Sankelmarksgade	20	Vestbyen (Annebergvej)
Mette Kastberg (MK)	HTX, Sankelmarksgade	19	Skalborg (Spicavej)
Jacob Lundberg (JL)	HTX, Sankelmarksgade	19	Støvring
Thomas Zinck (TZ)	HTX, Sankelmarksgade	17	Aalborg Øst (Tornhøjparken)

Table 2: Overview of respondents in 2. interview-round. Further information can be seen in appendix 1.

Respondenterne blev, som tidligere beskrevet, først og fremmest valgt ud fra, hvilken skole de går på. Deres bopæle ligger således noget mere spredt over Aalborg, hvilket kan ses på nedenstående kort (se figur 13). I respondent-gruppen, var tre ud af otte flyttet hjemmefra, hvilket ligeledes er markeret på kortet med en farvekode.

Figur 13: Kort over Aalborg, med respondenternes bopæl. Blå prik: respondenter bor hjemme. Rød prik: respondenter er flyttet hjemmefra. (Grundkort: Danmarks Topografiske Kortværk (DTK) 1:25.000. Copyright, Kort- og Matrikelstyrelsen G 24-98)

5.2.2 Før: kontakt og interviewguide

Den undersøgte gruppe var forholdsvis nem at få kontakt til, idet de i høj grad er vant til at benytte sig af flere forskellige kommunikationsmidler og derfor i praksis er nemme at få fat på gennem mail eller mobiltelefon. Desuden er det en gruppe, der er vant til at offentliggøre og snakke om deres liv og dagligdag, hvilket deres brug af diverse netværks- og profilsider på nettet bekræfter. Det forventes derfor, at denne gruppe ikke vil føle, at det er for personligt eller for nærgående, at tale om deres dagligdag, hvor de færdes, hvad de synes om byen og hvad de laver.

Interview-personerne blev udvalgt tilfældigt ud fra den gruppe, der havde deltaget i det føromtalte GPS-forsøg (se afsnit "4.2 Metodeudvikling"). De udvalgte unge blev først kontaktet pr. telefon, for at høre om de var interesserede i at deltage i et interview. Hvis de var positivt stemt, fik de tilsendt en opfølgende mail, der forklarede lidt mere om baggrunden for interviewet og hvordan det ville foregå i praksis (se mail i bilag 10).

I første omgang af interviews, blev 11 personer ringet op, hvoraf 10 personer besvarede opkaldet med det samme, hvilket understøttede antagelsen om, at det er en gruppe, der er nem at komme i kontakt med via mobiltelefon. Fire personer svarede positivt tilbage, og der blev arrangeret interviews med disse fire. I anden omgang blev to af de tidligere interviewpersoner kontaktet for at skabe nye kontakter til deres venner på gymnasiet. På denne måde blev fire nye unge kontaktet, som alle indvilgede i at deltage og dermed udgjorde den anden interviewrunde.

Før de fire første interviews, blev der udarbejdet en interview-guide, der skulle være med til at holde interviewet fokuseret på de emner, der skulle undersøges og sørge for at holde et naturligt flow i samtalen (se bilag 11). Denne guide blev lavet forholdsvis åben og med spørgsmål i flere retninger, for at disse interviews også kunne bruges til at undersøge emnet mere bredt. Efter en analyse af de fire første interviews, blev der udviklet en revideret interviewguide, hvor fokus blev lagt på de emner, der blev fundet mest interessante i første omgang (se bilag 13). Anden omgang interviews blev derfor mere fokuserede og kunne anvendes til at teste nogle af de fortolkninger, der blevet lavet på baggrund af de fire første interviews.

5.2.3 Under: atmosfære og redskaber

Under selve interviewet, blev det tilstræbt at opnå en atmosfære, der lægger mere op til en personlig samtale, end et krydsforhør med mange faste spørgsmål. Ud fra grundantagelsen om at viden skabes gennem samtalen (Kvale 2000), blev det vurderet, at atmosfæren er et vigtigt element, for at opnå en samtaleform, der skaber brugbar viden. Gennem enkeltinterviews skabes en stemning, der opfordrer interviewpersonen til at komme ind på de mere emotionelle aspekter af, hvordan byen bruges, og give nogle mere dybdegående forklaringer af, hvorfor byen bruges som den gør. Disse interviews kan således komme ud over de mere rationelle forklaringer af valg og fravalg, som man måske ville få gennem en mere kvalitativ undersøgelse eller et spørgeskema med faste svarmuligheder.

Det blev således forsøgt at skabe en atmosfære, der var uformel og kunne minde om en venskabelig samtale mellem to ligestillede personer. Konkret foregik fire interviews i et mødelokale på universitetet og fire foregik på den interviewedes egen uddannelsesinstitution. I begge situationer var atmosfæren afslappet og man kunne føre en samtale, som man ville gøre det med en bekendt. Fordelene ved dette set-up er, at interviewet får karakter af en uformel samtale, som muliggør mere spontane og levende svar fra den interviewede (Kvale 2000). En ulempe kan på den anden side være, at det er sværere at være kritisk overfor respondenterne eller komme ind på ømtålelige emner, fordi man gerne vil bevare den gode atmosfære. Da karakteren af spørgsmålene ikke var stærkt personlige eller emotionelle emner, har det dog sandsynligvis ikke den store betydning i denne sammenhæng.

For at kunne opnå en samtale, der skaber viden mellem to personer er interviewerens i sig selv et vigtigt element og skal ses som et forskningsredskab. Generelt ses interviewerens som en form for autoritet, alene ud fra den situation, der udgør interviewet (Kvale 2000). I den konkrete situation med interviews kunne dette muligvis forstærkes yderligere af en mindre aldersforskel og forskel i uddannelsesniveau. Denne autoritære rolle blev dog bevidst nedtonet, ved at snakke med de unge på et venskabeligt niveau. Aldersforskellen var heller ikke større end at interviewerens sandsynligvis blev opfattet som et mellemlidende til de helt voksne. I samtalen omkring Aalborg, virkede det godt at have et rimeligt kendskab til byen, ved at interviewerens selv har boet der, men uden at være vokset op i Aalborg, kunne de interviewedes forklaringer af byen få mere frit spil uden at interviewerens selv havde forudfattede meninger om de forskellige dele af byen.

Under interviewene blev der også anvendt forskellige redskaber. Det mest grundlæggende var den interview-guide, som var blevet udarbejdet på forhånd. Den 1. runde interviews blev lavet som mere åbne end de næste, hvor der blev afsøgt emner mere bredt. Herefter blev spørgsmålene pudset af, både ud fra, hvilke af dem, der fungerede godt som en naturlig del af en samtale og ud fra de hypoteser, som blev fundet mest interessante at forfølge.

Af tekniske hjælpemidler, blev en computer anvendt til at holde øje med interview-guiden og til hurtigt at kunne nedskrive emner, der skulle uddybes, uden at være nødt til at afbryde den interviewede. Desuden blev der anvendt en diktafon, til at optage hele samtalen (lydfiler, bilag 14). Generelt blev det antaget at disse elektroniske hjælpemidler ikke ville "skræmme" netop denne målgruppe, da de selv er vant til at bruge dem i deres dagligdag. Alle respondenter blev på forhånd spurgt om det var i orden at optage samtalen og alle accepterede det. Ingen af dem virkede påvirkede af at blive optaget, men man kan ikke afvise, at respondenter svarer anderledes eller tænker mere over, hvad de svarer, når de ved det bliver optaget. Hvis det er tilfældet, mister man måske nogle umiddelbare svar, men denne eventuelle ulempe blev klart overskygget ved fordelene af, at have samtalen på en lydfil. På den måde er man bagefter sikker på, at have alle dele af samtalen og i interview-situationen bliver stemningen mere som en almindelig samtale, der kan forløbe flydende uden afbrydelser, hvor der skal noteres.

Et medbragt kort over Aalborg blev også anvendt under interviewet, hvor respondenter blev bedt om at indtegne de områder, der blev fortalt om, og faste steder, som bolig, skole og arbejde. Kortet fungerede generelt godt som omdrejningspunkt for samtalen og samtidig kunne det måske aktivere nogle andre associationer eller tanker hos respondenter, at have noget mere konkret at forholde sig til, end udelukkende den talte samtale. Problemet ved at tage udgangspunkt i et kort, kan dog være at respondenterens opfattelse af byen blev ledt hen i et fugleperspektiv, som måske ikke er den måde byen ellers opfattes på. Især med en af de interviewede, var det tydeligt, at hun ikke var vant til at kigge på kort, idet hun havde svært ved at orientere sig gennem det, i forhold til at forklare, hvor hun selv boede.

Formålet med interviewene var at forstå byen ud fra de unges livsverden, men ved at bruge kortet, kan man måske utilsigtet trække en bestemt opfattelse af byen ned over hovedet på respondenter. Kortet er i sig selv en grafisk repræsentation af den by man

snakker om, og det kan derfor være svært at skelne mellem, om respondenterne forklarer repræsentationen eller selve byen "bagved". En konkret effekt af brugen af kortet er eksempelvis, at respondenterne ofte tager udgangspunkt i de navne, der er skrevet på kortet og dermed bliver deres gennemgang af de forskellige områder i Aalborg baseret på en systematisk gennemgang af kortet, og ikke på, hvordan de egentlig selv opfatter byen. En respondent svarer således: "*Kærby, det kender jeg ingenting til.*" (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2), da han bliver bedt om at beskrive de forskellige områder udenfor Aalborg og får øje på navnet Kærby på kortet. I denne situation refererer han til Kærby på kortet og siger at han ikke kender det, men måske kender han godt området Kærby fra sin hverdag, men forbinder det ikke med navnet på kortet. Denne effekt blev dog forsøgt udlignet, ved også at dreje fokus hen på bestemte steder i byen, som ikke var nævnt med navn på kortet, idet det blev antaget, at respondenterne så selv ville tænke på stedet på deres egen måde og skabe de billeder, som var nødvendige for at kunne forklare stedets betydning. I 2. runde af interviews blev kortet først inddraget i samtalen senere, end i 1. runde, for først at få de unges beskrivelse af byen og dernæst relatere det til kortet.

5.2.4 Efter: transskribering og analyse

Efter gennemførelsen af interviewene, blev der lavet en meningskondenseret transskription af alle interviews (se bilag 2-9), hvor meningen af respondenterens svar blev nedskrevet. Interviewene blev transskriberet i kronologisk orden, så teksten følger den måde interviewet forløb på, selvom det ikke nødvendigvis stemte overens med rækkefølgen i interviewguiden. Ved gennemlytning af lydfileterne, blev der også nedskrevet direkte citater, i det omfang de blev vurderet at kunne være gavnlige for den senere analyse.

I analysen af interviewene, blev de første fire interviews gennemgået grundigt, for at finde frem til eventuelle sammenfaldende temaer. Der blev på denne baggrund opstillet fire forskellige temaer, som udtalelserne kunne fordeles i (se afsnit 4.3 "Analyseramme" og afsnit 5.3 "Typologi over brug og opfattelse af byen"). I 2. interview-runde, blev der, som tidligere beskrevet, primært fokuseret på disse fire temaer, for at undersøge om de blev bekræftet og for at gå yderligere i dybden med dem. I efterbehandlingen, viste det sig, at der ikke var den store forskel mellem besvarelserne i 1. og 2. interview-runde, så i praksis fungerede 2. runde primært som en bekræftelse af temaerne.

I interviewene blev respondenterne blandt andet bedt om at sætte ord på, hvilke typer, der færdes, hvor i byen. Denne type spørgsmål, var der flere respondenter, der måske syntes var lidt ubehagelige, fordi de så følte, at de var fordomsfulde eller så de andre grupper, som stereotyper. Alle respondenter svarede dog hurtigt på spørgsmålene og havde meget samstemmende forklaringer, men svaret kunne starte med et: "*Det er godt nok meget fordomsfuld, men...*" (Interview, Morten Bach, bilag 4) eller det blev fulgt op af en slags undskyldning, som "*Ej, det er måske lidt stereotyp...*" (Interview, Jesper Nørgaard, bilag 2). En anden måde at fralægge sig ansvaret for at sige noget "fordomsfuldt", var at lægge det over på at "*..det har nok lidt et ry for at være...*" (Interview, Jesper Nørgaard, bilag 2), eller lægge en udtalelse over på, at det er andre, der siger eller synes det, hvormed man får fortalt sin egen opfattelse af området, med henvisning til, at der (også) er andre, der synes det samme.

Gennem interviewene blev respondenterne dog opfordret til bare at sige, hvordan de opfattede andre grupper og forskellige områder, idet formålet var at forstå deres opfattelse af byen. Med denne rapports udgangspunkt i en konstruktivistisk tankegang, opfattes de forskellige forklaringer af, hvordan verden er, eller hvordan andre typer af unge er, nemlig som *lige gyldige* forklaringer. Det var derfor ikke formålet med interviewene at afklare, hvordan de andre grupper unge "i virkeligheden" er, eller om bestemte områder egentlig kan karakteriseres som kriminelle, rige eller andet. Der er derfor heller ikke efterfølgende blevet fulgt op på at afklare disse forhold, idet formålet har været at se verden ud fra de unges livsverden. I det perspektiv er det underordnet, hvordan deres forklaringer stemmer overens med andres viden om verden. Det har således ikke været formålet med interviewene at ændre respondenternes syn på deres omgivelser ved at bede dem om at forholde sig til andres "faktuelle" viden. Ved at lade dem selv fortælle om deres indtryk af byen, var det muligt at opnå en forståelse for deres livsverden, ud fra deres egne forklaringer.

5.3 Typologi over brug og opfattelse af byen

Gennem interviewene forklarede gruppen af unge, hvordan de bruger og opfatter byen. Ud fra disse forklaringer, udledtes nedenstående typologi, der består af fire typer af steder: *De daglige steder*, *De optagede steder*, *De fede steder* og *De sorte huller*, som henholdsvis repræsenterer de steder man *skal* være, de steder man *undgår*, de steder man *opsøger* og de steder, der mentalt *forsvinder*. Typologien er lavet ud fra en gennemgang af interviewene, hvor temaer, der går igen i flere interviews er trukket ud og analyseret. Begreberne for de fire typer af steder, er dannet ud fra, hvad temaet dækker ud fra interviewene og de bygger dermed på en empirisk tilgang og ikke en teoretisk. De teoretiske begreber, der tidligere er gennemgået (se afsnit 2.1 "Teoretiske tilgange til bylivet"), inddrages dog, for at understøtte eller nuancere, de temaer, der fremkommer gennem den empiriske tilgang.

I de fire følgende underafsnit gennemgås de fire typer af steder, hvorefter typologien anvendes til at udlede, hvilke faktorer, der har indflydelse på, hvordan de unge bruger og opfatter byen, dvs. deres individuelle byliv. Disse betydende faktorer for de unges byliv, gennemgås således i afsnittet efter typologien.

5.3.1 De daglige steder – hvor man *skal* være

De interviewede blev som et indledende spørgsmål, bedt om at forklare en almindelig dagligdag med fokus på de aktiviteter de lavede, og hvor i byen disse fandt sted. Da alle de interviewede er gymnasie-/HTX-elever, var skolen, ikke overraskende, et fælles omdrejningspunkt. De unges hverdag bestod således typisk af skolegang i løbet af dagen, et eventuelt fritidsjob nogle af eftermiddagene, eller fritidsinteresser som sport. Hjemmet udgjorde også en stor del af hverdagen, som det sted, hvor dagen starter og der, hvor man tager hen igen efter skole, job eller fritidsinteresser. Herudover er der de fritidsbaserede aktiviteter, som at være sammen med vennerne eller en eventuel kæreste. Den typiske hverdag består således af hjemmet, skolen, et eventuelt fritidsjob eller fritidsinteresse, som sport.

Lidt over halvdelen af de interviewede bor stadig hjemme i forstadsområder til Aalborg (se figur 13, i underafsnit 5.2.1 "Præsentation af interviewpersoner") og beskriver selv deres boligområde meget ens, selvom de bor forholdsvis spredt. Fokus er ofte på, at det er et villaområde, at der er stille og roligt og at der bor mange børnefamilier. I andre studier, er der vist den store betydning hjemmet har for identitetsdannelsen, både når det kommer til hjemmets lokalisering, type og indretning (Bech-Danielsen et. al. 2004).

De unge i respondentgruppen, der stadig bor hjemme, har dog ikke på samme bundet deres identitet op på hjemmet, fordi de typisk ikke selv har været med til at vælge stedet. Selvfølgelig har de et tilhørsforhold til hjemmet og området, fordi de er vokset op der eller har boet der længe, men med deres fokus på, at det er børnefamilier, der bor der, skabes der en identitetsmæssig distance, hvor de ikke selv føler, at de på samme måde hører til i området. En respondent beskriver sit område således:

"Det er ikke ligefrem dér, der sker mest. Jeg tager andre steder hen hvis jeg skal lave noget. Det er ikke et sted, hvor der sker det helt store. I hvert fald ikke hvis man er ung."

(Interview, Jacob Lundberg, bilag 8)

Her er det tydeligt at se den identitetsmæssige distance, der lægges til området, som bunder i, at man selv er ung og de andre, der bor der er ens forældre og andre børnefamilier. Desuden bliver hjemmet ikke betragtet som et sted, hvor man laver "noget", men nok mere som den trygge base, hvor man bare er. Hvis der skal ske noget, underforstået noget "rigtigt", så tager man væk fra området. Den traditionelle opfattelse af *forstaden*, som en repræsentation af hjemmet og *byen*, som en repræsentation for arbejdet førte til dikotomien mellem maskuline og feminine værdier, idet det tidligere oftest var manden, der arbejdede og kvinden, der var hjemme med børnene (Stevenson 2003) (se underafsnit 1.1.3 "Moderne tider, bilen og forstaden"). Denne opdeling er dog siden blevet opløst og det er da heller ikke en mand/kvinde dikotomi, de unge lægger ned over forstæderne, når de bliver beskrevet. I de unges optik er skellet således nærmere mellem de unge selv, der i højere grad identificerer sig med midtbyen og så deres forældre og andre børnefamilier, der bor i forstaden.

Tre af respondenterne, er flyttet hjemmefra og beskriver derfor deres hjemmeområde noget anderledes, end de der stadig bor hjemme hos forældrene. De har aktivt valgt, det sted de bor og det er derfor også en større del af deres identitet. De er alle tre flyttet længere ind mod centrum, til henholdsvis Vestbyen, midtbyen og Ø-gadekvarteret. Disse tre steder blev også typisk nævnt af de, der endnu ikke var flyttet hjemmefra, men som havde gjort sig nogle overvejelser om, hvor de gerne ville bo og så de tre steder, som der, hvor man bor, når man flytter hjemmefra. Alle respondenter nævner nærheden til midtbyen, som den vigtigste faktor, ved at flytte, eller når man senere skal flytte. Selvom der var lidt forskel på, hvor tæt på midtbyen de unge ville flytte, var det gennemgående, at det skulle være tættere på, end deres nuværende hjem. En respondent fra Kærby, beskriver således, at hun gerne vil bo forholdsvis centralt og: *"Ikke længere væk end Kærby i hvert fald!"* (Interview, Ninna Seerup, bilag 3). Der var således klare præferencer for at komme længere ind mod midtbyen og

tilsvarende afstandtagen til andre områder. Især Nørresundby blev nævnt som områder, hvor de interviewede unge ikke ville bo:

*"Altså, jeg startede egentlig lidt med at udelukke de områder, som jeg ikke ville bo i. Og det var fx Nørresundby. Altså, det er 100 gange billigere at bo i Nørresundby, men når man er vokset op ude i Hasseris og... når man kommer her inde fra midtbyen, så **bor** man bare ikke i Nørresundby!"*
(Interview, Ann-Sophie Lemvig, bilag 5)

Her er det tydeligt, at med de tre områder i centrum, hvor "man" flytter hen, når man flytter hjemmefra, er der tilsvarende steder, hvor man slet ikke kunne forestille sig at bo. Det samme gør sig gældende for Aalborg Øst, som en respondent, der ellers ikke havde de store præferencer i forhold til boligens lokalisering, siger: *"Altså lige Aalborg Øst, ville ikke lige være det fedeste."* (Interview, Jacob Lundberg, bilag 8).

Det andet store omdrejningspunkt for de unge er skolen, som i alle respondenternes tilfælde, ligger i midtbyen. Respondenterne har dog sjældent valgt skolen udelukkende på grund af beliggenheden, da de begrundet deres studievalg med interesseremæssige eller faglige faktorer. De udtrykker sig dog alle positivt om, at den ligger så tæt på midtbyen, selvom der dog kan være en enkelt meget stor ulempe:

"Det er ikke ret godt for pungen! Der ryger nogle penge op, tit og ofte synes jeg. Økonomisk er det ikke genialt, men det ligger sgu praktisk. Så er man inde i byen og kan smutte ud og hygge sig eller ud og spise." (Interview, Thomas Zinck, bilag 9)

Flere af de unge nævner netop, at de nogle gange tager ind til byen efter skole. For drengenes vedkommende er målet typisk madsteder, som pizzeriaer eller burgerbarer, eller også går de lidt rundt i gågaderne, Algade og Bispensgade. De var ikke så specifikke med, hvor de tog hen og det var tydeligt, at de ikke gik ind i butikkerne for sjov, men overvejende, når de skulle købe noget. Pigerne derimod, var meget detaljerede i beskrivelsen af gågaderne og nævnte mange flere butiksnavne og typer af butikker i de forskellige gader. Bispensgade og Gravensgade blev karakteriseret, som de lidt dyrere gader med butikker som Ilse Jakobsen. Algade blev derimod beskrevet som den gade, der oftest blev brugt, fordi der ligger Vila, H&M og Glitter, der blev beskrevet som *"sådan nogle butikker, hvor man har råd til at kigge."* (Interview, Ninna Seerup, bilag 3). En af respondenter beskriver selv forskellen på, hvordan drengene og pigerne bruger byen:

"Jamen de [pigerne] skal jo ind i ALLE butikkerne, hvor drengene er lidt mere laid-back og bare slapper af og går rundt" (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2)

Omkring halvdelen af de interviewede unge har desuden et fritidsjob, hvor de arbejder et par gange om ugen, enten efter skole eller i weekenden. Valget af job er baseret på mere eller mindre tilfældige omstændigheder, som, hvor der lige var slået et job op, eller om man kendte nogen, der kunne skaffe en et job. For jobbetts vedkommende er det således heller ikke beliggenheden i sig selv, der er afgørende, men de fleste arbejder dog i eller omkring midtbyen, på nær en enkelt, der arbejder i City Syd (Interview, Julie Kristiansen, bilag 6), ca. 5 væk fra centrum.

For alle de tre daglige steder, hjem, skole og eventuelt fritidsjob, gælder det at ingen af delene er valgt udelukkende på grund af beliggenheden. En undtagelse er dog de respondenter, der er flyttet hjemmefra og derfor selv har valgt beliggenheden af deres bolig, hvor der var en meget stærk præference for at bo tæt på centrum. Med Hägerstrand's begreber, kan man således sige, at de tre daglige steder udgør tre rumlige bindinger i løbet af en almindelig hverdag. Skolen kan således ses som en *coupling constraint*, i og med, at de er tvunget til at være i skolen ikke kun et bestemt antal timer om dagen, men også i et fastsat tidsrum. Tiden derhjemme er ligeledes nødt til at være lang nok til at de i det mindste kan nå det mest nødvendige som at sove og spise. De unges adgang til transportmidler bestemmer, hvor hurtigt de kan komme mellem disse bundne steder og dermed, hvor mange ressourcer det koster – her ment som Hägerstrand's omkostning i tid. Da ingen af de unge selv har bil, er de hyppigst anvendte transportmidler bus, cykel eller gang. Den begrænsede adgang til hurtigere transportmidler, sætter en praktisk grænse for, hvor udbredt deres tid-rumpriser kan blive og de er dermed også underlagt *capability constraints*. Sammenholdt med de primære aktiviteter og deres beliggenhed, betyder det, at de unge til daglig bevæger sig inden for et forholdsvist lille område.

De daglige steder udgør således en slags øer i byen, som hverdagen er bundet op omkring, hvor de faste bindinger udgøres af hjem, skole og transport. Stederne er således karakteriseret ved, at man *skal* være der og at de ikke skifter over en kortere tidsperiode. Herudover, består de unges hverdag selvfølgelig også af andre, mere frivillige aktiviteter, som vil blive gennemgået i de følgende to afsnit.

5.3.2 De optagede steder – som man undgår

Gennem interviewene, blev der udvist en vis afstandtagen fra bestemte andre grupper i byen, der viste sig også at have en rumlig konsekvens, ved at respondenterne undgik de steder, hvor disse andre grupper opholdt sig. De interviewede opfatter generelt sig selv som *"meget stille og rolige"* (Interview, Morten Bach, bilag 4), *"almindelige unge"* og *"afslappede typer"* (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2), men uddyber derudover ikke, hvordan deres type er. Derimod er de hurtige til at distancere sig fra de typer de *ikke* er og dermed til at undgå de steder, hvor der opholder sig grupper, som de ikke vil identificeres med.

Når de interviewede blev bedt om, at fortælle, hvilke forskellige typer af unge, der er i byen, nævnte mange først de unge, der hænger ud ved Kennedy-arkaden og ved McDonald's på Nytorv, der bliver beskrevet som den samme gruppe af "smarte unge": *"Jamen, det er sådan nogle, der ryger smøger, når de er 12 år og synes de er lidt smartere end alle andre."* (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2). Især denne gruppe blev der taget kraftigt afstand fra. En af respondenterne svarede således, da hun blev spurgt om hun var med i den gruppe, der hænger ud ved McDonald's: *"Nej! Nej, det er jeg i hvert fald ikke. Nej."* (Interview, Ninna Seerup, bilag 3). Generelt blev der både ytret en aldersmæssig og en typemæssig afstandtagen fra "de smarte unge", da der også blev lagt en del vægt på, at det er en gruppe der er yngre end respondenterne selv:

"Ikke for at lyde så generaliserende – men det er typisk unge, 13-årige, smarte typer, der hænger ud foran McDonald's." (Interview, Ann-Sophie Lemvigh, bilag 5)

I en bymæssig sammenhæng, betyder den kraftige afstandtagen fra denne gruppe også en afstandtagen fra "deres" steder:

"Udenfor McDonald's, der er der mange teenagere, der hænger ud, så der sætter man sig jo ikke, så. Hvis man ikke lige har den alder og ikke synes det er særlig fedt."
(Interview, Ninna Seerup, bilag 3).

Den kraftige distancering fra gruppen af unge foran McDonald's genfindes i en afstandtagen fra Kennedy-arkaden, hvor gruppen af "smarte unge" også opholder sig. Man får indtrykket af, at det i de interviewedes optik, ikke er fedt at opholde sig i arkaden.

De eneste "gyldige" grunde, er hvis man skal med bussen, eller i biografen, som en respondent svarer da hun bliver spurgt om, hvorvidt hun bruger Kennedy Arkaden: "*Kun hvis jeg skal stå af eller på en bus. Eller i biografen. Ellers så nej.*" (Interview, Julie Kristiansen, bilag 6) Det mentale bille af arkaden, er således, at det primært er en busterminal, og så ligger der også en biograf, som en respondent udtrykker det:

"Jeg ser det mest som en busterminal. Og så måske med en biograf i den anden ende. Jeg har aldrig set det som sådan et indkøbscenter, som de måske har prøvet at lave det til."
(Interview, Jacob Lundberg, bilag 8)

I denne beskrivelse fremgår det klart, at de mellemliggende butikker, således er blevet "usynlige", men at de er med til at skabe den fysiske afstand, der er mellem busterminalen og biografen. Ifølge Dahl, er stedet kun noget i kraft af den måde det opfattes på og italesættes på og da Kennedy Arkaden ikke opfattes i overensstemmelse med, hvad der var intentionen med det og kan man således sige, at det er et "ikke-sted" (se underafsnit 2.1.4 "Ikke-steder"). Med dette udgangspunkt, skiller Kennedy Arkaden sig således ud fra de andre steder, fordi de grupper, der hænger ud derinde ikke nødvendigvis kan siges at "optage" disse steder, hvis det ikke var et sted, man ville opholde sig alligevel. For de interviewede unge falder Kennedy Arkaden i forvejen ind under kategorien som ikke-steder, fordi det opfattes som et ligegyldigt sted, der derfor ikke har nogen generel værdi og derfor måske ikke kan være "optaget" på samme måde, som de andre steder, som man egentlig har et positivt indtryk af i forvejen.

De interviewedes eget fokus på yngre grupper blev uddybet, fordi det var et emne de selv hurtigt bragte på banen og fordi man kunne høre, at det var noget, de virkelig havde en mening om. Der var ikke nogen af de interviewede, der selv bragte grupper på banen, der var ældre end dem selv, sandsynligvis fordi dem over 20-25 år ikke udgør ligeså markante grupper i bybilledet. Der var dog en enkelt gruppe af ældre, der blev karakteriseret, når talen faldt på Kennedy Plads, der udgør pladsen mellem Banegården og Kennedy Arkaden. Her blev det ofte nævnt, at der sidder en gruppe af ældre alkoholikere, ofte grønlandere.

Denne gruppe, var ligeledes en gruppe de interviewede bestemt ikke identificerede sig med, hvilket har fysiske konsekvenser i form af, at pladsen ikke bliver brugt af de unge:

"Der sidder sådan en masse grønlandere – de har nærmest overtaget det sted. Så det er ikke lige et sted man får lyst til at sætte sig hen." (Interview, Mette Kastberg, bilag 7)

Pladsen beskrives dog generelt positivt, fordi den ligger et centralt sted og er godt indrettet med bænke rundt om springvandet og træer. En respondent beskriver den således som pæn, *"Men jeg synes også, når der så sidder de der alkoholikere, så er det da ikke så pænt mere."* (Interview, Julie Kristiansen, bilag 6), hvilket viser, at der også her er en specifik gruppe, der i høj grad påvirker opfattelsen af stedet i en negativ retning. Det vil sige, at på trods af de positive beskrivelser af selve byrummet, vejer det alligevel tungere, at "grønlænderne" sidder der:

"Så véd man, at de bænke, der står inde i midten – der sætter man sig ikke. For der sidder grønslænderne. [...] Og man går altså ikke hen og afbryder sådan nogle og siger "nu skal vi altså sidde her", eller man sætter sig ikke hen i blandt dem." (Interview, Ninna Seerup, bilag 3)

Her ses tydeligt den markante opdeling i "dem" og "os", der kommer til udtryk i en fysisk adskillelse af de unge og grønslænderne, hvor de unge bevidst holder sig væk. Stedet, hvor de andre sidder, repræsenterer således det, man ikke vil identificere sig med: *"Det er bare blevet lidt typebestemt, at hvis du sidder der, så er du grønslænder."* (Interview, Mette Kastberg, bilag 7). Stedet bliver desuden beskrevet som et "gennemgangssted" (Interview, Julie Kristiansen, bilag 6), hvor man ikke opholder sig og Kennedy Plads kan således komme til at minde om Skriivers generelle beskrivelse af pladsen, som *"[...] kun for alvor [befolkes] af taberne, de udstødte og hjemløse, medens alle andre haster forbi."* (Skriver 1996, s. 137).

Et andet område, der blev nævnt, hvor både "de smarte unge" og "grønslænderne" kommer, er Kildeparken. Generelt havde de interviewede et godt indtryk af parken og de kunne godt lide at komme der. Parken blev beskrevet som et godt grønt område og de brugte den sammen med venner, især om sommeren. Det trækker dog lidt ned i indtrykket af parken, at der også er de andre grupper, som man distancerer sig fra, men som en respondent udtrykte det: *"[...] hvis man undgår dem, så er det hyggeligt at være der"* (Interview, Ninna Seerup, bilag 3) og beskrev yderligere, at hvis kunne finde "en ledig plæ", så var det fint nok. Her er således et byrum, der i sig selv, er stort nok til, at grupperne kan være der samtidig og stadig være adskilt inden for området. På denne måde afviger Kildeparken lidt fra Kennedy Plads, idet den som offentligt sted, stadig bliver brugt af respondent-gruppen, selvom der er grupper derinde, som de ikke vil støde ind i eller forbindes med.

I forhold til Gehls opfattelse af betydningen af gode byrum, kan man sige, at det bliver bekræftet, i og med, at et godt byrum kan være med til at opveje andre opfattede ubehageligheder. Samtidig udfordrer beskrivelsen af Kildeparken dog en anden af

Gehls opfattelser af det positive byliv: diversiteten. Også her afhænger indtrykket af bylivet af, hvor man ser det fra. I relation til den opstillede analyseramme (se afsnit 4.3 "Analyseramme"), kan Gehl placeres i feltet udefra/kvalitativ. Netop dette udefra-perspektiv kommer her til udtryk ved, at man udefra kan opfatte diversitet som noget positivt, fordi det giver et broget billede og et blandet byliv med flere forskellige grupper, der er i gang med forskellige aktiviteter. Det positive ved dette, er ifølge Gehl den demokratiserende virkning dette kan have, og nedbrydningen af opfattede skel imellem grupper, fordi de andre bliver afmystificeret af at være en del af gadebilledet. I eksemplet med Kildeparken, vil der udefra kunne dannes et billede af parken som ramme om en Gehl'sk bylivsdiversitet, men antager man et indefra-perspektiv, som det er gjort i analysen med de unge, ser man, at parken ikke repræsenterer en blanding af forskellige grupper, men en internt opfattet opsplitning og afstandtagen, selvom de fysisk opholder sig indenfor det samme geografiske område.

De to grupper, der var størst afstandtagen fra, var således "de smarte unge" og "grønlænderne". For begge grupper gælder det, at der både er en aldersmæssig og en typemæssig afstandtagen, idet man hverken vil identificeres med de yngre grupper, der spiller smarte og ryger, eller med gruppen af de gamle alkoholikere. *De optagede steder*, er således steder, som man undgår, både mentalt, fordi man tager afstand fra gruppen og fysisk fordi man tager afstand fra stedet, hvor denne gruppe er. *De optagede steder*, er således ikke steder, hvor man ikke *må* være, men det er steder, man *undgår* mere eller mindre bevidst, fordi der er grupper der opholder sig der, som man ikke vil identificeres med.

5.3.3 De fede steder – som man opsøger

De optagede steder, har således en del at gøre med den identitetskabende, der hører sammen med at bruge byen. Hvor *de optagede steder*, karakteriseres ved en distancering fra "de smarte unge" og "grønlænderne", omfatter *de fede steder*, de steder, man aktivt opsøger, fordi man gerne vil knytte sin identitet op på disse steder. Som det blev nævnt under *de daglige steder*, har de unge, der bor hjemme, ikke samme mulighed for at udtrykke deres identitet gennem boligvalg, som de unge, der er flyttet hjemmefra. Alle de unge, er således i en slags overgangsfase, både mellem at bo hjemme og alene og mellem at være teenager og være voksen. De er således i en transitionsfase, hvor deres aldersmæssige identitet blandt andet dannes af en afstandtagen på den ene side fra de yngre teenagere, som det blev vist gennem *de optagede steder*, og på den anden side fra forældrene, som det vises gennem *de fede steder*.

Denne afstandtagen fra forældrene, var mest tydelig i det beskrevne ønske om at flytte længere ind mod midtbyen og dermed længere væk fra forældrenes parcelhuskvarterer. Midtbyen bliver typisk karakteriseret med det, de unge forbinder med at være ung, så som, at der sker mere, der er mere spændende (Interview, Jacob Lundberg, bilag 8) og at det er fedt, at der er lidt anderledes butikker, som eksempelvis et asian-marked og en thai-butik (Interview, Ann-Sophie Lemvig, bilag 5). Selvom spørgsmålet om, hvor de gerne ville flytte hen, for nogle havde en hypotetisk karakter, idet de ikke havde besluttet noget endnu, var der dog ingen, der nævnte deres opvækstområde, som et sted de gerne ville bo, når de flyttede hjemmefra. En respondent, der nævner området omkring universitetet, som et område, hvor unge også typisk flytter hen, fortsætter således selv:

"Men der ville jeg ikke bo – det er for tæt på, hvor jeg bor nu. [...] Nu har jeg boet hjemme i 18 år og så vil jeg bare gerne lidt længere væk fra mine forældre" (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2)

Den identitetsmæssige afstandtagen fra forældrene, kommer således også til udtryk i den fysiske afstand, man gerne vil lægge til dem, når man flytter hjemmefra - som respondenterne også selv uddyber det, er det: *"For at være lidt mere uafhængig."* (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2). På længere sigt, var der dog nogle af respondenterne, der godt kunne forestille sig, at bo i et af forstadsområderne, men det er noget, der for dem, ligger langt ude i tiden.

En respondent fra Gug, der nu bor i Vestbyen, svarer således på, hvorvidt hun kunne forestille sig at bo i Gug igen: "*Jaaaa... Det kunne jeg sagtens. Men ikke lige foreløbig!*" (Interview, Julie Kristiansen, bilag 6). Det er således ikke fordi, de har noget imod disse områder som sådan, de vil bare ikke bo der, mens de selv er unge.

Der blev også fundet en vis skelnen mellem, når man er sammen med vennerne og når man er sammen med forældrene, der også kom til udtryk ved en fysisk adskillelse i henholdsvis midtbyen og derhjemme i forstaden. En respondent udtrykker således, at dem man mødes hjemme hos typisk er dem, der allerede er flyttet hjemmefra og ind til byen, og ikke så tit hos dem, der bor hjemme hos forældrene (Interview, Julie Kristiansen, bilag 6). Adspurgt om, hvorvidt man mødes med vennerne hjemme hos hinanden, svarer en anden respondent: "*Nej, ikke mere. Det gjorde vi før i tiden. Men det er som om... det er lidt federe at tage ind til byen nu.*" (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2) I dette svar lægges der for det første en distance til, hvordan omgangsformen var med vennerne, da man var yngre og en distance til forældrene derhjemme. Med henvisningen til "før i tiden" menes formentlig dengang man var mindre eller barn og legede sammen med vennerne derhjemme. Respondenterne opfatter dermed sig selv, som værende i mellem en yngre "børnegruppe" og forældrene, og distancerer sig til begge dele. Samtidig ligger der i svaret at (midt)byen, er den fysiske materialisering af denne aldersmæssige distancering.

De fede steder er således, ligesom *de optagede stader*, karakteriseret ved en form for identifikation med forskellige steder, hvor det for begge typer gælder, at man distancerer sig fra visse grupper. Hvor det for *de optagede steder*, betød at man undgår stederne, betyder den identificerede afstandtagen fra yngre grupper og forældrene, for *de fede steder*, at det er steder, man opsøger, fordi man forbinder dem med den ungdomsidentitet, som man gerne vil opbygge og identificeres med.

5.3.4 De sorte huller – som mentalt forsvinder

Én ting er alle de steder i byen, hvor de unge kommer, men også de steder, hvor de *ikke* kommer, er med til at sige en hel del om deres opfattelse af byen. Der er således nogle *sorte huller* i deres opfattelse af byen, der dækker de områder, hvor de stort set aldrig kommer. Deres beskrivelser af midtbyen var typisk ret detaljerede og de forskellige områder blev ofte forklaret ned til gadeniveau, hvor vejnavne eller forskellige butikker og spisesteder, blev nævnt. Anderledes var det, når områderne rundt omkring Aalborg skulle beskrives og karakteriseres. Jo længere væk stederne ligger fra *de daglige steder*, jo dybere kan man sige, at *de sorte huller* er.

En del af områderne blev beskrevet, som steder, hvor man bare kører igennem på vej hen til noget andet. En respondent, der træner ved Stadion og tit tager bussen derud, siger om Vestbyen:

"Så jeg kører en masse igennem derude og går frem og tilbage. Men det er ikke et sted jeg opholder mig." (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2)

Det er således en del af byen, han har et nogenlunde kendskab ved, fordi han ofte kører der med bussen, men samtidig siger han, at det ikke er et sted han opholder sig, så for ham, har Vestbyen mest betydning som en slags transportkorridor mellem to ting han skal. Respondenterne har generelt lidt det samme forhold til Nørresundby, idet ingen af dem har daglige gøremål der. En respondent, adspurgt om, hvorvidt hun bruger Nørresundby, således: *"Kun hvis man skal videre opad. Altså længere op i Jylland, så kører man da igennem."* (Interview, Ninna Seerup, bilag 3)

De sorte huller, er interessante ved, at det er områder, hvor man sjældent kommer og derfor ikke har så mange personlige erfaringer med at beskrive. Alligevel kunne de fleste respondenter godt sætte nogle ord på de forskellige områder, selvom de startede med at lægge vægt på, at de ikke kendte noget til dem. De forskellige forstadsområder, var der sjældent et stort kendskab til, udover til det område man selv boede i, eller var vokset op i. Eksempelvis siger en respondent fra Gistrup, at *"Gug, det er vist ligesom Gistrup, bare lidt større."* (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2), mens en anden, fra Kjærby, beskriver områderne vest for byen, at det er stille og roligt, og hun *"tror de er fine nok"* (Interview, Ninna Seerup, bilag 3). Generelt var beskrivelsen af de andre forstæder, som beskrivelsen af ens eget område med børnefamilier, villaer og træer. Mange af områderne lever sandsynligvis op til den beskrivelse, men da respondenterne samtidig gav udtryk for, at de ikke rigtig kendte noget til områderne,

kan der således være en tendens til at overføre billedet af sit eget område til de andre forstadsområder, som man så regner med er ligesådan.

Områderne uden om Aalborg, er således i de unges optik måske en lidt grå masse af villaområder og træer, men det helt sorte hul er Nørresundby, der ligger på den anden side af Limfjorden. De fleste af dem er stort set aldrig derovre og hvis de er, er det, som beskrevet, oftest for at køre igennem, hvis man er på vej nordpå. Beskrivelsen af området er også mindre detaljeret end af de andre områder: *”..og Nørresundby – ja, det er Nørresundby...!”* (Interview, Jesper Nørgård, bilag 2). I forhold til Dahls usynlige steder, kan man således betegne Nørresundby som et usynligt sted, som man ikke kender så meget til. Som det blev beskrevet tidligere (se underafsnit 2.1.4 ”Ikke-steder”), var en af farerne ved, at man opfatter et sted, som usynligt, at denne opfattelse overføres til de mennesker, der bor der, som derved ringeagtes. En respondent udtaler således om Nørresundby:

”Altså... Det er heller ikke et sted jeg kommer så tit. Det er sådan et sted, hvor man også siger, at det er på den forkerte side af broen, hvor alle de trælse personer er ovre. Jeg har ikke noget forhold til det selv, jeg ved ikke hvordan personerne er derovre, det er bare sådan nogle fordomme.”
(Interview, Mette Kastberg, bilag 7)

Her er der klart lavet en kobling mellem stedet som træls og de mennesker, der bor der som trælse. Udtalelsen viser også, at denne opfattelse af stedet ikke bygger på en personlig erfaring med stedet, men på fordomme. Når byen beskrives fra indefra-perspektivet, er det *opfattelsen* af byen der er byen, jf. diskussionen i afsnit 4.1 ”Videnskabsteoretisk udgangspunkt”. For respondenterne betyder det, at det mentale billede af Nørresundby, kommer til at veje tungere end det reelle, selvom hun selv påpeger, at det nok bare er en fordom. Alligevel bliver det andres *opfattelse* af stedet, der bliver overtaget til at være stedet, fordi hun ikke selv har noget billede af det. Nørresundby som *et sort hul*, bliver således udfyldt med et mentalt billede andre har skabt, for dog at have et billede af stedet. Uanset, at det er en fordom, der måske ikke har noget på sig, har opfattelsen af stedet stor indflydelse på den konkrete brug af det. Hvis man endelig kommer derovre, er det for at besøge noget familie, eller for at køre igennem området og ingen af respondenterne kunne således forestille sig at bo i Nørresundby:

*”Altså, jeg startede egentlig lidt med at udelukke de områder, som jeg **ikke** ville bo i. Og det var fx Nørresundby.”* (Interview, Ann-Sophie Lemvig, bilag 5)

Nørresundby opfattes således klart, som et sted, hvor man ikke bor og ikke har noget at komme efter. Selvom flere respondenter ikke har en personlig erfaring med stedet, har de alligevel en mening om, hvordan der er, som er skabt ud fra en diskursiv kommunikation med deres omgangskreds. Som det tidligere blev nævnt (se afsnit 4.5 "Fortolkning af resultaterne"), er respondent-gruppen i dette tilfælde meget smal og nogle af respondenterne kender hinanden. Derfor er deres opfattelser af områderne meget ens, hvilket nok ville variere mere, hvis man adspurgte andre aldersgrupper, eller folk fra Nørresundby.

Opfattelsen af Nørresundby, som et sort hul, man ikke rigtig kender noget til og hvor man sjældent kommer, har desuden generelt den indflydelse på respondenterne, at det kommer til at virke som om, at Nørresundby også fysisk ligger langt væk:

"Det virker som om, at det ligger længere væk end det egentlig gør. Der er jo ikke længere til Nørresundby end der er til Vejgård, men det virker som at det ligger meget længere væk, fordi der lige ligger den Limfjord." (Interview, Jacob Lundberg, bilag 8)

Hvis man endelig er i Nørresundby, bliver det beskrevet som om, at der er langt ind til centrum på Aalborg-siden, selvom respondenter selv bor i Vestbyen, hvorfra der er nogenlunde lige så langt ind til centrum (Interview, Julie Kristiansen, bilag 6). På trods af den ret korte afstand over Limfjordsbroen, er der således mentalt meget langt fra Aalborg midtby til Nørresundby.

Det samme misforhold mellem oplevet afstand og faktisk afstand, fandtes på tværs af byen, det vil sige i forhold til, om et område ligger øst eller vest for midtbyen.

Afstanden ind til centrum af byen, blev ofte beskrevet som ret kort, uanset, hvor respondenterne faktisk boede. Når det kom til steder, der lå på "den anden side" af midtbyen, var afstanden dog ekstremt stor. Som en respondent fra Hasseris vest for centrum forklarer om muligheden for at flytte til Ø-gadekvarteret, øst for centrum:

"Og der havde det også sådan lidt, at det synes jeg faktisk også var for langt væk fra byen. Tror måske det har noget at gøre med at jeg er vant til at bruge det område herude [Hasseris], så for mig var det længst væk, det var helt sikkert Karolinelund. Altså, jeg har aldrig nogensinde kommet længere ud end det." (Interview, Ann-Sophie Lemvig, bilag 5)

I fysisk afstand ligger Ø-gadekvarteret i nogenlunde samme afstand fra midtbyen, som det område respondenter selv kommer fra, men for hende virker det meget længere væk, fordi hun ikke er vant til at komme der. Det er således tydeligt, også gennem *de daglige steder*, at brugen af byen er koncentreret om hjem-skole og dermed fysisk

mellem forstaden og midtbyen, men kun sjældent ud til de andre områder omkring midtbyen.

De sorte huller, er således de steder, hvor man sjældent kommer og som man ikke kender ret meget til. For flere af forklaringerne, gælder det desuden, at man ofte overfører en konstrueret opfattelse til *de sorte huller*, som man egentlig ikke kender noget til. Det vil sige, at de steder, der mentalt forsvinder, fordi man ikke selv kommer der, samtidig kan udfyldes af de forestillinger man har om stedet, der er opbygget gennem interaktionen med andre mennesker. Det er således en diskursskabt opfattelse af stedet, der vil variere efter, hvem man spørger.

5.4 Betydende faktorer for det individuelle byliv

Den ovenstående typologi med fire forskellige typer af steder, viser de unges brug og opfattelse af Aalborg. Typologien består af *De daglige steder*, *De optagede steder*, *De fede steder* og *De sorte huller*. Stederne udgør både fysiske steder og mentale opfattelser af byen, der har betydning for, hvordan byen bruges – eller som er opstået ud fra, hvordan stedet bruges. Som fysiske steder kan man sige, at de fire steder dækker hele byen. Først, kan man således forestille sig, at man tegner de steder ind på et kort, hvor man rent faktisk opholder sig i løbet af dagen, de steder man undgår, fordi der er andre grupper, man tager afstand fra og de steder, som man synes er fede at komme. Dernæst vil der være nogle områder tilbage, som kan betegnes som de sorte huller ind imellem den del af byen, man har et aktivt forhold til. De fire typer af steder udelukker dog ikke nødvendigvis hinanden. Man kan således godt forestille sig en slags hybrider mellem dem, hvor et sted kan være et fysisk dagligt sted, fordi man er nødt til at komme der, men mentalt er det et optaget sted, fordi man egentlig helst ville være fri for at identificere sig med de andre der er der. Denne opfattelse havde mange af de unge eksempelvis af Kennedy Arkaden, som blev beskrevet som et sted, hvor man var nødt til at være, hvis man skulle med bussen, men det var ikke et sted, de opsøgte, fordi de ikke ville identificeres med gruppen af "de smarte unge", som også opholdt sig der.

Ud fra typologiens forståelse af de unges brug og opfattelse af Aalborg, udledes i dette afsnit de betydende faktorer for det individuelle byliv, som kan identificeres ud fra hvert af de fire steder i typologien. Fokus skifter således fra det hidtidige indefra-perspektiv, hvor man ser på byen gennem de unges forståelse, og til et udefra-perspektiv, hvor man ser det individuelle byliv udefra, for at kunne udlede, hvilke betydende faktorer, der kan identificeres.

De daglige steder, blev set som de steder, hvor man er nødt til at komme i løbet af dagen og de udgør således skelettet i det bylivsmønster man har. Beliggenheden af stederne, kan eksempelvis variere mellem at være spredt over et stort område af byen, eller de kan være lokaliseret tæt på hinanden i centrum. For den enkelte vil dette mønster være af stor betydning for, hvordan og hvilke dele af byen man bruger. Derfor er den mest betydende faktor for bylivet, ud fra *de daglige steder*, **lokaliseringen af de daglige gøremål**.

De optagede steder, viste, at det har stor betydning for de unges brug og opfattelse af Aalborg, at der på nogle steder opholder sig specifikke grupper, som man helst

undgår, fordi man ikke vil identificeres med dem. De fleste af stederne blev i sig selv beskrevet, som fine nok, men det var ikke steder, der blev brugt, på grund af disse andre grupper. *De optagede steder* har således ikke noget, at gøre med stedets fysiske fremtoning, men det, der her påvirker den enkeltes byliv, er **andres brug af byen**.

De fede steder, kom mest markant til udtryk gennem, hvor de unge gerne ville bo, når de flyttede hjemmefra. I dette tilfælde var det mest i forhold til at distancere sig fra forældrene og markere sin identitet, som "ung" ved at flytte hen, hvor andre unge også typisk bor. Det er således områder, som man identificerer sig med og derfor opsøger. Den mest betydende faktor ud fra *de fede steder*, er således **stedets image**.

De sorte huller, blev karakteriseret, som de steder, hvor man sjældent kommer og som man ikke kender ret meget til. Da man ikke selv har en personlig erfaring med *de sorte huller*, udfyldes de ofte med et mentalt billede af stedet, der er opstået gennem diskursiv kommunikation med andre og som ikke nødvendigvis stemmer overens med andre grupperes opfattelse af området. Da det mentale billede af stedet, er styrende for, hvordan det bruges, er den betydende faktor for det individuelle byliv, ud fra *de sorte huller*, **kendskabsgraden til stedet**.

Alt i alt, kan der fra typologien, udledes følgende betydende faktorer for det individuelle byliv:

Typologi over unges brug og opfattelse af Aalborg	Betydende faktorer, for det individuelle byliv
<i>De daglige steder</i>	Lokaliseringen af de daglige gøremål
<i>De optagede steder</i>	Andres brug af byen
<i>De fede steder</i>	Stedets image
<i>De sorte huller</i>	Kendskabsgraden til stedet

I forhold til de tidligere gennemgåede faktorer, der har betydning for bylivet, har disse fire faktorer indflydelse på et meget lokalt niveau. For den enkelte, er det således ikke de overordnede samfundsmæssige strukturer, der føles som afgørende for, hvordan man bruger byen. Det er derimod afgørende, hvor man skal hen i løbet af dagen og hvordan man opfatter byen og de andre mennesker, der færdes i den.

Den mest betydende af disse fire faktorer, må udefra set, være **lokaliseringen af de daglige gøremål**, da det er disse daglige øer i bylandskabet, der kan siges at strukturere og være forklarende for langt størstedelen af brugen af byen. Fra et udefra-perspektiv, er det således denne faktor, der er den mest betydende. I forhold til Gehl, kan disse aktiviteter betegnes som nødvendige aktiviteter, hvor man er "nødt" til at tage hen hver dag, når først man har besluttet, hvor man går i skole, eller hvor man bor. For denne målgruppe, var det dog ikke en gang alle, der selv havde valgt boligens lokalisering, da de stadig bor hjemme. I den Hägerstrand'ske forståelse er det også disse steder, der giver de daglige bindinger for, hvor og hvor langt man ellers kan nå omkring. I en planlægningsmæssig sammenhæng, er der dog ikke noget nyt i, at lokaliseringen af de daglige gøremål har betydning, hvilket ses af kommunernes planlægning for funktionsblanding. Her stræber man mod at lave områder, der indeholder både boliger arbejdspladser og indkøb, fordi det er funktioner, som folk skal bruge hver dag og således er med til at danne basen for det "sikre" byliv.

Der, hvor disse fire faktorer tilføjer en ny forståelse af bylivet til kommunernes planlægning, er ved vægtningen af de mentale faktorer. De tre sidste faktorer er således alle knyttet til den måde byen og de andre mennesker i bylivet opfattes på. De omhandler alle tre det mentale billede man har af byen, hvad enten det drejer sig om steder man ikke vil identificeres med, steder man gerne vil identificeres med, eller steder, som man har opbygget et billede af, ud fra andres opfattelse af det.

Den faktor de unge selv lagde mest vægt på, var **andres brug af byen**, i form af de grupper, de undgår eller synes er ubehageligt at dele byrum med. Ud fra et indefra-perspektiv, er det således denne faktor, der vejer tungest. Udefra set, udgør de *daglige steder*, dog den største del af de unges brug af byen, hvorfor lokaliseringen af de daglige gøremål, ovenfor blev beskrevet som den mest betydende faktor – set udefra. I dette tilfælde er der ikke den store konflikt mellem at det udefra og indefra, er to forskellige faktorer, der kan betegnes som den mest betydende, i de optagede steder ikke overlapper med de daglige steder. De unge opfatter således ikke hverken deres skole eller hjem, som optagede steder, hvor de egentlig ikke vil komme, men er

nødt til det. Denne konflikt var kun i mindre grad til stede i forhold til Kennedy Arkaden, hvor de unge, som tidligere beskrevet, nogle gange er nødt til at tage bussen fra, selvom det eller opfattes som et optaget sted. Det er derfor ikke **andres brug af byen**, der kvantitativt betyder mest for deres konkrete byliv, men det er det tema, de unge selv havde de mest markante holdninger til og derfor har det en stor kvalitativ indflydelse på deres byliv. I en bylivssammenhæng, betyder det, at man også bør indtænke forskellige gruppers brug af byen og hvordan disse grupper relaterer til hinanden. Den overordnede vision, var således ofte et ønske om at skabe diversitet, hvilket dog ikke nødvendigvis er et mål for de grupper, der færdes i byen.

Ligesom faktoren, andres brug af byen, er **stedets image** tæt knyttet til individets identitet, som blandt andet dannes gennem det rumlige mønster man udfolder i byen. Betydningen af stedets image, for de unge i undersøgelsen, kom primært til udtryk gennem deres ønske af, at ville bo i midtbyen. Stedets image, kan dog også relatere til det negative image, der blev givet udtryk for, ved nogle områder af byen. Når det kommer til planlægning af bylivet, er denne faktor interessant, fordi den viser, hvor vigtig forhåndsopfattelsen er af stedet. For at man har lyst til at være et sted, er det således ikke nok med træer og bænke, stedet skal også have et image, som man kan identificere sig selv med.

Kendskabsgraden til stedet, der er udledt af beskrivelsen af *de sorte huller*, har ikke en entydig kausal sammenhæng. Det er således svært at sige, om man ikke kommer et bestemt sted, fordi man ikke kender noget til det, eller om man ikke kender noget til stedet, fordi man ikke kommer der. Under alle omstændigheder er der dog en sammenhæng mellem, at man ikke kender de steder, hvor man ikke kommer. En af effekterne ved ikke at kende et sted særligt godt, er den markante overvurdering af afstanden til området, hvor steder, man ikke rigtig kender, virker som om, at de fysisk ligger meget langt væk. Da indefra-perspektivet skaber en forståelse af den mentale by, som den rigtige by, kan det have stor indflydelse på brugen af byen, hvordan man opfatter afstande. I et bylivsperspektiv, skal der således rigtig meget til, at få folk til at bruge et sted, de ikke kender i forvejen, hvis de samtidig føler, at det ligger enormt langt væk.

6. Konklusion

Gennem en analyse af de unges oplevede byliv, blev der udviklet en typologi over fire typer af steder, ud fra, hvordan byen bruges og opfattes. De fire typer af steder er: *De daglige steder*, *De optagede steder*, *De fede steder* og *De sorte huller*. Disse steder er et udtryk for den mentale opfattelse af byen og det er derfor ikke alle disse steder, hvor de unge kommer, rent fysisk. Stederne er således ikke kun et udtryk for de unges konkrete brug af byen, men også for, hvordan de oplever byen.

De daglige steder, er de områder af byen, hvor de unge kommer til hverdag og dækker de aktiviteter, som deres hverdag er konstrueret omkring. Det er primært hjemmet, skolen og eventuelle fritidsinteresser/-jobs, der udgør den fysiske del af de daglige steder. De, der bor hjemme, bor alle i forstadsområder eller mindre byer omkring Aalborg og de opfatter ofte hjemmeområdet som et lidt kedeligt familieområde med villaer og grønne træer. Det er ikke et sted, de unge identificerer sig med, men mere et sted, hvor man opholder sig, når man ikke er i skolen eller sammen med vennerne. De unge, der er flyttet hjemmefra er typisk flyttet længere ind mod midtbyen efter et aktivt valg om at være tættere på midtbyens tilbud og længere væk fra de områder, der forbindes med forældrene. Skolen er typisk valgt af faglige bevæggrunde og det er således ikke beliggenheden af denne i midtbyen, der har udløst valget, men størstedelen udtrykker sig dog positivt i forhold til, at den ligger tæt på gågaderne og midtbyens mange spisesteder. Fritidsinteresser/-jobs, ligger ofte "tilfældigt" i byen, forstået på den måde, at det heller ikke for disses vedkommende, er beliggenheden, der har været afgørende for valget. Fælles for de tre daglige aktivitetstyper er, at de fysisk udgør de steder, som det daglige bevægelsesrum, er spændt ud imellem. Mentalt ligger de daglige aktiviteter således som spredte øer i byen, der er forbundet af transportkorridorer, hvor transporten oftest foregår til fods, på cykel eller i bus og nogle gange med bil.

De optagede steder, bunder i en identitetsmæssig afstandtagen fra bestemte grupper i byen, der fysisk kommer til udtryk gennem en afstandtagen fra de steder, hvor disse grupper opholder sig. Især to grupper var fremtrædende som nogle, man ikke ville identificeres med: "de smarte unge" og "grønlænderne". Førstnævnte gruppe blev beskrevet som teenagere, der spiller smarte og ryger. De interviewede tog ofte kraftigt afstand fra denne gruppe og beskrev sig selv i modsætning til dem, ved at lægge vægt på, at de selv var både ældre, mere nede på jorden og mere almindelige, hvilket fysisk kommer til udtryk ved, at de interviewede unge ikke opholder sig de samme steder,

som "de smarte unge". Konkret vil det sige foran McDonald's på Nytorv, i Kennedy Arkaden og til dels i Kildeparken. De interviewede unge bruger dog stadig McDonald's og Nytorv, men det er langt fra et sted, hvor de opholder sig, idet de ikke vil sammenlignes med de teenagere, der hænger ud dér. Kennedy Arkaden var det fysiske sted, hvor den identitetsmæssige afstandtagen kom kraftigst til udtryk, idet de unge betonedede meget kraftigt, at det kun er et sted man bruger, når man skal med bussen eller i biografen. For dette steds vedkommende, gælder dog, at da stedet også kan ses, som et "ikke-sted", er det ikke på samme måde optaget, som de andre optagede steder. I forhold til Kildeparken, betyder den identitetsmæssige afstandtagen fra "de smarte unge" ikke en total afvisning af at bruge parken, men det betyder, at de unge inde i parken undgår de specifikke steder, hvor disse andre grupper opholder sig.

Den anden gruppe, hvor der blev sporet en vis afstandtagen, var "grønlænderne", der nok blev beskrevet med afstandtagen, men i en mere neutral eller overbærende tone. Det er således ikke en gruppe, der provokerer de interviewede unge i lige så høj grad som "de smarte unge" gør det, men der bliver dog lagt en vis identitetsmæssig afstand fra gruppen, både aldersmæssigt og i forhold til drikkeriet på bænken. Fysisk kommer det især til udtryk på Kennedy Plads og visse steder i Kildeparken, hvor denne gruppe opholder sig. De interviewede unge bruger derfor aldrig Kennedy Plads til ophold, men ser den mest som et gennemgangssted. Selve pladsen blev generelt omtalt positivt, både i forhold til indretning og beliggenhed, men det er ikke et sted, de unge ville slå sig ned, så længe "grønlænderne", sidder på bænkene.

De fede steder, er et udtryk for de steder, hvor stedets image, smitter af på den identitet, man gerne vil skabe eller den identitet man mener at tilhøre. *De fede steder* er derfor steder, som man opsøger og hvor man gerne vil være. Stederne står oftest i opposition til forældrenes steder, det vil sige villakvarterne med børnefamilier og grønne træer, som de unge gerne vil væk fra. De interviewede unge var alle i overgangszonen mellem at bo hjemme og bo alene, hvor nogle var flyttet hjemmefra og andre stadig boede hjemme. De havde således enten allerede taget et valg om boliglokalisering, eller de havde gjort sig nogle overvejelser om, hvad de gerne ville. Disse overvejelser var med til at danne billedet af, hvor "man" som ung flytter hen i byen, i dette tilfælde primært midtbyen, Vestbyen eller Ø-gadekvarteret, hvor også de tre interviewpersoner, der allerede var flyttet hjemmefra bor. Disse tre områder blev ofte beskrevet som steder, hvor der bor mange unge, hvor der er mange lejligheder og hvor man er tæt på midtbyens tilbud. Områderne er således steder, som de unge identificerer sig med og gerne vil bo, mens andre steder som Nørresundby og Aalborg

Øst direkte blev afvist, som steder, hvor man kunne bo. Forældrenes villakvarterer blev ikke set som et sted, hvor unge bor og disse områder, var ikke et sted man ville flytte hen. Nogle unge var dog åbne for senere at flytte ud i et sådant kvarter, underforstået, når man selv har familie og børn, og dermed passer ind.

En anden form for afstandtagen fra forældrene, var i valget af oftest at mødes med vennerne inde i byen eller hos dem, der allerede er flyttet hjemmefra. Det blev således anset, som værende lidt federe, at tage ind til byen, end at mødes hjemme hos forældrene.

De sorte huller, betegner de områder af byen, der bruges meget sjældent og hvor kendskabsgraden til området er meget lav. Hvor *de daglige steder* blev betegnet som øer i byen, kan *de sorte huller* betegnes som alt det, der ligger mellem øerne. Jo længere væk stederne ligger fra midtbyen eller fra boligen, jo dybere er *de sorte huller*. Nogle af de sorte huller, kan betegnes som en slags gråzoner, eksempelvis områder, hvor man bare kører igennem og derved kommer i og kender lidt til området, men ikke har noget forhold til det. Der blev fundet en markant skelnen mellem nord og syd for Limfjorden, hvor Nørresundby klart er et sted man ikke kommer ofte og derfor ikke kender meget til, idet alle de interviewede personer bor syd for fjorden. Der blev også fundet en mindre øst-vest skelnen, hvor midtbyen ses som målet for rejsen fra hjemmet og man derfor sjældent kommer "helt over på den anden side" af midtbyen, hvad enten man bor øst eller vest for midtbyen. På trods af den fysiske, forholdsvis korte, afstand på tværs af byen, blev der givet udtryk for, der mentalt var meget langt fra den side af byen, hvor man selv bor til det, der ligger på den anden side af midtbyen. Det samme misforhold mellem fysisk og mental afstand blev fundet i forhold til Nørresundby, hvor afstanden over broen opfattes som ekstremt stor.

Andre villakvarterer blev ofte sammenlignet med ens eget udgangspunkt. Det vil sige, at karaktertrækkene fra det sted, man selv kommer fra eller stadig bor, blev overført til de kvarterer, man ikke umiddelbart havde et andet kendskab til, sådan at beskrivelsen af de andre områder kom til at stemme overens med beskrivelsen af ens eget område. Opfattelsen af *de sorte huller*, blandes således med en overførsel af karaktertræk eller den blandes med ting, man har hørt fra andre, ting man har læst eller bare med en opfattelse, som man ikke helt ved, hvor stammer fra. Uanset i hvilken grad, disse beskrivelser passer, er de sjældent udtryk for et personligt kendskab til området. Man kan således sige, at for at udfylde det mentale billede af *de sorte huller*, tilføres der

opfattelser af stedet, som er konstrueret gennem andres opfattelse eller italesættelse af området.

De fire forskellige typer af steder udgør tilsammen de steder man *skal* være, de steder man *undgår*, de steder man *opsøger* og de steder, der mentalt *forsvinder*. Gennem en analyse af de unges brug og opfattelse af Aalborg, er der således udviklet en typologi over fire forskellige typer af steder, hvorfra der kan udledes den mest betydende faktor for det individuelle byliv. De unges daglige steder, udgjordes typisk af skolen, hjemmet og et eventuelt fritidsjob, der var strukturerende for deres brug af byen. Ud fra *de daglige steder*, er **lokaliseringen af de daglige gøremål**, dermed den mest betydende faktor. De optagede steder, er steder man undgår, fordi der er andre grupper, der bruger stedet og som man ikke vil identificeres med. Ud fra *de optagede steder*, er den mest betydende faktor, således **andres brug af byen**. De fede steder, er steder man opsøger, fordi stedet er med til at skabe den identitet, man gerne vil formidle og derfor er **stedets image** den mest betydende faktor ud fra *de fede steder*. De steder, man slet ikke kender og, hvor man ikke kommer, blev betegnet som de sorte huller. Konsekvenserne af, at opfatte et sted som et sort hul, kan både være at de mentalt ligger meget længere væk, end de egentlig gør og at man udfylder dem med andres billede af, hvad det er for et sted. Begge dele kan resultere i, at man kommer der endnu sjældnere og derfor er den mest betydende faktor for det individuelle byliv, ud fra *de sorte huller*, **kendskabsgraden til stedet**.

Sammenfattende, kan det således siges, at de betydende faktorer for det individuelle byliv, der kan identificeres gennem unges brug og opfattelse af Aalborg, er:

Typologi over unges brug og opfattelse af Aalborg	Betydende faktorer, for det individuelle byliv
<i>De daglige steder</i>	Lokaliseringen af de daglige gøremål
<i>De optagede steder</i>	Andres brug af byen
<i>De fede steder</i>	Stedets image
<i>De sorte huller</i>	Kendskabsgraden til stedet

Litteraturliste

- Arkitekturforum (2008): *Byens rum og byens liv*
Workshop i Aalborg Kommune i samarbejde med GEHL Architects
Hjemmeside: [<http://www.aalborgkommune.dk/Borgerportal/Serviceomraader/Bo+og+Byg/Arkitektur/Arkitekturforum/Aktuelle+Fokusomraader.htm>] (10/11-08)
- Andersen, H. S., Andersen, H. T. (2004): Introduktion
I: *Den mangfoldige by. Opløsning, oplevelse, opsplitning*
SBI 2004:01
Andersen, H. S., Andersen, H. T. (red.)
Statens Byggeforskningsinstitut 2004
- Bech-Danielsen, C. et. al. (2004): *Urban Lifescape*
Red.: Bech-Danielsen, C., Marling, G., Jensen, O. M., Kiib, H.
Aalborg Universitetsforlag
- Blegvad, J. et. al. (1959): *Barn af Aalborg – erindringer fra barneårene af kendte Aalborgensere*
Red.: Blegvad, J., Jensen, J. G., Svendstorp, Aa.
Lions Club Aalborg, 1959
- Carlberg, N., Christensen, S. M. (2005):
Byliv og Havnefront
Museum Tusulanums Forlag, Københavns Universitet (2005)
- Currid, E. (2007): *The Warhol Economy – How Fashion, Art and Music Drive New York City*
Princeton University Press (2007)
- Dahl, H. (2008): *Den usynlige verden*
Gyldendal 2008
- Den Digitale Byport (2008) Dansk Center for Byhistorie
A: [<http://www.byhistorie.dk/borgervaebninger/borgervaebning.aspx?bID=17&v=foer1801>]
B: [<http://www.byhistorie.dk/borgervaebninger/afdeling.aspx?aID=21>] (10/11-08)
- Elmqvist, A. L. H (1959): 12 barndomsår i Aalborg
I: *Barn af Aalborg – erindringer fra barneårene af kendte Aalborgensere*
Red.: Blegvad, J., Jensen, J. G., Svendstorp, Aa.
Lions Club Aalborg, 1959
- Elsøe-Jensen, J. (1995): *Danmarks middelalderlige byplaner - Nordjylland*
Dansk Komité for Byhistorie, Skov- og Naturstyrelsen
Odense Universitetsforlag, 1995
- Esbjerg Kommune (2008): Hjemmeside: Om kommunen\Presserum\Billeder fra Esbjerg Kommune\Byliv
[<http://www.esbjergkommune.dk/Om%20Kommunen/Presserum/Billeder%20fra%20Esbjerg%20Kommune/Byliv.aspx>] (16/12-08)
- Esbjerg Kommune (2007): *By og land i storkommunen*
Debatoplæg, Kommuneplanstrategi

- Kommuneplan 2010-2022
Esbjerg Kommune, marts 2007
- Florida, R. (2002): *The Rise of the Creative Class – and how it's transforming work, leisure, community, & everyday life*
Basic Books 2004
- Frampton, K. (1992): *Modern Architecture – A Critical History*
Thames & Hudson - world of art
3. udgave. 1. udgave, 1980
- Gehl, J. (2007): *Livet mellem husene*
6. udgave, 1. oplag.
Arkitektens Forlag, 2007
- Gehl, J. et. al. (2006): *Det nye byliv*
Gehl, J., Gemzøe, L., Kirknæs, S., Søndergaard, B. S.
1. udgave, 1. oplag
Arkitektens Forlag
- Gehl, J., Gemzøe, L. (2001): *Nye Byrum*
2. udgave, 1. oplag
Arkitektens Forlag
- Gehl, J., Gemzøe, L. (1996): *Byens rum – byens liv*
Forskningsprojektet Bykultur 1996
Arkitektens Forlag
- Gaardmand, A. (1993): *Dansk byplanlægning 1938-1992*
Arkitektens Forlag
- Hägerstrand, T. (1970): *What About People in Regional Science?*
Papers of the Regional Science Association, 24:7-21, 1970
- Hansen, A. D., Sehested, K. (2003): Indledning: Konstruktivismen – hvorfor og hvordan?
I: *Konstruktive bidrag – Om teori og metode i konstruktivistisk videnskab*
Red.: Hansen, A. D., Sehested, K.
Roskilde Universitetsforlag, 2003
- Herning Kommune (2007): *Forslag til Politik for den levende by*
Forvaltningen by, erhverv og kultur
Herning Kommune
- Holloway, L., Hubbard, P. (2001):
People and place: the extraordinary geographies of everyday life
Prentice Hall, 2001
- Højberg-Christensen, A. C. (1959): Barn i Aalborg 1888-1907
I: *Barn af Aalborg – erindringer fra barneårene af kendte Aalborgensere*
Red.: Blegvad, J., Jensen, J. G., Svendstorp, Aa.
Lions Club Aalborg, 1959
- Høje Taastrup Kommune (2008): Bedre byliv og trafik i Høje Taastrup by
Nyhed, 17/9-08
Hjemmeside: [http://www.htk.dk/Nyheder/Nyhedsoversigt/Informationsannoncer/2008/September_08/Bedre_byliv_og_trafik_i_Hoje_Taastrup_by.aspx] (20/12-08)

- Jørgensen, H. C. (1959): Småkårsbarn i småkåsgade
I: *Barn af Aalborg – erindringer fra barneårene af kendte Aalborgensere*
Red.: Blegvad, J., Jensen, J. G., Svendstorp, Aa.
Lions Club Aalborg, 1959
- Kotkin, J. (2005): *The City – A Global History*
Modern Library Paperback Edition 2006
- Kvale, S. (2000): *InterView – en introduktion til det kvalitative forskningsinterview*
Hans Reitzel 2000. 1. udgave, 15. Oplag
- Københavns Kommune (2004): *Københavnslivsformer*
Udarbejdet af Advice analyse for Københavns Kommune
Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen
- Launsø, L., Rieper, O. (2005): *Forskning om og med mennesker*
5. udgave
Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck A/S
- Lefebvre, H. (2005): *The Production of Space*
Blackwell 2005
- Lynch, K. (1960): *The Image of the City*
The MIT Press Ltd
- Marling, G., Zerlang, M. (2007): *Fun City*
Red.: Marling, G., Zerlang, M.
Arkitektens Forlag 2007
- Marling, G. (2007): Why Leave the City on Holidays?
I: *Fun City*
Red.: Marling, G., Zerlang, M.
Arkitektens Forlag 2007
- Marling, G., Knudstrup, M. (1995): *Bymiljøindikatorer – Tre karreer i Aalborg*
Institut for Samfundsudvikling og Planlægning
Aalborg Universitet 1995
- Mazanti, B. (2004): Stedsidentitet og bypolitik
I: *Den mangfoldige by. Opløsning, oplevelse, opsplitting*
SBI 2004:01
Andersen, H. S., Andersen, H. T. (red.)
Statens Byggeforskningsinstitut 2004
- Middelfart Kommune (2007): *Planstrategi for Trekantområdet Danmark 2007*
Middelfart, Billund og Vejle Kommuner
- Møller (2008): *2000 år med regulering og planlægning af byggeri og byudvikling i Danmark, år 0-1970*
Manuskriptudkast, version pr. 16/9-08
- Nielsen, M. (1959): Farvel til byen
I: *Barn af Aalborg – erindringer fra barneårene af kendte Aalborgensere*
Red.: Blegvad, J., Jensen, J. G., Svendstorp, Aa.
Lions Club Aalborg, 1959
- Næstved Kommune (2008): *Forslag til Kommuneplan 2009-2021*

Næstved Kommune

- Pacione, M. (2005): *Urban Geography: A Global Perspective*
Routledge, 2nd edition, 2005
- Panelli, R. (2004): *Social Geographies: From Difference to Action*
SAGE, 2004
- Parker, S. (2004): *Urban Theory and the Urban Experience – Encountering the City*
Routledge, 2006
- Petersen, V. (1997): *Gadeliv i Aalborg – i åløbenes tid*
Aalborg-bogen 1997
Selskabet for Aalborgs Historie i samarbejde med Aalborg Historiske Museum
- Pløger, J. (2004): *Senmoderne byliv – byen som levet og forestillet*
I: *Den mangfoldige by – Opløsning, oplevelse, opsplittelse*
Red.: Andersen, H. T., Andersen, H. S.
SBI 2004:01, Statens byggeforskningsinstitut
- Realdania (2005): *Højhushåndbog – Et grundlag for planlægning, vurdering og 3D-visualisering af høje huse*
Realdania, Århus Kommune, Arkitema KS
Århus Kommune, 2005
- Simonsen, K., Hansen, F. (2004): *Geografiens videnskabsteori: en introducerende diskussion*
1. udgave
Roskilde Universitetsforlag
- Skousbøll, K. (1996): *By-scenografi*
I: *Byens pladser – Urbanitet & Æstetik.*
Red. Martin Zerlang
Borgen, 1. udgave, 1. oplag
- Skriver, M. (1996): *Den tomme plads*
I: *Byens pladser – Urbanitet & Æstetik.* Red. Martin Zerlang
Borgen, 1. udgave, 1. oplag
- Stevenson, D. (2003): *Cities and Urban Cultures*
Open University Press
Issues in Cultural and Media Studies
- Storgaard, K. (2004): *Erhvervene I byen – byens erhverv?*
I: *Den mangfoldige by. Opløsning, oplevelse, opsplittning*
SBI 2004:01
Andersen, H. S., Andersen, H. T. (red.)
Statens Byggeforskningsinstitut 2004
- Trap, J. P. (1924): *Kongeriget Danmark*
V. Bind Hjørring Amt, Thisted Amt, Aalborg Amt
G.E.C. Gads Forlag, København 1924
- Ulkær, K. (1959): *Byen med sit eget refræn*
I: *Barn af Aalborg – erindringer fra barneårene af kendte Aalborgensere*
Red.: Blegvad, J., Jensen, J. G., Svendstorp, Aa.
Lions Club Aalborg, 1959

- Undervisningsministeriet (2008): *Uddannelsesguiden.dk*
[http://www.ug.dk/Vejledningsportal/Elementer/Guide%20til/Uddannelsessteder/Uddannelsess%c3%b8gningsliste.aspx?education_group=Institutioner%20med%20almengymnasiale%20uddannelser] (14/12-08)
- Vejle Kommune (2006): *Byliv*
Hjemmeside: [<http://www.vejle.dk/page2868.aspx>]
Opdateret: 29/12-06
- Ærø, T., Jørgensen, G. (2005): 20 år med bypolitik i nordisk regi
Artikel i *Byplan*, 2005, 57(6), s. 248-253
- Aalborg Kommune (2008): *Planstrategi 2007 - Planstrategi for Aalborg Kommune*
Aalborg Kommune 2008
- Aalborg Kommune (2008 b): Hjemmeside: Forsiden > Service > Land og by > Havnefront > Sidste nyt!
[http://www.aalborgkommune.dk/Borgerportal/Serviceomraader/Byen/Havnefront/Sidste_nyt.htm] (11/10-08)
- Aalborg Kommune (2006): *Aalborg Havnefront*
Samlemappe med kort og info-blade
Aalborg Kommune i samarbejde med Tankegang a/s
- Aalborg Kommune (2005): *Kommuneplan 2005*
Digital kommuneplan
[<http://www.aalborgkommune.dk/Kommuneplan/Hovedstruktur/default.htm>] (8/11-08)
- Aalborg Universitet (2008): Hjemmeside for forskningsprojektet "Det mangfoldige byrum"
[<http://www.detmangfoldigebyrum.dk/>]

Bilag 1-15

Bilag 1. Oversigt over respondenter	100
Bilag 2. Interview (lydfil JN) – Jesper Nørgård	101
Bilag 3. Interview (lydfil NS) – Ninna Seerup	106
Bilag 4. Interview (lydfil MB) – Morten Bach	111
Bilag 5. Interview (lydfil ASL1 og 2) – Ann-Sophie Lemvigh	116
Bilag 6. Interview (lydfil JK) – Julie Kristiansen	120
Bilag 7. Interview (lydfil MK) – Mette Kastberg	126
Bilag 8. Interview (lydfil JL) – Jacob Lundberg	132
Bilag 9. Interview (lydfil TZ) – Thomas Zinck	138
Bilag 10. Mail sendt til respondenter, 1. runde	144
Bilag 11. Interviewguide, 1. runde	145
Bilag 12. Mail sendt til respondenter, 2. runde	148
Bilag 13. Interviewguide, 2. runde	149
Bilag 14. CD med lydfiler (wav) og speciale (pdf)	bagside
Bilag 15. Kort over Aalborg	bagside

Bilag 1. Oversigt over respondenter

Navn	Skole	Alder	Bopæl	Bor hjemme	Har kæreste	Har fritidsjob	Interviewdato
Nirna Seerup (NS)	HTX, Sankelmarksgade	19	Kærby (Magsvej)	Ja	Ja	Ja	19. nov. kl. 11.30
Jesper Nørgård (JN)	HTX, Sankelmarksgade	18	Gistrup	Ja	Ja	Nej	18. nov. kl. 14.15
Ann-Sophie Lemvig (ASL)	Aalborg Katedralskole	20	Midtbyen (St. Blichers Gade)	Nej	Ja	Ja	20. nov. kl. 15.00
Morten Bach (MB)	Aalborg Katedralskole	20	Ø-gadekvarteret (Strynøgade)	Nej	Ja	Ja	19. nov. kl. 14.30
Navn	Skole	Alder	Bopæl	Bor hjemme	Har kæreste	Har fritidsjob	Interviewdato
Julie Kristiansen (JK)	HTX, Sankelmarksgade	20	Vestbyen (Annebergvej)	Nej	Ja	Ja	10. dec. kl. 13.00
Mette Kastberg (MK)	HTX, Sankelmarksgade	19	Skalborg (Spicavej)	Ja	Ja	Ja	10. dec. kl. 14.45
Jacob Lundberg (JL)	HTX, Sankelmarksgade	19	Støvring	Ja	Ja	Nej	11. dec. kl. 13.30
Thomas Zinck (TZ)	HTX, Sankelmarksgade	17	Aalborg Øst (Tornhøjparken)	Ja	Nej	Nej	11. dec. kl. 14.30

Bilag 2. Interview (lydfil JN) – Jesper Nørgård

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Jesper Nørgaard (JN)
Alder: 18
Skole: HTX, Sankelmarksgade
Bopæl: Gistrup (bor hjemme)

EJ: Tak fordi du kunne være med i interviewet med så kort varsel. Du var heldigvis nem at få fat på – bruger du meget mobil og mail og profilsider...?

JN: Som Facebook og sådan noget? ... Ja! Jeg er jo på hele tiden. –undtagen når jeg sover.

EJ: Er det ok at jeg skriver dit navn og alder i rapporten?

JN: ja – 18 år.

EJ: Kan du starte med at vise på kortet, hvor du bor?

JN: Gistrup

EJ: Hvad er det for en type område?

JN: Meget stille og roligt, familieby, almindelige huse, landidyl, der er noget skov og meget børnepræget sted, mange børnefamilier.

EJ: Hvad synes du om at bo der?

JN: Kan godt lide området, men vil godt snart hjemmefra. Er ikke så meget derhjemme – har en kæreste i Pandrup. Og er ellers bare i Aalborg

EJ: Hvor vil du gerne flytte hen, når du flytter hjemmefra?

JN: Til Aalborg – altså ind til midtbyen. Så jeg kan komme rundt. Og ud på universitetet og læse. Komme væk hjemmefra.

EJ: Har du altid boet i Gistrup?

JN: Nej, Kolding, Thisted, Nykøbing Mors.

EJ: Hvor gammel var du da I flyttede til Gistrup?

JN: Lige før skolestart - fra han var 6 år.

EJ: Så du har ikke haft indflydelse på, hvor I skulle bo?

JN: Nej, der skulle vist bare være en folkeskole, tror jeg!

EJ: Kan du fortælle om en typisk hverdag?

JN: Står op kl. 6.30, tager bussen 7.30, er i skole kl. 8 til mellem 13-15.30, tager som regel hjem bagefter og er der. Dyrker gymnastik ca. tre dage om ugen – de dage tager han ind til Aalborg igen (ved stadion), men holder pause pga. en skade. Er hjemme kl. 22 hvis han træner.

EJ: Hvor er du henne på en almindelig dag?

JN: Sankelmarksgade (skolen), Nytorv/gågader/Salling, stadion/annebergvej (træning).

EJ: Så det er primært de tre steder du er...?

JN: Ja. Og så Kennedy, men det er primært når jeg skal med bussen.

EJ: Bruger du centret til at gå rundt, eller mødes med nogle venner...?

JN: Nej! Jeg køber ikke noget derinde. Det er kun hvis jeg skal have tiden til at gå at jeg går lidt rundt.

EJ: Hvad laver du så i en typisk weekend?

JN: Er hos kæresten, eller hjemme. Er i biografen en gang i mellem, en tur i Jomfru Ane Gade, Salling. Primært midtbyen igen, og gågaderne

EJ: Hvad synes du om de forskellige steder, du er? Kan du prøve at karakterisere områderne?
JN: Jamen, det er nok mest befærdede steder. "Altså skolen, det er jo skolen..." Og gågaderne, der er jo masser af mennesker og flot – for det meste flot, undtagen når der har været karneval! "Jeg kan godt lide at gå der, hvor der er mange mennesker generelt - og så at der er pænt"

EJ: Hvad synes du er pæne områder?
JN: Lidt grønt, træer, en bænk man kan slå sig ned på. Flot brolægning, der skal ikke mangle nogle sten rundt omkring – man skal ikke lige kunne brække anklen!

EJ: Hvad med nede ved Kennedy-arkaden og banegården – hvad synes du om det område?
JN: "Jamen, det... det er da et fint område – der er også masser af mennesker, jo." Der er lidt mere beskidt end i midtbyen. Opholder sig ikke i selve arkaden. Synes der er flot at gå, selvom der ligger lidt papir rundt omkring.

EJ: Hvad med ovre i Kildeparken, bruger du den?
JN: Det er ikke ret tit – så skal jeg virkelig vente længe på en bus! Ellers efter skole nogle gange. Drikke øl med klassen. Rigtig flot, dejligt at der er så grønt.

EJ: Hvad når du er sammen med dine venner, hvor går I så hen?
JN: Kildeparken, for at slappe af, midtbyen, bare for at gå rundt, shoppe, slappe af. Bispensgade og Algade. Sidde på Nytorv og slappe af. Havnefronten – kan godt lide at gå der.

EJ: Hvad med det nye, der er ved at blive lavet dernede – hvad synes du om det?
JN: Det synes jeg er super godt. Der er en masse bænke. Synes det er dejligt at kigge ud over vandet og så er der grønt samtidig – det er jo perfekt. Også om aftenen, hvor der er lys rundt omkring.

EJ: Hænge ud – uddybe det?
JN: Biografen, McDonald's, bare sidde og snakke et sted.

EJ: Hvad med Burger King...?
JN: Arj, der kommer jeg ikke lige så meget!

EJ: Hvorfor ikke...??
JN: "Det er nok en vanesag... Jeg ved faktisk ikke hvorfor, det er nok bare noget man altid har gjort."

EJ: Er det nogle andre typer, der kommer på Burger King?
JN: Nej, det tror jeg ikke... det er der vist ikke den store opdeling i.

EJ: Hvad med resten af byen? Kan du prøve at beskrive, hvilke typer, der kommer hvor?
JN: Oppe ved Kennedy-arkaden, net-café på siden: "en masse lidt smarte unge – de er sådan lidt hårde" holder til der og så inde ved busserne. mødes og hænger ud, ryger smøger "mens sådan nogle lidt mere almindelige unge, som jeg vil betegne mig selv som, vi holder nok lidt mere til nede ved midtbyen, ved butikkerne" "Det er ligesom om, de mødes dér – det er mit indtryk."

EJ: Hvilken type, synes du dig og dine venner er?
JN: Stille og rolig – afslappet type.

EJ: Er der forskel på, hvor pigerne går, i forhold til dig og dine venner?
JN: "Jamen de skal jo ind i ALLE butikkerne, hvor drengene er lidt mere laid-back og bare slapper af og går rundt". Ser om der er nogen man lige kender, som man møder. Og så er der selvfølgelig også de der piger, der hænger ud oppe ved Kennedy-arkaden.

EJ: Hvad er det for en type piger...?

JN: "Jamen, det er sådan nogle der ryger smøger, når de er 12 år og synes de er lidt smartere end alle andre." det er måske lidt stereotyp...

EJ: Der, hvor du er i byen, det er så mest midtbyen, havnefronten, busterminalen og Gistrup...?

JN: Ja

EJ: Er der nogen områder i byen, du så slet ikke bruger? Altså, hvorfor bruger du fx ikke de her områder uden for byen?

JN: Det er fordi der er for langt! Og for besværligt at komme derud. Altså jeg kunne sagtens gøre det, hvis jeg havde tid til det eller havde nogen venner, der boede der – men det har jeg ikke. Super let at komme ind til midtbyen – er alt hvad jeg skal bruge.

EJ: Hvordan vil du beskrive områderne uden for Aalborg?

JN: "Gug, det er vist ligesom Gistrup, bare lidt større." en masse familier og unge, der stadig bor hjemme. vejgård, lidt familier. "En masse rækkehuse, højhuse, hvor der bor en masse unge i." ø-gade kvarter en masse unge - lejligheder. Typisk når man flytter hjemmefra. "Det første sted man finder, når man flytter hjemmefra, det er fx Ø-gadekvarteret." Hasseris: primært familier, "Det har lidt et ry for at være velhavende familier, der bor der." fede villaer. "Kærby, det kender jeg ingenting til." Aa-øst, også mest familier – "Det har nok også lidt et ry for at være de der smarte typer fra Kennedy-arkaden, de bor nok derude af." det er som om de er samlet der. "...og Nørresundby – ja, det er Nørresundby...!"

EJ: Bruger du NS?

JN: Nej, der kører jeg kun igennem når jeg skal op til min kæreste. Er praktisk talt aldrig derovre. Kender ingen der bor der.

EJ: Hvad når du er sammen med dine venner? Hvad laver I så?

JN: Tager ind til byen, slapper af, spiller en masse pool eller går i biografen.

EJ: Mødes I også hjemme hos hinanden?

JN: "Nej ikke mere. Det gjorde vi før i tiden. Men det er som om... det er lidt federe at tage ind til byen nu." "Jeg tror gerne at man vil lidt ud fra det der lukkede miljø."

EJ: Synes du der mangler nogen funktioner i byen? I forhold til nogle ting du gerne ville lave?

JN: Nej, det synes jeg ikke. Kan sagtens få opfyldt behov ud fra interesser. "Det er måske også fordi jeg aldrig har prøvet andet."

EJ: Er der andre grupper, du tror mangler nogle funktioner...?

JN: Mangler måske et stort sted til skatere – der er et lille sted ved politigården.

EJ: Ny havnefront – ville du bruge det?

JN: Ja, helt klart, det tror jeg, der er mange, der ville. Kan godt lide at kigge ud over vandet, får en eller anden ro over kroppen når man gør det. Og hvis der kommer flere cafeer ville det da være perfekt.

EJ: hvor tit går du ud?

JN: Går ud ca. hver anden uge, café, drikker øl eller andet.

EJ: Ville du gøre det mere, hvis der var flere steder?

JN: "Jo, det ville nok trække lidt mere i mig, men det er jo også det der med økonomien..." hvis der var flere ting, skulle jeg da nok ud og prøve det.

EJ: Pladserne i byen – C .W. Obels Plads fx?

JN: Cw obels: "synes det er skidehyggeligt at sidde der om vinteren når der er skøjtebane" udenfor Budolfi – kan godt lide at sidde der.

EJ: Hvad så med Kennedy-plads?

JN: "Der er jeg ikke så meget! Der sidder altid sådan nogle alkoholikere der inde i midten ved springvandet." Det er sådan nogle 50-årige alkoholikere. Men det er et flot sted. Men ikke lige et sted jeg sætter mig...

EJ: Er det så mest pga. dem, der sidder der...?

JN: Ja, det tror jeg det er.

EJ: Er der nogen steder i byen, hvor du bare kører igennem?

JN: Vestbyen – på vej ud til stadion. Ca. 3 gange om ugen. "Så jeg kører en masse igennem derude og går frem og tilbage. Men det er ikke et sted jeg opholder mig."

EJ: Og hvad med derhjemmefra, når du skal ind til byen...?

JN: Jamen, det er super – der går en bus hver halve time. Det tager 25-35 min. "Jeg kunne også sagtens cykle derind. Men det er jeg nok for doven til!"

EJ: Hvor meget tid bruger du på transport om dagen?

JN: Hvis der er træning 2-3½ times transport om dagen. Kun med bus.

EJ: Hvordan ville dine forældre bruge byen?

JN: Kun midtbyen – caféer, butikker. Måske havnen. "Men jeg er ret sikker på, at de ikke ville bevæge sig op mod Kennedy. Med mindre de er med bus."

EJ: Hvad så når du er i byen med nogle venner – hvor går I så ud?

JN: Så går vi i gaden!

EJ: ...nogle bestemte steder...?

JN: Bare gå rundt imellem...

EJ: Er der nogle steder, du ikke går hen i gaden?

JN: Robin: "De har sådan et ry for at rockerne er derinde, så der vil jeg helst ikke ind."

EJ: Hvad hvis dine forældre skulle ud og have en øl?

JN: Så ville de ikke gå i gaden! De ville nok finde en cafe, der ligger lidt væk fra gaden.

EJ: Bruger du stederne rundt om gaden...?

JN: Nej

EJ: Hvilke typer af unge, er det så, der kommer i gaden?

JN: Alle typer! "Fra de der unge smarte, der bare skal drikke sig i hegnet til folk i jakkesæt, der skal ind og have en fyraftensøl." Men det er forskelligt fra sted til sted. Tiger: mest "de unge-unge" 16-18 årige, tekno. Rock Nielsen, ældre publikum. Dansebar: 35-40 år.

EJ: Hvordan er fordelingen i resten af byen?

JN: Familier: gågaderne, Salling, Føtex. De unger bruger mere af byen – op ad boulevarden og ned ad sidegaderne.

EJ: Hvad bruger du i sidegaderne?

JN: Nogle få butikker. Kan godt lide bare at gå lidt rundt. "Lige zigzagge lidt frem og tilbage." Tøjbutikker. Ikke så tit jeg køber noget. Butler, med populært tøj, skaterbutikker – det er meget forskelligt.

Som regel alene. Nogle gange med venner eller kæresten.

EJ: Nogen steder i byen, hvor du ikke kan lide at komme?

JN: Hvis det er om aftenen – Reberbanegade. Meget kriminelt, mange der er blevet bestjålet. "Jeg ville holde mig væk fra det om aftenen, men om dagen, så kan jeg sagtens gå derhen."

EJ: Kan du sige lidt mere om, hvilke ungdomstyper, der er hvor?

JN: Kildeparken: de alternative der holder til derovre – altså dem med mange farver i håret, sort tøj og masser af ringe over det hele og hvide i hovedet. Hænger ud, slapper af, fjoller rundt. Skaterne: der hvor der er mulighed for at skate – politigården – skaterbutikker. De smarte teenagere ved Kennedy-arkaden og det område. "Og dem, der sådan er ligeglade med det hele, de går bare rundt i byen. Det er stille og roligt." Foran McDonald's: de der smarte unge.

EJ: Hvor lang tid er du i byen, når du går rundt med vennerne?

JN: 2-3 timer. Hvis det er lige efter skole, 1-2 timer. I weekenderne mest for at gå i biografen.

EJ: Hvilken biograf bruger du?

JN: "Den i Kennedy-arkaden. ... Det er sådan bedste bud, hvis man kan sige det sådan – der er kun én."

EJ: Bruger du butikkerne i Kennedy-arkaden?

JN: Nogle gange SuperBest eller Sunset. Bliver hevet med i Matas nogle gange af kæresten.

EJ: Afgrænse midtbyen på kortet

JN: Arj... måske lige udelukke Vesterbro. Kun trafik og restauranter.

EJ: Hvor ville du gerne bo når du flytter hjemmefra?

JN: Ø-gade kvarteret eller i områderne lige rundt om midtbyen. "Der hvor alle de andre unge bor." tæt på midtbyen.

EJ: Er det typisk, når folk flytter hjemmefra, at det er de områder?

JN: ja – og så ude ved universitetet. "Men der ville jeg ikke bo – det er for tæt på, hvor jeg bor nu." ikke mere end 2 km. "Vil bare gerne lidt længere væk." Ikke helt langt nok at flytte hjemmefra. "For at være lidt uafhængig." nu har man boet hjemme i 18 år og så vil jeg bare gerne lidt længere væk fra mine forældre.

EJ: Hvad med det her område – det er sådan nogle lejlighedskarréer...? [Ø-gade kvarteret] ville det være et fedt område at bo i?

JN: "Det ved jeg ikke om det ville være for mig... altså, jeg ville nok hellere lidt mere ind mod midtbyen. Det er et lidt mere "modent" miljø, hvis man kan sige det sådan. Altså, for der er hel del rigtig unge, der bor herude. Hvor jeg selv anser mig selv for lidt mere moden – så jeg vil hellere lidt mere ind til midtbyen." "Men jeg kunne sagtens slå mig til tåls med Ø-gadekvarteret. Det skulle ikke være noget problem." Fællesskab, hvis man kender andre, der bor der.

Bilag 3. Interview (lydfil NS) – Ninna Seerup

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Ninna Seerup (NS)
Alder: 19
Skole: HTX, Sankelmarksgade
Bopæl: Kærby (bor hjemme)

EJ: hvad er for en slags område, du bor i?

NS: Villaområde, mange børnefamilier, pensionister. Mange gamle huse.

EJ: hvor længe har du boet der?

NS: Hele mit liv stort set.

EJ: Hvad når du flytter hjemmefra – hvor ville du så gerne bo?

NS: Centrum, eller vestbyen, Ø-gadekvarteret. Forholdsvis centralt "Ikke længere væk end Kærby i hvert fald!"

EJ: Kan du fortælle om en typisk hverdag? Hvad laver du og hvor i byen er du?

NS: Tager hjemmefra til skolen. Indtil 14/16.30. På arbejde i Nørregade. Cykler hjem bagefter. Går tit en tur ned i byen, hvis hun ikke skal arbejde. Hvis de har tidligt fri. Kigge lidt. Hvis nogen skal købe noget, kan man følges rundt fordi det er hyggeligt. Shopping, kigge på tøj.

EJ: Synes du der er forskel på de to gågader?

NS: Går mest i Algade – stor H&M. Bispensgade er mest til café, stor Matas. Koncentreret lidt mere specielle butikker og lidt dyrere butikker – den ender ud i Gravensgade, der sådan nogen dyre butikker som Ilse Jakobsen, så der går vi ikke så meget. I Algade, der har vi nok mere råd til at gå rundt og kigge. Vero Moda i Bispensgade. Ellers Vila, H&M, Glitter i Algade. Sådan nogle butikker, hvor man har råd til at kigge.

EJ: Og hvad så med weekenderne? Hvad laver du der?

NS: Arbejder hver anden weekend og ellers bare slapper af. Hvis der ikke er arbejde – cykle en tur ind til byen lørdag formiddag og gå lidt rundt. "Meget hyggeligt bare at gå lidt rundt uden at have nogen planer."

EJ: Hvor meget arbejder du?

NS: Lørdag 9-14.30. Søndag 10-15/16.30

EJ: Ellers er du mest hjemme i weekenderne?

NS: Ja, det kan jeg godt lide. Sammen med kæreste.

EJ: Hvad med om aftenen – hvad laver du, hvis du tager i byen?

NS: Nogle gange samles hos nogen af dem der er flyttet ind til byen. Ellers ude i byen og danse. "Men det er sjældent, jeg sådan for alvor er i byen"

EJ: Hvad plejer du at gøre, når du er sammen med nogle venner? Mødes i hjemme hos hinanden eller i byen?

NS: Kan godt lide at mødes på café. Mest med pigerne. Efter skole. Gamle veninder – hjemme hos hinanden. "Dem man ser hver dag er det fint nok lige at ses på en café, men dem man ikke ser så tit er det rart nok at være hjemme hos hinanden så man kan snakke ordentligt sammen."

EJ: Kan du prøve at tegne ind på kortet, hvor du bor, går i skole, arbejder....?

NS: De her steder, det er nok der jeg færdes mest.

EJ: Hvad synes du om de områder?

NS: Boulevarden: ikke så begejstret for – mest pga ombygningerne – de har revet den op 3 gange. Kan godt lide den til jul, det er hyggeligt. "Men ellers er det mest en gade man bruger til at komme hen til de andre steder." Gågaderne: "Jeg kan godt lide et sted, hvor der er liv – hvor der er mange mennesker." Noget at gå og kigge på. Når butikkerne er åbne er der noget at lave. Nytorv: ok, man kan godt lige sidde der, men ellers kan det godt være lidt et pres-område. "Udenfor McDonald's, der er der mange teenagere, der hænger ud, så der sætter man sig jo ikke, så. Hvis man ikke lige har den alder og ikke synes det er særlig fedt." "Og så er der en pølsevogn, så der er ret mange fugle dernede – så det er ikke lige et sted man sætter sig!" Altså duer, der spiser krummer. Synes ikke Nytorv er det mest charmerende sted.

EJ: Så du er ikke med i de grupper, der bruger McDonald's?

NS: "Nej! Nej, det er jeg i hvert fald ikke. Nej." De hænger meget ud. Om sommeren er der en gruppe teenagere, der bare hænger ud. "Det gider jeg ikke. Det kan jeg ikke overskue."

EJ: Hvad er det for nogle typer...?

NS: 8.-9. Klasser, der er meget sammen med deres venner. Og så har de ikke rigtig nogen steder at være og så er de der. "Jeg tror også det er lidt sejt for dem sådan at være i byen."

EJ: Er der andre områder af midtbyen du ikke bruger?

NS:[område lige nord for Jyllandsgade] "Her er der meget beboelse og hvis man ikke kender nogen, der bor der, så bruger man det jo bare til at komme forskellige steder hen." "Hernede omkring Kennedy, der er jeg kun nede, hvis jeg skal med en bus eller sådan noget."

EJ: Kan du uddybe lidt, hvad det er for en type sted, du synes Kennedy-arkaden er?

NS: "Jeg synes det er et træls sted! Jeg synes det er et sted, hvor man bare tager bussen. Eller et sted man bare går igennem." Det eneste positive er biografen. Bruger den rigtig meget med nogle fra klassen eller med kæreste. Synes Kennedy-arkaden er et lidt halvhjertet projekt. Skulle have været ligesom i Århus, men måske er der ikke plads til det i Aalborg. Man havde bare troet at det blev lidt noget andet. "Det startede ud med Smilende Sussi, Superdiscount og Dragonslayer, som er sådan en rollespilsbutik og så SuperBest – det er ikke lige de butikker, man går i. I hvert fald ikke når man har min alder og min omgangskreds." Synes ikke bygningen er pæn. Men det bliver bedre nu. Men stadig ikke et sted jeg ville komme. "Hvis der er nogle folk, der hænger ud derinde – der er sådan en ventesal – altså, så er det de samme typer, som hænger ud ved McDonald's" der er tit vagter efter dem.

EJ: Hvilke typer er det, der hænger ud derinde...?

NS: "Jamen altså... det er bare, når man er vokset fra det der med at sidde i flok... det er der jo mange i den alder, der gør. Og de har tit behov for at spille smarte overfor hinanden." Orker ikke at sidde derinde. Men man prøver også at få dem ud derfra.

EJ: Synes du er utrygt at være der?

NS: Nej, er meget ældre end, dem, så tør godt at sige noget til dem, hvis der er noget. Synes de er irriterende at høre på.

EJ: Hvad med nede på gågaderne – hvad er det for en type liv du godt kan lide dernede?

NS: Kan generelt rigtig godt lide at bo i byen. Tilhænger af byliv. Kan godt lide at der mange mennesker. Møder tit folk man kender. Der er noget at kigge på. Vant til at bo i byen

EJ: nogen steder, du ikke kan lide?

NS: Som om at gågaden stopper nede ved Nørregade [efter Fjordgade] og så bliver det sådan lidt halvhjertet. Det er ikke et sted jeg selv kommer – kun fordi jeg arbejder. "Men der er sådan et sted, hvor man stopper og så kommer man ikke længere. Kun hvis man skal på biblioteket." men måske kommer det, når havnen bliver bygget ud. Mere sammenhæng. Nu er der ikke noget at lave dernede. Der ikke så meget liv dernede så er det ikke så spændende at gå og kigge.

EJ: Er der nogen former for byliv du ikke kan lide? Fx ligesom de unge i Kennedy?

NS: Ja, det er ikke så fedt. Er lidt vokset fra det – eller har aldrig været sådan en type. Teenagefnidder. Kan slet ikke snuppe det.

EJ: Er der områder i byen, hvor du ikke ville komme? Altså, steder hvor du ikke synes det er din type, der kommer?

NS: "Altså, Aalborg Øst har jo et rimeligt dårligt rygte, så der kommer jeg ikke. Jeg kan heller ikke helt se, hvad jeg skulle lave derude." har ikke noget imod centrum. "Og meget af det andet er jo sådan nogle villakvarterer. Hvis man kender nogen derude, så tager man derud, hvis man ikke kender nogen, så tager man jo ikke derud."

EJ: Hvad med Nørresundby?

NS: Kommer der aldrig. Kender ikke nogen derovre. Har ikke noget at lave derovre. "Kun hvis man skal videre opad. Altså længere op i Jylland, så kører man da igennem." "Jeg ved at mange af mine venner har enormt meget imod at Nørresundby – at det bliver sagt at det er en del af Aalborg. Hvorfor, det ved jeg ikke." "Personligt har jeg ikke noget imod Nørresundby, jeg synes det er et fint sted. Jeg kommer der bare ikke." Bruger mest centrum.

EJ: Hvad med de grønne områder lidt udenfor byen? Kildeparken fx?

NS: Om sommeren: tit i Kildeparken. Hvis vejret er godt. Kommer der med andre. "Der er også sådan nogle grupper, man véd, hænger ud i Kildeparken. Så hvis man undgår dem, så er det hyggeligt at være der." Også mange familier, det er hyggeligt.

EJ: Hvad er det for nogle grupper man undgår...?

NS: Lidt de samme grupperinger af unge mennesker. "De er også dernede for at nyde solen og det er fint. Men nogle af dem er også enormt provokerende." Og så er der altid en flok grønlændere, som er der hver sommer – de gør ikke nogen noget, harmløse. "Men hvis man finder sådan lidt en ledig plet, så er der rigtig fint dernede."

EJ:

NS: Jo, der er faktisk et sted jeg undgår, det glemte jeg at fortælle dig. Der, hvor grønlænderne hænger ud, når de ikke er i Kildeparken. Så hænger de ud ved Kennedy Plads. "Så véd man, at de bænke, der står inde i midten – der sætter man sig ikke. For der sidder grønlænderne."

EJ: Så det er ikke et sted du ville sætte dig ned med vennerne...?

NS: Nej, overhovedet ikke. Det er mere det med de personer... Der er nok mange, der ikke rigtig har noget fast tilholdssted og så finder de et eller andet sted, som de gør til et tilholdssted. "Så de steder, dem undgår man altså. Hvis man ikke har nogen interesse i at komme i kontakt med sådan en gruppe. Og jeg har bestemt ikke nogen interesse i at komme i kontakt med sådan en flok fulde grønlændere!"

EJ: Er der andre steder med grupper, der dominerer et område...?

NS: Nej... ikke folk jeg undgår.

EJ: Hvilken type er det så der bruger gågaderne?

NS: Om formiddagen er det folk med børn, pensionister og gravide, for de har fri der. Kl 15 er det en god blanding. Mange fra gymnasierne, der har fået fri og lige går sig en tur derinde. Flest børnefamilier om lørdagen.

EJ: Er der forskel på de typer der bruger gågaderne inden for gruppen af de unge?

NS: Nej, de går lidt over det hele. "Vi går mest i Algade, men det tror jeg mest er en vanesag. Det er bare hvad man er vant til."

EJ: Har i meget faste ruter?

NS: Ja, det har jeg selv. Det er bare nemmest når man kommer nede fra skolen, så at gå i Algade først – medmindre jeg skal noget i Bispensgade.

EJ: Er der nogle af områderne, der er cool – hvor det er lidt fedt at være som ung?

NS: "Altså, der er jo altid Jomfru Ane Gade! I weekenderne er det STEDET." Ellers caféerne op ad Boulevarden og omkring Mølleplads. Det er nok meget de steder, hvor man samles. Kommer selv lidt over det hele.

EJ: Går du meget i gaden?

NS: Nej.... Nej, det gør jeg ikke. "Dengang man blev gammel nok til at gøre det, der var det jo fedt. Men nu skal der altså være en anledning til at gøre det." Bliver meget det samme, fordi det hele er centreret der. Det udenom er stille og roligt – pubs.

EJ: Bruger du caféerne?

NS: Tager med, hvis der er nogen der spørger. Der skal mest være en anledning. Hvis man skal i biografen med kæresten eller en veninde.

EJ: Når du er sammen med kæresten – er I så mest derhjemme eller i byen?

NS: Arbejder ret meget – men hvis der er tid til det går vi gerne ned i byen og kigger.

EJ: I starten snakkede du lidt om nogle områder, der blev bugt på en måde som det ikke var planlagt – kan du uddybe det?

NS: Det er især Kennedy-arkaden – den blev pludselig sådan et tilholdssted for unge. Mange af dem bor langt væk og skal sidde og vente på bussen. Det var jo ikke meningen med Kennedy-arkaden. Det var meningen at det skulle være et shoppingcenter, hvor man lige kunne kigge ned når man alligevel skulle med bussen eller med toget. Så den intention Kennedy havde – det har den ikke fået. Og så lidt med Kennedy plads – at lave den flot. Den er også blevet misbrugt. "For så finder grønlænderne stedet. Og man går altså ikke hen og afbryder sådan nogle og siger "nu skal vi altså sidde her", eller man sætter sig ikke hen i blandt dem." Sådan nogle steder de bliver nok lidt taget i hånd af sådan nogle der er meget ude. I hvert fald de to steder.

EJ: Hvad med Louise Plads...?

NS: Er ikke helt sikker på hvad det er for en først. Tror det er den lille plads "Men den er vist mest lavet for dem, der bor der. For der bygninger hele vejen rundt.". Har aldrig selv brugt den.

EJ: Hvad med C. W. Obels Plads...?

NS: Det er meget hyggeligt! Udendørs servering om sommeren og skøjtebane om vinteren. Rigtig vinter-hyggeligt. Den plads bliver brugt godt.

EJ: Hvad med nede ved havnen? Bruger du det?

NS: "Nej, jeg er aldrig nede ved havnen. Men jeg regner med at jeg kommer til at være mere dernede når Nordkraft og Utzon-centret bliver færdigt." har været meget industrihavn. Kunne godt gå en tur dernede om sommeren, men der er jo ikke noget. Nogle gange et tivoli. Ellers meget industri. Synes projektet lyder godt. Godt med et havnebad og kultur, musik teater. "Det er lige sådan noget jeg elsker! Så kan man komme derned og opleve noget lidt anderledes og se nogle andre ting."

EJ: Synes du der mangler sådan nogle ting i byen?

NS: Ja, det synes. Der er Skråen og Studentarhuset til musik og så er der Aalborg teater. Og så nogle små teatre. Men synes der mangler et sted, der samler det lidt. Mener at Utzon og Nordkraft kan gøre det. Der kommer musikskole og plads til koncerter. "Det tro jeg er et sted, hvor man kan få en god oplevelse af gå derned. Det har der måske manglet lidt."

EJ: Er der andre ting du synes mangler i byen? Ting du gerne ville lave, som du ikke kan?

NS: "Neej.... Det er lidt svært at sige, når man har boet her hele sit liv, tror jeg." synes der har manglet lidt liv nede på havnen. Når man har en havn, hvorfor så ikke bruge den? Det er godt det er blevet sat i gang. Ellers er der Kildeparken til om sommeren.

EJ: Synes du det er rart at det hele er meget koncentreret – herinde i centrum?

NS: Det er rart at man kan gå rundt til det hele. Træls at være afhængig af en bus. Om aftenen er det lidt ærgerligt at alle barerne er koncentreret i én gade. Så der mister resten af byen rigtig meget liv. "hvis man kommer gående heroppefra – der er ikke noget liv. Men så snart du kommer herved, så kan du høre gaden, du kan se alle menneskene, hvis du drysser herved." "Det kan godt kvæle lidt, tror jeg, at de sådan vælger at koncentrere aftenlivet, i stedet for at sprede det lidt ud." om dagen er det fint at det er koncentreret.

EJ: Hvad gør du når du skal hjemmefra og ind til byen? Cykler du mest?

NS: Ja, det gør jeg. Smutvej over nogle skinner. Tager 5 min på cykel og 15 min med bus.

EJ: Bruger du området her? [mellem hjem/Kærby og midtbyen]

NS: Mest et villakvarter... men der er en sti, hvor vi godt kan gå om sommeren. Hobrovej er en ret larmende vej, så det er ikke et sted man går over for at hygge sig. Og det her inde, det er mest skinner – tager enormt meget plads. "Jeg bruger mest det her område til sådan at komme frem og tilbage, for der er ikke så meget at lave der." meget larm.

EJ: Er der andre steder uden for byen, hvor du kommer?

NS: "Heroppe ved Zoologisk Have. Men det er kun fordi jeg har arbejdet der, så der kan jeg godt lide at komme." ellers ikke. Engang brugte jeg det her til at løbe tur. [grønt område/sø, Kærby]

EJ: Hvad synes om områderne herude af? [vest for byen]

NS: "Tror de er fine nok", har ikke noget imod dem. Fine muligheder for at handle ind, stille og roligt. Har noget familie der bor der. "Man kan sagtens bo derude, uden at skulle til at drøne hele vejen herind [midtbyen] for at handle og sådan noget." så er der Fjordmarken, hvor der er noget beach-volley.

EJ: Hvad med ude i Vejgård?

NS: Tror det er et fint område, men har ikke været der så meget. Centrum af Vejgård: meget hyggeligt, handle ind, butikker, genbrug. "Men hvis man kommer længere ud, så tror jeg det bliver lidt kedeligt, for derude kommer Aalborg Øst, og det er sådan meget... Altså, det er ikke lige et område man kommer hvis man ikke skal noget derude, for det ligger langt væk. Det er en lang tur derud." "Vejgård er egentlig meget hyggelig, men længere ude – det er ikke lige min kop the. Der er også meget betonbyggeri. Det er ikke lige mig"

EJ: Kan du prøve at opsummere de funktioner, du bruger inde i byen?

NS: Butikkerne, caféerne, biografen, har spillet musik på musikskolen. Både hygge sig alene og sammen med andre i byen.

EJ: Hvor tit er du i biografen?

NS: Hvis der går en masse gode film, kan det være 3 gange om måneden. Ellers sjældnere.

EJ: Hvordan bruger dine forældre byen?

NS: Bruger det ikke så tit. Kun hvis de skal noget – tuller ikke bare rundt.

EJ: Er der nogle områder i byen, du virkelig synes er grimme, kedelige, ærgerlige steder...?

NS: Helt klart Kennedy – det topper. Heller ikke så begejstret for Nytorv. "Også bare fordi der er tyggegummi over det hele! Det er bare ikke særlig charmerende." "De to steder, de skraber altså bunden. Men Kennedy skraber helt klart bunden størst."

EJ: Bruger du meget tid på transport...?

NS: Overhovedet ikke. Bor tæt på byen og cykler. Tager ti min. hver vej.

EJ: Tager du ind til byen igen nogle gange, når du først er kommet hjem? Hvis der er noget derinde?

NS: Ja, det kan jeg sagtens finde på. "Kan godt lige cykle ind og se om der er noget og hvis der ikke er noget, så kan man lige cykle hjem igen." Kan godt lige cykle ind og snuse til det.

EJ: Er der du gerne vil tilføje, til det vi har snakket om...?

NS: Nej, synes vi har været meget godt rundt om det hele.

Bilag 4. Interview (lydfil MB) – Morten Bach

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Morten Bach (MB)

Alder: 20

Skole: HTX, Sankelmarksgade. Er færdig og arbejder.

Bopæl: Opvokset i Nibe. Bor nu med en ven Strynøgade.

EJ: stemmer du til kommunevalg...?

MB: Ikke til det der kirkehalløjsa, der har været. Men stemte til folketingsvalg.

EJ: Ville du stemme til det næste kommunalvalg?

MB: Ved det ikke, kender ikke rigtig nogen politikere... ville ikke sætte sig ind i det, hvis der var valg om 2 måneder.

EJ: Følger du med i planlægning eller hvad der sådan sker i kommunen?

MB: Nej, ved ikke hvor man skulle finde oplysningerne.

EJ: Bruger du deres hjemmeside?

MB: Nej, har ikke brugt den. Er aldrig inde på kommunens hjemmeside.

EJ: Hvad når der bliver lavet noget nyt i byen, forbedringer...?

MB: Ikke andet end hvis det er i nyhederne, går ikke på hjemmesider og læser om det. Ville ikke vide, hvor man skulle søge information om det.

EJ: Hvor er det du bor henne?

MB: Strynøgade.

EJ: Hvor arbejder du henne?

MB: Algade. Har kun arbejdet der 2 uger.

EJ: Hvilken skole er det du gik på?

MB: Katedralskolen. Før det på efterskole og på Klostermarkskolen.

EJ: Har du altid boet i Aalborg?

MB: Nej, flyttede til for et år siden fra Nibe. I 3.g, flyttede sammen med en ven.

EJ: Hvorfor valgte du at bo dernede?

MB: Min far kendte hende, der udlejede den. Har efterfølgende fundet ud af at det er et rigtig lækkert sted at bo. Roligt, tilpas gå-afstand til byen, ikke for meget larm, fin lejlighed. Men kunne ligesågodt have boet andre steder.

EJ: Kan du fortælle om, hvilken type område, det er?

MB: Lejlighedskompleks, blandede danske og udenlandske familier. Ældre og mange børn.

EJ: Hvad hvis du kunne vælge helt frit i Aalborg, hvor ville du så allerhelst bo?

MB: Det ville nok være ude i Vejgård eller i Hasseris, hvor man kunne have et hus og en have. Men det er udelukket nu. Så det er på længere sigt. Måske i Nørresundby.

EJ: Kommer du i de områder nu?

MB: Har en kammerat i Hasseris, og nogle i Vestbyen. Men bruger ellers mest byen hjemmefra og til Algade. Kæreste i Nørresundby. Løber ture men tager ikke på sightseeing.

EJ: Så du tager ikke så meget ind til byen...?

MB: Nej... så skulle det lige være for at drikke en øl en sjælden gang en fredag eftermiddag. Eller købe noget tøj. Men det er sjældent. Lærer at skære ned på det med SU. Så det er lidt begrænset. Færdes mest der, hvor jeg bor.

EJ: Så du tager ikke ind på gågaderne?

MB: Nej, det er uhyre sjældent. Kun hvis jeg skal ind og købe noget. "Men jeg gider ikke bare gå rundt derinde for at gå..."

EJ: Gjorde du det, da du gik i gymnasiet?

MB: Nogle gange for at få en kop kaffe eller en øl fredag eftermiddage. Tog ellers hjem til en kammerat.

EJ: Når du er sammen med dine venner, mødes i så oftest hjemme hos hinanden...?

MB: Ja, oftest. Eller fredag og lørdag aften inde byen.

EJ: Hvor går i så hen?

MB: Bar eller bodega. Sjældent Jomfru Ane Gade. Kommer meget på Downtown.

EJ: Hvorfor ikke Jomfru Ane Gade?

MB: "Fordi det er simpelthen for dyrt! Gider ikke det der ræs. Så er det meget bedre bare at sidde med en bajer og slappe af." har ikke råd til at betale 65 kr for en øl. Synes også det andet er hyggeligere end høj musik og gang i den, danser ikke.

EJ: Synes du der er forskel på de typer af unge, der kommer nede i gaden og så din vennegruppe?

MB: Ja, meget. Men også mange af vennerne går i gaden og tager selv en øl dernede en gang imellem. Men ikke det jeg foretrækker. "Man har jo sine fordomme om, hvem der kommer de forskellige steder i gaden."

EJ: Hvad er det for nogle...?

MB: "Det er sådan nogle smarte fyre med strithår og afbleget hår og smarte bukser, der kommer inde på Spirit og Tiger." så er det lidt mere stille og roligt at gå ned på en bar og få en øl. Det kan vi bedre lide – fordi vi ikke gider danse.

EJ: Hvordan synes du din egen venne-gruppe er? Kan du karakterisere jeres type?

MB: Meget stille og rolige. Gider ikke det ræs med at skulle i byen. Mange har også kæreste – så gider man ikke gøre sig lækker i byen. Gider ikke gå i gaden mere – det var sjovt det første år. Koster afsindigt meget. Der er så mange mennesker – kan ikke komme frem og tilbage eller føre en normal samtale. Og gider ikke danse. Hvis man skal snakke derinde er det sådan noget helt op i hovedet på hinanden. Kammerat har et band, der spiller på Rock Nielsen, så der er jeg nogle gange. Eller til Operations Dagsværk fest. "Det er mest de dyre øl og de mange mennesker, der holder os fra at gå derind." Hvis der havde ligget et sted hvor der ikke var propfyldt, ville vi måske komme der. "Måske også fordi vi måske føler os mest trygge nede på vores lille værtshus – vi kender, dem der kommer derinde og kender bartenderne."

EJ: Hvor tit går du i byen?

MB: En gang om ugen efter jeg har fået arbejde. Måske lidt oftere i gymnasiet. Nok hver frdag.

EJ: Hvad laver du ellers i weekenden?

MB: Har arbejdet både weekend og hverdage... men ellers hos forældrene, spillet Fifa med vennerne, været sammen med kæresten – hurlumhej med hendes familie. Spille fodbold. Lave ting i lejligheden – går også meget tid med at købe ind, lave mad, vaske tøj. Har arbejdet meget – ikke så meget tid til venner og druk.

EJ: Er der forskel på, hvordan bruger byen nu og da du gik i gymnasiet?

MB: I gymnasiet: gå ned i Reberbansgade i spisefrikvarteret. Og efter skole. Gik meget lidt rundt inde i byen. Største forskel: arbejde et andet sted. Gider ikke gå rundt derinde bare for at kigge på butikker – kun med kæresten nogle gange. Egentlig hyggeligt nok, men ikke så tit.

EJ: Hvad synes du om området ned omkring Reberbansgade?

MB: Fint i gymnasiet at der lå en masse steder, hvor man kunne købe mad. Hvis man skulle have pizza fredag aften kunne man lige drysse derned. Kommer der ikke så meget efter han er stoppet i gymnasiet.

EJ: Er der nogen områder du synes er ubehagelige steder? Steder du ikke kommer...?

MB: "Kommer ude fra Nibe af, så jeg kan bedst lide, at der ikke er alt for mange folk og sådan... også om natten..." nogen gange når man tager hjem fra byen er det bare om at komme hjem af. Men ikke decideret ubehageligt. Kun et par enkelte gader, hvor jeg ikke gider gå rundt om natten. Hvis nu jeg skulle løbe en tur om dagen ville jeg hellere løbe i en skov end inde mellem bygninger og busser... men ellers ikke nogen steder jeg decideret undgår. Det tror jeg ikke. Kan ikke lide steder, der er ved at blive bygget om – mest fordi det er besværligt at komme frem, hvis der er vejarbejde fx undgår midtbyen i myldretiden.

EJ: Hvad med de forskellige områder rundt om byen? Kan du prøve at sige, hvad det er for nogle?

MB: Hvilke folk, der bruger dem...? Det aner jeg ikke... "Der er selvfølgelig de der fordomme med at Hasseris er det fine kvarter." Ydre Vejgård, finere kvarter. Og de her boligselskaber – mange familier med lav indkomst og studerende. Kender ikke Aalborg så godt. Kommer selv meget i Østre Anlæg, fordi jeg bor tæt på. Der kommer mange unge. Og i Kridtgraven i 1. og 2.g og Fjordparken, spiller fodbold. Mange af vennerne, der også kommer de tre steder.

EJ: Hvad med Nørresundby?

MB: Kun fordi kæresten bor der. Går nogle gange ture, men eller begrænset. Hun bor hjemme og så er vi der. Eller længere nordpå hos noget andet familie. Har også gået til noget sport i Skalborg, men har ellers ikke brugt Aalborg så meget. Spillede håndbold i Nibe.

EJ: Går du til noget sport nu?

MB: Alle kammeraterne går stadig i Nibe. Synes ikke rigtig jeg har tid til det i Aalborg. Skal snart i livgarden, så nu kan det ikke rig svare sig. Har gået til kick-boxing i Skalborg og styrketræning i Vejgård. Gad ikke strat på et helt nyt hold, hvor man ikke kender nogen. Synes det var for langt at tage til Nibe...

EJ: Har du bil?

MB: Nej, har en motorcykel. Brugte den meget til Skalborg, men ikke så meget på det sidste. Det skulle kun være ind til midtbyen, men så er det altså nemmere med cykel.

EJ: Hvis du ser på midtbyen – hvad synes du så om området nede ved Kennedy Arkaden?

MB: "Det er ikke et sted jeg har lyst til at opholde mig, for de folk der er der nede synes jeg er... det er sådan nogle unge, smarte nogle, der skal gøre opmærksom på sig selv på en eller anden måde, ved at gå og ryge indenfor og sådan noget og være fulde og opføre sig ubehøvet overfor de andre der er dernede." "De gange jeg har været dernede, har det været for at vente på busser og tog." på den måde har jeg selvfølgelig – som du spurgte om før – fordomme om, hvor folk de færdes henne. Hvis jeg er der, er det for at vente på noget. Gider ikke de folk der er der – højrestede og ryger derinde.

EJ: Hvad med pladsen udenfor – hvad synes du om den?

MB: Ikke en jeg bruger... eneste forhold til den, er når jeg cykler forbi. Synes Obels plads er vældig hyggelig. Har brugt skøjtebanen og caféerne rundt omkring. Kan godt lide området.

EJ: Så du bruger også caféerne...?

MB: Med kammerater er det mest at gå ud og få en øl, men kunne godt finde på det med kæresten – få en kop kaffe. Men sker ikke så tit. Synes det var for dyrt i gymnasiet. Ville spise mere ude, hvis jeg havde masser af penge.

EJ: Synes du der er mange af de ting man kan lave i byen, hvor man skal betale penge for at være der?

MB: Ja, at jeg bliver begrænset af det? Helt sikkert. 100% - begrænset hvad man kan lave, når man har høj husleje eller ikke har arbejde. "Så er det altså begrænset, hvad man kan lave af udskjelser. Det er ligesom med gaden... Så er det bedre at sidde hjemme hos en kammerat og dele en kasse bajere eller sidde på en bar, hvor det koster en femtedel." Synes det bliver begrænset meget af, at man ikke har penge, men det er selvfølgelig også noget med at prioritere det...

EJ: Det virker ikke som om du er så meget inde i byen...?

MB: "Nej, det er kun, hvis jeg skal noget..." Nu lyder det som, om jeg bare sidder hjemme på mit værelse hele tiden...! Men jeg har ikke noget imod at tage derind, hvis jeg skal noget derinde, altså ind og købe et par sko eller noget. Ganske fint at være derinde "Men jeg gider ikke gå rundt og kigge på alt muligt unødigt derinde." "Hvis jeg skal ind og have et par sko, så går jeg ind og køber et par sko, i stedet for at dalre rundt og kigge på alt muligt andet. Det er jeg ikke så god til."

EJ: Er der nogen ting, du synes du mangler i byen?

MB: Ja, det er nok lidt en utopi – men en skov! Sådan til at løbe i og sådan noget. "Men det er nok også fordi jeg kommer ude fra Nibe af, og der er skov og sådan noget." Ellers er der masser af tilbud. Ikke noget, hvor jeg har tænkt at der mangler nogle tilbud. Er meget godt tilfreds med det der er. er vant til at tage ind til Aalborg fra Nibe, hvis man skulle noget – ikke bare for at dalre rundt. Men tager gerne derind for at drikke en kop kaffe.

EJ: Hvad med det nye havneområde – der er jo lavet en park og der kommer også noget café og havnepromenade. Er det noget du ville bruge?

MB: Ja, rigtig hyggeligt. Er blevet rigtig fint. Ville helt sikkert bruge det til sommer. Sidde og hygge sig, ligesom i Kildeparken. Er blevet rigtig flot. "Nu har man forbandet det der vejarbejde så lang tid, så synes jeg også at man skal bruge det, når det så er færdigt." Det er de sluppet rigtig godt fra.

Hvordan synes du dig og dine venner er - hvad synes du I laver i forhold til andre aldersgrupper I gymnasiet gik det meget op i druk. Bruger meget tid på arbejde nu, så det er mere med at høre noget musik eller spille noget fodbold. Aner det ellers ikke – tror ikke der er så stor forskel på, hvad vi laver i forhold til andre.

EJ: Hvad når du går rundt i byen, er der så forskel på, hvilke aldersgrupper, der er hvor?

MB: Kommer meget på Downtown, fordi kammeratens mor har det, men der kommer mange ældre mennesker, 50+. Men det er bare hyggeligt. I gaden er folk på 15-16-17 år. Men også mange op til 30-40 år i gaden. På Kennedy plads og Nytorv er der mange unge, der hænger ud.

EJ: Hvad synes du egentlig om Nytorv?

MB: Lidt det samme som Kennedy – der er mange, der hænger ud dernede for at have et sted at være. Ikke et sted jeg gider at skulle sidde og snakke med folk. Mødes nogle gange med vennerne ude foran McDonald's fordi det er nemt at mødes der. Der er ikke så meget at se – så skal man gå i butikkerne.

EJ: De andre der hænger ud ved McDonald's og Burger King – hvad er det for nogle typer?

MB: Lidt det samme som ved Kennedy – "Det er godt nok meget fordomsfuldt... men det er sådan nogle unge nogle, der skal gøre opmærksom på sig selv." Synes selv de er seje. "Det må de jo selvfølgelig selv om. Men det er ikke noget jeg kunne tænke mig at være en del af." de skal bare have nogle til at kigge på sig – "Så det er mine gode fordomme!"

EJ: Ja, ja – det er også bare for at høre din mening om det, ikke fordi der er noget rigtigt og forkert!

MB: For så er det helt sikkert forkert eller hvad...?:-) Ej, men det er også bare det indtryk jeg har af det. Synes både busterminalen og Nytorv er sådan. "Jeg synes der ufatteligt mange af dem, der bare er der og så når man kommer tilbage to timer efter, så er de der stadigvæk!" holder med deres scootere dernede. "Synes det er til grin og plad."

EJ: Er det ofte nogle, der er yngre end dig?

MB: Ja, det synes jeg. Men svært at vurdere... nogle af dem er nok kun 14-15-16 år. Har ikke lige spurgt dem. Mange har nok lige fået kørekort til deres knallert.

EJ: Er der også piger?

MB: Ja, det er nok halvt om halvt. Tit når man går forbi, så står sådan 10-15 stykker snakker, råber, skriger, spiller seje. Synes det er noget pjatværk. Synes det er til grin. Gider ikke beskæftige sig med dem – så er jeg bare gået forbi.

EJ: Synes du, der er nogle ting, vi ikke har været inde på i forhold til de ting vi har snakket om?

MB: Nej, men synes det har svært at svare på nogle af spørgsmålene – fx det med steder jeg undgik – det er vi så kommet lidt frem til at det er der så. Men det er lidt svært at sige for ofte har jeg bare bevæget mig fra min lejlighed og ind til skolen eller til en kammerat.

EJ: Så du bruger byen mere efter de funktioner, du skal til...?

MB: Ja, det er meget at tage hjemmefra og der hen, hvor jeg skal.

Bilag 5. Interview (lydfil ASL1 og ASL2) – Ann-Sophie Lemvigh

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Ann-Sophie Lemvigh (ASL)

Alder: 20

Skole: Aalborg Katedralskole. (Startet på Aalborg Universitet, september 2008)

Bopæl: Opvokset i Hasseris. Bor nu med sin kæreste på St. Blichers Gade

EJ: Kan du starte med at fortælle om, hvordan en almindelig hverdag er?

ASL: Skole på katedralskolen, kæreste på Istedgade, arbejde på Bådehavnen, boede på Annettesvej (hjemme), er flyttet med kæresten ind til byen, St. Blichersgade. Meget i Kildeparken, da de havde læseferie. Og i Østre Anlæg. Jomfru Ane Gade. I byen i Østerågade. "Mange gange har det bare været sådan noget frem og tilbage."

EJ: Går du ellers rundt inde i byen?

ASL: Tit derinde efter skole og i spisefrikvarteret, købte mad i Reberbanegade.

EJ: Hvad med i weekenderne? Er der forskel på det, fra da du gik i gymnasiet?

ASL: Størst forskel pga. flytning. "Og nu er det så vinter, så synes jeg ikke jeg er så meget nogen steder." Træner i Holbergsgade, er meget i det område. Typisk i weekenderne: på arbejde ved lystbådehavnen. Går i byen i Jomfru Ane Gade – "Der er ikke rigtig nogen alternativer, så...". Under læseferien, mødtes i Kildeparken når det var godt vejr, læste sammen dernede. Generelt, bruger ikke bylivet så meget i hverdagene. "Det er mere i weekenderne, når man har tid til at være andre steder end i skolen og derhjemme. Eller på arbejdet." eller træning.

EJ: Bruger du byen i weekenderne, i løbet af dagen?

ASL: Helt sikkert, bruger Hovedbiblioteket. Er der tit i weekenderne. Er en gang imellem inde i byen og kigge på butikker. "Men det er mere hvis jeg ved at jeg skal have et eller andet." Går ikke på shopping – kun i Århus eller København. Afhænger også af vejret.

EJ: Hvilken type områder er det du kommer i?

ASL: Meget i parker, Kildeparken, Østre Anlæg. Er flyttet til St. Blichers Gade, så kommer helt sikkert til at bruge området ved Karolinelund. Kommer fra Hasseris, hvor der var have. Var tit ved Kridtgraven eller Mølleparken med venner. Savner steder at tage hen, hvor det ikke bare er tilfældig natur. Der er kun tre steder. Kildeparken er tit ikke så pæn. Det bliver ikke rigtig vedligeholdt. Måske fordi det bliver brugt rigtig meget af en masse unge mennesker om sommeren, der sidder dernede og drikker øl. "Så der er tit rigtig beskidt, synes jeg, og det gør jo også at man ikke rigtig har lyst til at være der så meget." Nu er de fx også i gang med at lave det der nede ved havnen – tror det bliver enormt godt. Var i gymnasiet med i Aalborg Kommunes Uddannelsesråd – hvordan man gør Aalborg til en bedre studieby. Snakkede om at det var det med byrum, der manglede. Gøre havnen til et sted for studerende.

EJ: Bruger du havnen, som den er nu...?

ASL: "Nej, det gør jeg ikke. Det gør jeg slet ikke. Man kan jo ikke være nogen steder."

EJ: Har du set den nye park, der er lavet dernede?

ASL: "Ja... der er kommet sådan nogle rust-bygninger." Jo... tror det har meget at gøre med vejret. Gider ikke være sådan nogle steder når det er dårligt vejr. Har været nede i Utzon-centret. Været nede og spise – rigtig hyggeligt. Bliver et godt sted til sommer. Kunne lave noget med gratis internet, for at få flere unge til at bruge stedet.

EJ: Du er vokset op ude i Hasseris...? Hvad synes du det er for en slags område?

ASL: Noget pænere natur. Boede i starten af Hasseris, næsten ved Vestbyen. Så kommer Hasseris og Gl. Hasseris herude ved Kridtgraven. Især Gl. Hasseris er sådan et villakvarter med enormt mange træer. Og en skov bag Mølleparken. I 1. og 2.g: gik for resten til atletik ved atletikstadion. Løb i skoven. Har brugt området utroligt meget. Løbet på rulleskøjter på de stille

veje. Også ved Lystbådehavnen. Kommer der også pga. arbejde. Men der ligger også kajak-klubber. Er vokset op i Hasseris og har haft venner fra det samme område, har leget meget i området. Veje der er spærret af, så børnene kan lege der. Friluftsbadet: offentligt, bade, vipper. Har tit været der med veninder.

EJ: Hvad var med til at bestemme, hvor du flyttede hen, da du flyttede væk fra området?

ASL: "Altså, jeg startede egentlig lidt med at udelukke de områder, som jeg *ikke* ville bo i. Og det var fx Nørresundby. Altså, det er 100 gange billigere at bo i Nørresundby, men når man er vokset op ude i Hasseris og... når man kommer her inde fra midtbyen, så *bor* man bare ikke i Nørresundby!"

EJ: Hvorfor...?

ASL: "Jamen, fordi det er ovre på den anden side af broen... og det er Nørresundby... og det..."

EJ: Jamen, hvad synes du om Nørresundby...?

ASL: "Altså, jeg synes det er sådan lidt kikset... og jeg ved godt at det er sådan enormt snobbet, men det... ja, jeg føler bare ikke at det er en del af byen. Jeg ved godt at Aalborg, det ikke er så stor en by, men jeg vil gerne bo i byen." kiggede også på lejlighed på den anden side af Karolinelund, ude ved Ø-gadekvarteret. "Og der havde det også sådan lidt, at det synes jeg faktisk også var for langt væk fra byen. Tror måske det har noget at gøre med at jeg er vant til at bruge det område herude [Hasseris], så for mig var det længst væk, det var helt sikkert Karolinelund. Altså, jeg har aldrig nogensinde kommet længere ud end det. For mig er byen ikke herude. Og Vejgård er jo også en del af Aalborg, men det føler jeg bare heller ikke at det er."

EJ: Kan du sige lidt mere om de her områder udenom Aalborg...?

ASL: "Altså, det er jo egentlig lidt pinligt, for jeg kan næsten ikke sige noget om dem. Jeg aner ikke, hvordan Gug ser ud. Det gør jeg virkelig ikke."

EJ: Men hvad er dit indtryk af de områder?

ASL: Forstadsområder. Havde mange venner fra Gistrup, men ved ikke helt, hvor det ligger... "For mig er det ude på landet." Kærby: meget hyggeligt, parcelhus-agtigt. "Men jeg ved det næsten ikke, for jeg er stort set aldrig kommet de steder." Vejgård: havde stort set aldrig været der, før jeg flyttede ind til byen. Kørte lidt rundt derude, da jeg tog kørekort. "Jeg kender ikke engang nogen der bor derude." "Det er også nok fordi at man ser det som en del af Aalborg Øst, som er lidt sådan... altså... det er sådan et sted, man ikke bor, i hvert fald." "Altså i Aalborg, der bor der ikke ret mange indvandrere – og ikke at der er noget galt i det – men det har bare lidt en tendens til at være sådan nogle lejlighedsblokke. Og der er mere kriminalitet derude." Har haft en forelæsning om forskellene mellem Aalborg Øst og vest. Og så er der Gug – heller ikke et område jeg overhovedet er kommet i. Tror det er parcelhuskvarter. Det samme med Kærby. Skalborg har ændret sig meget – er blevet et center med City Syd.

EJ: Bruger du det?

ASL: Bruger det en gang imellem. Især efter at være flyttet i lejlighed fordi der ligger Silvan og Bauhaus. Vil også bruge IKEA, når den kommer. Ligger lidt langt væk, når man ikke har bil. Der går en bus, men er ikke vant til at tage dem.

EJ: Har I selv bil...?

ASL: Forældrene har. Man kan jo cykle til alt. Tog 3 min at komme i skole. "Lige gyldigt, hvor i Aalborg du bor, så tager det ikke mere end 5 min. at komme de steder hen, hvor du skal hen." så bliver man også lidt kræsen med, hvor man gider tage hen. "Der skal helt sikkert være hyggeligt ude i Gug, men det er bare for langt væk."

EJ: Hvor er det du bor nu?

ASL: St. Blichers Gade.

EJ: Hvilken type område er det?

ASL: Ikke helt inde i midtbyen, men meget tæt på. Tager 5 min. at gå til jomfru Ane Gade ned ad Boulevarden. Meget centralt. Lejlighedskvarter. Rigtig hyggeligt: Frederiks Torv, grønttorv. Grøntsagsmarked. "Når man er vokset op ude i Hasseris, så er det meget sådan... meget lukket i forhold til hvem der er. Det har været meget sådan de samme mennesker." Rige mennesker,

velhaverkvarter, villaer til 20 millioner. Det område jeg bor i nu er nok lidt kendt som et indvandrerkvarter. "Uden at der overhovedet er nogen i min opgang, der er det." Der bor mange somaliere i området. Ligger en grønthandler, thai-kiosk, asian-marked – rigtig fedt ved området.

EJ: Hvad når du er inde i byen? Du bruger ikke shopping-gaderne så meget...?

ASL: Nej, har ikke så tit råd til at gå i de butikker jeg gerne vil. Der er begyndt at komme nogle ret fede butikker nede i Nørregade. Gamle huse, hyggeligt område.

EJ: Synes du der er forskel på gågaderne?

ASL: Ikke på de to gader [Bispensgade og Algade], ligger en H&M på begge gader. Ca det samme. Meget kommercielt med de store butikker, der har råd til at ligge der. De få små butikker ligger nede i Nørregade.

EJ: Hvad med nede ved Nytorv – Salling, bruger du det?

ASL: Næ, det gør jeg ikke.

EJ: Hvad med Nytorv, hvad synes du om det?

ASL: "Jeg synes det er træls!" synes åen skulle være fritlagt, da det blev lavet om. Ligesom i Århus. I stedet for at lade busserne komme ind og ødelægge det hele. "Lige nu, de folk der bruger Nytorv, det er folk der skal med busserne og så de unge, der hænger ud ved McDonald's – det gør for mig, at ikke er særligt attraktivt at være der overhovedet."

EJ: Hvad er det for en type unge, der hænger ud dernede?

ASL: "Ikke for at lyde så generaliserende – men det er typisk unge, 13-årige, smarte typer, der hænger ud foran McDonald's." De har nok ikke andre steder. Håber på at havnen kan bruges mere – integreres med Nytorv, så det hænger mere sammen med havnen. Synes havnen er afskåret fra byen pga. busser og parkeringspladser. Burde åbne mere op ned mod havnen.

EJ: Hvor tit tager du ind til byen?

ASL: Går aldrig rundt bare og kigger. Måske hvis man alligevel skal have noget i Netto. Tuller ikke bare rundt og kigger. "Ikke fordi jeg ikke kan lide at gøre det, altså bare ikke her i Aalborg. Man ved jo hvad de har." H&M, Only, Vera Moda.... Også nogle butikker, der er rigtig gode at gå i, men har ikke penge til det. Går nok ind forbi 2 gange om ugen.

EJ: Cykler du rundt?

ASL: Ja, altid. Skal ud på det store universitet næste år – bliver nok med bus.

EJ: Er der nogen steder i byen, du ikke kommer – hvor der er ubehageligt at være?

ASL: Nej... jo, et sted, men det er ikke en vej jeg ville skulle gå. Havde en veninde, der gik gennem kirkegården hjem [Almen Kirkegård] – det ville jeg aldrig gøre. Men ellers ikke nogen steder. "Snakkede med en veninde om Nørrebrogade [i København] – der går hun aldrig efter kl. 12, for så bliver du skudt. Sådant er der jo ingen steder, der er i Aalborg." går altid alene hjem fra byen, men der er aldrig sket noget. Har veninder, der bor ved stadion – de har aldrig tænkt at det var slemt at gå igennem før stadion-drabet. "Men det tænker man jo stadig ikke rigtig over, for det er jo én ud af..." Hvis man opfører sig ordentligt så sker der ikke noget. Godt ved Aalborg at man kan gå over det hele. Var i København i weekenden – stor udrykning fordi en mand var blevet stukket ned i metroen. I Aalborg ville man høre rigtig-rigtig meget om det, når sådan noget sker. I København var der ikke en gang skrevet om det dagen efter. Har aldrig følt at Jomfru Ane Gade er et sted man slås. Ikke utrygt at være pige i byen. Men ville ikke gå igennem ved Østre Anlæg eller Østhavnen – men kommer der heller ikke. Ville ikke bo ved Stuhrs Brygge, for så skal man igennem havnen for at komme ind til byen.

EJ: Hvad synes du om området ved Kennedy?

ASL: "Nu bor jeg jo lige dernede, så nu er jeg faktisk begyndt at komme i Kennedy-arkaden. Men det er kun fordi SuperBest ligger derinde." men har ellers aldrig nogensinde været der. Kun i biografen en gang imellem. Synes ikke det fungerer. Busser og tog lige ved siden af. Ikke integreret med den hyggelige stemning fra Kildeparken. For der kan folk godt lide at være. Aalborg er måske bare for lille til at man kan have sådan et stort center inde i byen. Der ligger også en plads foran med lidt bænke, blomster og træer "Det kan da også være at det er et sted jeg kommer til at være til sommer. Men jeg tror det ikke... der ligger jo Boulevardcaféen lige på

hjørnet, så det er mest sådan nogle alkoholiske typer, der hænger ud der." Selvom pladsen egentlig er meget hyggelig og afskåret fra bilerne. "Så ville jeg nok hellere søge ned mod Østre Anlæg."

EJ: Hvad synes det er for nogle typer, der er i Kennedy-arkaden?

ASL: Ved det ikke, for jeg har aldrig været der. Men har læst at det nok er dem fra McDonald's der rykker derned når det bliver for koldt. Utilpassede unge. "Ikke at jeg overhovedet ved noget om det..." man får det indtryk i Kennedy-arkaden at der ikke er gjort noget ud af det – der er rodet og sjusket. Gider fx ikke sætte sig ind på Sunset – så kan man ligeså godt gå ned på Spiret på Boulevarden, som er 10 gange bedre og ikke så meget dyrere. Ved faktisk ikke hvad det er for nogle mennesker der er derinde... meget godt at biografen er der, så trækker det også nogle andre til. Ellers kun folk der venter bussen...

EJ: Hvad når du er sammen med venner – mødes i så mest hjemme hos hinanden eller ude?

ASL: Mest hjemme hos nogen. I hvert fald i 3.g – allesamen studerende og boede hjemme, så der var det lidt blandet med at være ude og hjemme. Lidt på café. Men gider ikke gå ud på café hver uge nu – har ikke råd til det.

EJ: Synes du, der er mange steder i byen, hvor man skal betale for at være der...?

ASL: Ja, næsten alt. "Hvis det ikke er sommer, kan man jo slet ikke være nogen steder, uden at skulle betale penge for det." Ellers kun på biblioteket – men vennerne læser ikke, så det gider de ikke. Ellers tit i Friluftsbadet om sommeren, fordi mange af vennerne kommer derudefra. Ellers i Kridtgraven. Boede alle hjemme der – i havekvarter, lavede bål i haven i stedet for at tage ind til byen.

EJ: Hvor ville du gerne bo på længere sigt?

ASL: Hvis det var Aalborg, "Så ville jeg gerne ud i Hasseris og bo igen." Eller ude ved Nørholm, fjordudsigt, masser af plads. "Men sådan indenfor de næste par år – sådan af praktiske årsager – så kunne jeg godt tænke mig at flytte tættere på universitetet. Helt ude ved... det ligger langt væk i hvert fald!" ellers lang tid og mange penge på transport – har regnet ud at det er 6000kr på to år. Kan ikke cykle hver dag. Så det kunne jeg godt tænke mig. "Men *ikke* fordi jeg synes det er et dejligt område derude, overhovedet." "En ting er at gå på universitetet, men en anden ting er også at bo derude, for så er man altså virkelig langt væk fra alt, sådan miljø og sådan noget." Kan godt lide at være inde i byen, synes det er hyggeligt. Godt med julelys nu. Har venner fra Århus, der er startet på universitetet og tænker at det er fint med lejlighed tæt på universitetet, men ikke ved hvordan Aalborg er indrettet. Hvor man bare tænker "Ej, du kan bare ikke bo i Aalborg øst – du er godt klar over, hvad du har rodet dig ud i, ikke?"

EJ: Er der mange på din alder, eller fra da du gik i gymnasiet, der har fast kæreste...?

ASL: Ja, det er der egentlig – fire af pigerne fra den gamle klasse, der har kærester, de har haft 1½-2 år. Nu i gruppen: 3 af de 4 drenge har også kæreste.

EJ: Er der mange, der starter direkte på universitet?

ASL: Nej, er den eneste fra klassen. Det er ikke ret mange.

EJ: Er der noget du gerne vil tilføje i forhold til det vi har snakket om?

ASL: Meget generaliserende, så kommer sådan det pæne Aalborg ude fra Hasseris – det er også det jeg vil kalde de gode områder. Utroligt pænt. Skov, god udsigt. Midtbyen er som en by nu engang er. Længere ud, begynder det at være socialt boligbyggeri. Aalborg øst, det er så endnu mere... Gug og Gistrup er vist typiske forstæder.

EJ: Og Nørresundby...?

ASL: "Det regner vi slet ikke med i Aalborg! Det er en by for sig selv." "Ej, jeg kender da også mange, der bor i Nørresundby som er glade for det, og der er da hyggeligt og der er lidt mere plads. Men det var ikke et sted jeg selv gad at bo."

EJ: Hvis du skulle tegne midtbyen – hvad synes du så hører med til centrum af Aalborg?

ASL: Egentlig herfra og ind til Kildeparken. Og så må jeg også hellere lige sørge for at få St. Blichers Gade med også... må også hellere lige have Nørregade med. I virkeligheden kan man nok godt korte det endnu mere ned til at det... går hertil til Vesterbro.

Bilag 6. Interview (lydfil JK) – Julie Kristiansen

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Julie Kristiansen (JK)
Alder: 20
Skole: HTX, Sankelmarksgade.
Bopæl: Opvokset i Gug. Bor nu alene i Vestbyen.

EJ: Hvor bor du henne?

JK: På Annebergvej, ved Stadion. Ude i vestbyen.

EJ: Kan du lige starte med at fortælle om en almindelig hverdag – hvad du laver...?

JK: Går i skole. Arbejder i Buksen i storcentret (City Syd). Arbejder nogle gange inde i byen. Hvis hun går rundt i byen er det mest gågaderne, caféer. Er mest i centrum. "Det bare sådan skole, arbejde og derhjemme."

EJ: Hvad med weekenderne?

JK: Enten derhjemme, arbejde, sammen med venner, midtbyen

EJ: Bor du med dine forældre?

JK: Bor alene, men kæresten flytter snart ind – har selv boet der i et år.

EJ: Hvorfor valgte du at bo der, hvor du bor?

JK: Kan godt lide kvarteret i Vestbyen. Ville gerne bo i midtbyen – centralt, tæt på mange ting. "Og så var jeg i hvert fald stensikker på at jeg ikke ville bo i Ø-gadekvarteret fordi det er lidt træls."

EJ: Hvordan det...?

JK: Ved det ikke helt.... Hvis jeg skulle bo der skulle det være ned mod kirken, tættere på vejgård, men det ville blive for langt væk fra byen. Kan godt lide bygninger, hvor der er charme, at det er unikt.

EJ: Det synes du ikke de er der?

JK: "Nej, det er ikke lige mig, der...."

EJ: Kender du nogen, der bor der?

JK: Ja, det gør jeg faktisk

EJ: Hvad synes du det er for en type, der bor der?

JK: Dem der vil have en billig lejlighed. Billigere end i Vestbyen. Flere boligforeninger – ville ikke selv bo i en boligforening, hellere privat udlejning. "Synes der er lidt mere charme over lejlighederne – de er sådan lidt skæve." (i Vestbyen) I Ø-gadekvarteret er lejlighederne mere firkantede og ligner alle sammen hinanden.

EJ: Hvordan er de andre, der bor i det område, hvor du bor nu? Er der mange unge?

JK: Ja, det er der. "Der bor rigtig mange af mine venner ude i Vestbyen." de vælger det også fordi de kender nogen og så er det tæt på midtbyen. "Jeg er bare sådan mest til Vestbyen."

EJ: Hvordan er området?

JK: Det er sådan.... Der er mange bygninger. Både huse og etagebygninger. Lidt gammelt, men på en hyggelig måde. Tæt på havnen.

EJ: Bruger du havnen?

JK: Nej. Jo efter jeg er flyttet til vestbyen. Har gået ture med kæresten. Hyggeligt ved bådehavnen, bruger det ikke til andet end at gå tur.

EJ: Hvor boede du før du flyttede derud?
JK: Grønlandskvarteret i Gug.

EJ: Hvad er det for en slags område?
JK: Meget familieområde. "Jeg var glad for at bo der, da jeg boede der. Men der er ikke så mange unge, når man sådan kommer lidt op i alderen. Så det var ikke der jeg ville vælge at få en lejlighed." ville gerne tæt på byen. Det er let når man skal alt muligt, når man ikke har bil.

EJ: Kunne du forestille dig at bo i et område som Gug senere?
JK: "Jaaaa... Det kunne jeg sagtens. Men ikke lige foreløbig!"

EJ: Hvorfor valgte du det her sted, da du valgte uddannelse? Havde du tænkt på andre steder?
JK: Gik først på Øster Uttrup Vej. Den anden HTX. Grunden til det var at det var en større skole, flere mennesker og boede i Gug der. Var lige meget, hvor det var, når jeg alligevel skulle med bus. Grunden til at jeg har valgt herinde (Sankelmarksgade) var pga. af linjen – design og beklædning. "Og så er det super let at det ligger i centrum, især efter jeg er flyttet."

EJ: Bruger du området omkring skolen?
JK: "Nej. Så tager jeg enten hjem eller på arbejde."

EJ: Hvad med din fritid? Hvad laver du, når du er sammen med venner?
JK: Er hjemme eller kigger på butikker, bruger caféer.

EJ: Er dine venner også flyttet hjemmefra?
JK: De fleste af dem er.

EJ: Hvad med før – mødtes I også hos hinanden hjemme hos forældrene?
JK: Ja

EJ: Hvor mødes I, hvis I er i byen?
JK: Midtbyen. Kigger på butikker, går på café. Går ikke bare rundt, men kigger på butikker.

EJ: Hvorhenne?
JK: Gågaderne

EJ: Dem begge to?
JK: Ja. Kommer nok ikke altid helt ned i Nørregade. Det er der vi mindst er.

(tager kort frem)

EJ: Hvor ville du sige, at midtbyen er? Du må gerne tegne det ind.
JK: Sådan her.... (x ved Nytorv og afgrænsning omkring gågaderne) Mest omkring gågaderne.

EJ: Hvad synes du om de forskellige steder – nu har du sat kryds ved Nytorv, hvad synes du om det sted?
JK: Synes ikke det er specielt hyggeligt...

EJ: Hvorfor?
JK: "Det er meget nyt... og koldt. Og sådan... folk der bare hænger ud ved McDonald's. Der er ikke det samme liv, som der er nede ad gaderne."

EJ: Hvad er det for nogle, der hænger ud ved McDonald's?
JK: Det er meget nogle unge.

EJ: Yngre end dig?
JK: Ja
EJ: Hvad laver de?
JK: Tror ikke de har andre steder at mødes

EJ: Er det også derfor du synes det er et lidt ærgerligt sted?

JK: Ikke kun det... men der sker heller ikke noget der. "Der tager man bussen eller står af bussen. Det er bare lige vejen til at gå over til den anden gågade."

EJ: Hvad med havnefronten? Der hvor der bliver lavet noget nyt.

JK: Synes det er blevet rigtig lækkert. Stadig ikke godt nok fordi det ikke er helt færdigt. "Jeg tror det bliver et dejligt sted, men jeg ved ikke helt om jeg ville komme derned." måske til gåtur.

EJ: Det er ikke et område du bruger så meget...?

JK: Nej, overhovedet ikke. Synes det er pænt. Har gået fra Bådehavnen ud til det nye. "Men jeg ved ikke, hvad jeg skulle lave der, andet end at gå en tur."

EJ: Synes du der er forskel på de to gågader?

JK: Herovre er der lidt mere café-afdeling (Bispensgade) end der er herovre (Algade). Ellers er der ikke den store forskel. Da jeg var yngre kom jeg mest her (Algade), men nu bruger jeg dem lige meget. Kommer ikke så meget længere end der, hvor Baresso ligger (Algade ved Fjordgade).

EJ: Hvorfor brugte du mest Algade da du var yngre?

JK: Det var butikkerne, der sagde mig mest. Synes egentlig også det var noget mærkeligt noget... men der var nok flere butikker, der henvendte sig til mig.

EJ: Hvad med Jomfu Ane Gade – bruger du den?

JK: Nogle gange om aftenen – to-tre gange om måneden, måske kun en gang

EJ: Hvis I tager ud og drikker, er det så der?

JK: Ja, eller hjemme hos folk – synes det er ligeså hyggeligt

EJ: Hvem bruger gaden?

JK: Alle. Både voksne, gamle unge. Ikke en bestemt type, der er steder for enhver.

EJ: Hvad med Kennedy Arkaden – bruger du den?

JK: "Kun hvis jeg skal stå af eller på en bus. Eller i biografen. Ellers så nej."

EJ: Så du bruger ikke butikkerne?

JK: Aldrig. Der er ikke noget jeg synes er interessant

EJ: Hvad synes du om butikkerne

JK: "Forfærdelige! Ej, de er ikke lige mig...."

EJ: Hvad med de andre, der kommer deroppe?

JK: "Jeg ved faktisk ikke hvem der kommer der og går i butikkerne, men der må jo komme nogen siden de kan blive ved med at køre rundt." har hørt, der er mange unge der sidder deroppe, men de bruger jo ikke butikkerne...

EJ: Hvad er det for nogle unge?

JK: Igen, sådan nogen som dem der sidder foran McDonald's. "Men jeg er der aldrig, så det er ikke noget, der generer mig."

EJ: Hvad med Kennedy Plads lige udenfor?

JK: Siger mig ikke noget. "Det er ikke et sted jeg nogensinde har brugt. Det er også bare sådan et gennemgangssted."

EJ: Synes du den er pæn eller grim eller...?

JK: "Det er pænt. Men jeg synes også når der så sidder de der alkoholikere, så er det da ikke så pænt mere."

EJ: Sidder der tit sådan nogle?

JK: Ja, det synes jeg. Omkring springvandet. "Men jeg tror heller ikke jeg ville bruge det, selvom de ikke sad der."

EJ: Hvorfor?

JK: "Hvad skulle jeg lave der...?! Så kunne jeg ligeså godt sidde derhjemme."

EJ: Bruger du nogle af de andre pladser i byen?

JK: Egentlig ikke så meget.... Karneval i Kildeparken. Men sætter sig ikke derind. Bruger det kun, hvis der er arrangementer.

EJ: Så du tager ikke i Kildeparken med vennerne....?

JK: "Nej, overhovedet ikke. Jo, dengang jeg gik i folkeskolen kunne man tage derind og drikke nogle øl. Men det er overhovedet ikke noget jeg gør mere."

EJ: Fordi dine venner heller ikke gør det eller...?

JK: Ja, nu kan vi ligeså godt sidde hjemme hos hinanden. "Synes heller ikke det er hyggeligt. "Nu tager vi ind i Kildeparken og drikker nogle øl" – det er ikke lige noget der siger mig noget."

EJ: Hvad er dit indtryk af Kildeparken?

JK: Lidt stor og kedelig – der bare meget grønt. Ikke noget særligt.

EJ: Hvem kommer der?

JK: "Meget sådan nogle hippie-agtige mennesker, som skal ned og drikke øl og mødes. Måske nogle der ikke har andre steder at tage hen."

EJ: Er de ældre eller yngre end dig?

JK: Begge dele. Og samme alder. Tror stadig der er mange på samme alder, der mødes dernede – men har selv skiftet interesser. "Alt det der med at drikke i weekenderne, det gør jeg ikke på samme måde mere."

EJ: Hvad med nede omkring Reberbansgade?

JK: "Ja, det kan jeg rigtig godt lide. Der er hyggeligt."

EJ: Hvordan ser der ud – hvad er der?

JK: Mange sandwichbarer – sådan lidt hurtigt, caféer. "Og så er sygehuset der jo også..." "Det er bare sådan en hyggelig, lille, sjov gade, synes jeg. Der er lidt andre ting end i midtbyen, så den skiller sig lidt ud. Det er en unik gade – også med bygningerne."

EJ: Hvordan er de?

JK: Lidt gamle. "Den har bare lidt sjæl og lidt charme. Når man går ned ad den gade kan man også godt lidt føle at man går i udlandet." Går igennem den hver dag – efter at være flyttet til Vestbyen. Kom der ikke før, havde ikke noget jeg skulle dernede.

EJ: Hvad med områderne lidt længere ude – du var vokset op i Gug, har du altid boet der?

JK: Ja, altid

EJ: Bor dine forældre der stadig?

JK: Ja. Så kommer der stadig

EJ: Hvad synes du om de andre steder udenfor Aalborg?

JK: Er ikke kommet så meget de andre steder. Har gået i skole i Gug, hvor vennerne også boede. Er ikke kommet i Vejgård fx og heller ikke Kærby. Har kørt igennem Over Kæret. Kender ikke så meget til de andre steder...

EJ: Hvorfor har du brugt denne her vej?

JK: Ud til Hasseris – besøge morfar.

EJ: Hvad er dit indtryk af Vejgård fx?

JK: Meget familiehuse. "Langt væk – selvom det ikke er langt væk."

EJ: Hvad med herude – Aalborg Øst?

JK: "Ja, der er jeg heller aldrig nogensinde kommet. Og det... ja. Der var jeg ude ved en veninde som jeg også går i klasse med, hvor jeg bare tænkte, at det lyder da helt vildt langt væk, men,

hvor hvis man kører udad mod Føtex, så ligger det tæt på." boligkvarter. Har kun den forestilling man hører om, men er aldrig kommet der. Er mest kommet i Gug og Visse.

EJ: Hvad er din forestilling om Aalborg Øst?

JK: Betonbyggerier. Billige kvarterer.

EJ: Synes du der er forskel på dem der bor i Aalborg Øst og i Gug?

JK: Det ved jeg ikke om jeg synes.... Har ikke kendt så mange, der bor derude.

EJ: Hvad med de andre områder – Hasseris fx?

JK: Det mere fine kvarter. En masse hyggelige huse. Kvarter, der skiller sig lidt ud fra de andre husene fx klart når de koster flere millioner.

EJ: Kender du nogle unge, der bor der eller kommer derude fra?

JK: Et par stykker. Har da besøgt nogle af dem. Men de er jo ikke anderledes end en selv.

EJ: Hvad med Nørresundby?

JK: Har en moster, der bor der. "Men jeg har det nok lidt sådan som alle andre fra Aalborg har det – at det er lidt den forkerte side." bare man skal herover så er der langt ind til centrum. Har mest kørt gennem de store veje – synes det ser træls ud, selvom det er ved at blive bedre. "Men det er overhovedet ikke et sted jeg ville bo. Det er bare på den forkerte side."

EJ: Så det var ikke inde i overvejelserne da du flyttede hjemmefra?

JK: Overhovedet ikke! De overvejelser jeg havde var Ø-gadekvarteret eller Vestbyen. Men fandt hurtigt ud af at det skulle være vestbyen – fordi det var tæt på midtbyen. Kommer mest i centrum. Hvor andre måske tager i parken mødes vi på en café.

EJ: Hvor tit tager du ind på gågaderne?

JK: Ikke så tit. Har ikke tid til det. Måske hver 14. Dag, men meget forskelligt. Arbejder meget – er lige flyttet hjemmefra så har brug for penge.

EJ: Er det dyrere at bo i Vestbyen end i Ø-gadekvarteret?

JK: Ja, det er en smule dyrere – måske et par hundrede kroner. Og det gør da nok at der er nogle der vælger Ø-gadekvarteret frem for Vestbyen.

EJ: Men du ville godt bo der selvom det var lidt dyrere?

JK: Ja. Kender også ham, der har opgangen så det var let at få en lejlighed der. Det er en kælderlejligheden, så den er lidt billigere, selvom den ligger i Vestbyen. Ligner min kærestes i Ø-gadekvarteret som er lidt dyrere. Man får mere for pengene ved at bo i Ø-gadekvarteret.

EJ: Hvor lang tid har du været sammen med din kæreste?

JK: Snart to år. Han bor i Sjællandsgade i Ø-gadekvarteret. Skal snart flytte sammen i Vestbyen.

EJ: Så i ville ikke begge to bo i hans lejlighed?

JK: Nej.... Også besværligt i forhold til busserne og arbejdet... Så det var lidt de praktiske ting der gjorde det. "Men jeg vil bare heller ikke flytte fra Vestbyen."

EJ: Hvor lang tid tror du, du bliver boende derude?

JK: Lang tid. Måske ikke i den samme lejlighed, men i hvert fald i vestbyen eller midtbyen.

EJ: Regner du med at blive boende i Aalborg?

JK: Ja, det gør jeg. Har alle venner og familie – er ikke parat til at skulle undvære det.

EJ: Hvad synes du overordnet om byen – er der noget der mangler?

JK: Synes den er kommet godt igen – kommet flere og flere ting. Mange forbedringer med havnefronten og ude ved Ggigantium og skøjtehallen. Der er begyndt at ske nogle flere ting i Aalborg. Synes det er blevet en god by. Der kunne godt gøres noget ved Kennedy Arkaden så det blev lidt mere interessant. "Det er bare bygningerne... Det hele er så træls og så firkantet... Og så rutebilsstation-agtigt. Men jeg ved heller ikke om det ville være nok til at jeg ville komme derned."

EJ: Bruger du de ting du nævner som Gigantium og skøjtehallen?

JK: Ja, når der er koncerter i Gigantium. Kan godt lide at se is-hockey – synes det er godt med den nye skøjtehal.

EJ: Hvad synes du om Aalborg i forhold til andre byer?

JK: Ved ikke hvordan det er i andre byer... men vil gerne bo i en storby så det kunne også være Århus eller København. "Jeg er glad for at bo i Aalborg. For der har jeg jo også altid været!" men der er mange andre fede byer.

EJ: Det virker som om at du er meget koncentreret herinde i midtbyen...?

JK: Ja. Eller hos sin mor. Eller på arbejde.

EJ: Altså i City Syd...?

JK: Ja... "Men det er jo ikke sådan fordi jeg kommer i området omkring, altså så er jeg jo bare dér." (på arbejdet)

EJ: Hvorfor arbejder du helt dernede?

JK: Fordi jeg fik det – en der anbefalede det. Skal måske flytte ind til det nye Friis center.

EJ: Hvordan kommer du derned?

JK: Med bus – nogle gange lånt bil

EJ: Hvad når du ellers tager rundt i byen?

JK: Går for det meste ellers cykler. Har kommet til at tage bussen – selvom det overhovedet ikke kan betale sig! Kun fordi det har været rigtig koldt.

Bilag 7. Interview (lydfil MK) – Mette Kastberg

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Mette Kastberg (MK)

Alder: 19

Skole: HTX, Sankelmarksgade.

Bopæl: Mellem Skalborg og Kærby. Bor hjemme.

EJ: Hvor er det du bor henne? Du kan måske lige pege på kortet...

MK: "Åh ha, her ligger Kærby i hvert fald, det er lige her uden for. Det er mellem Kærby og Hasseris..."

EJ: Hvad hedder vejen?

MK: "Den hedder Spicavej... hvad har vi her....? Nej, det må være derhenne.... Nåååeh, det er fordi det vender sådan her! Jeg kan faktisk ikke helt lige se det..."

EJ: Hvad er det i nærheden af....?

MK: "Øøøhm... altså Mariendalsskolen... og der er sådan et nul, jeg ved ikke lige om det er noget... Der er Grøndalslund – Over Kæret! Så må det jo være herovre... Dér!!" lille stykke fra byen men ikke så langt

EJ: Hvordan kommer du herind?

MK: Cykler som regel

EJ: Hvad laver du på en almindelig hverdag?

MK: Skole, arbejde, sammen med kæresten eller derhjemme.

EJ: Hvor arbejder du henne?

MK: I SuperBest i Kennedy Arkaden. Så det er nemt fra skolen.

EJ: Hvor tit arbejder du?

MK: Har vagt en gnag om ugen men tager også løse vagter.

EJ: Tager du nogen gange ind til byen efter skole?

MK: Nogle gange i fritimer – især her op til jul

EJ: Hvilke butikker bruger du?

MK: Tøj er det mest H&M og Salling.

EJ: Hvad med i weekenderne?

MK: Tager en vagt på arbejdet, hvis der er. Er ellers til fest eller noget fødselsdag.

EJ: Hvor tager du til fest med vennerne?

MK: Mødes med nogle fra 10. klasse eller fra skolen – mest hjemme hos folk og så i Gaden senere.

EJ: Der hvor du bor nu – hvad er det for et område?

MK: Meget stille kvarter, der sker ikke så meget. Villakvarter. Stille og roligt.

EJ: Har du altid boet der?

MK: Flyttede dertil som 5-årig, men boede lige ved siden af før.

EJ: Flytter du snart hjemmefra?

MK: Har ikke nogle planer om det. Skal måske ud og rejse, så det kommer lidt an på det – og når der er penge og tid til det.

EJ: Hvor ville du flytte hen, hvis du skulle flytte hjemmefra nu?

MK: Så langt ind mod centrum som muligt. Søsteren har haft en lejlighed i Kattesundet – lige op til Gaden. Det kunne være et dejligt sted at bo.

EJ: Hvad er det for en slags område?

MK: Helt almindeligt med lejligheder. Ikke så fint, der bor mange unge, der måske ikke har råd til de store lejligheder.

EJ: Hvad hvis det ikke skulle være Aalborg – altså en anden by?

MK: Måske Horsens pga. en bestemt uddannelse – ”Men det har ikke noget med selve byen at gøre.” har mest lydt til at blive i området.

EJ: I forhold til HTX – overvejede du andre uddannelsessteder, da du valgte det her?

MK: Ville gerne have gået på Katedralskolen – men valgte HTX pga. den retning, Design & Beklædning.

EJ: Hvad synes du området det ligger i?

MK: ”Dejligt at det er tæt på byen. Det er helt klart et plus.” Nemt at komme ned og hente mad. Tæt på arbejdet.

EJ: Hvad med i fritiden – hvad laver du, hvis du mødes med nogle venner i hverdagen?

MK: Som regel gå i butikker og kigge. Eller se film. Men har ikke så meget tid til venner ud over fester i weekenden. Tit på café med klassen op til fx juleafslutning, somemrafslutning.

EJ: Kan du prøve at sætte tidspunkter på sådan en hverdag?

MK: Varierer lidt med skolen. Har fri mellem kl. et og halv fem. Bliver tit på skolen, hvis jeg har tidligt fri og så på arbejde og hjem og se fjernsyn eller lave lektier.

EJ: Tager du nogle gange ind til byen igen, hvis du først er kommet hjem?

MK: Bliver mest bare derhjemme. Bliver på skolen, hvis der er planer i byen senere.

EJ: Mødes I mest hos hinanden eller i byen?

MK: Som regel i byen. Modeshows med veninder, biograf, comedy shows. Lidt nemmere når man er inde i byen i stedet for at tage hjem hos folk.

EJ: Så I mødes ikke så meget hjemme hos hinanden...?

MK: ”Nej, det gjorde vi meget på et tidspunkt, men det er sådan gået lidt over. Nu har vi så mange ting man skal nå, så gør vi det herinde. Også for at lave noget lidt andet.”

EJ: Er der forskel på om folk bor hjemme eller er flyttet hjemmefra i forhold til, hvor I mødes?

MK: Ja, i hvert fald i forhold til fester. En, der bor i Algade, så er det klart nemmere at være hos hende og holde noget forfest.

EJ: Så det gør I ikke hjemme hos forældrene...?

MK: Nej, så er det hvis forældrene ikke er hjemme. ”Det er som regel ved dem, der bor alene vi er ude ved.”

EJ: Dem, der er flyttet hjemmefra, hvor bor de typisk?

MK: Julie bor jo i Vestbyen og så Mariam i Algade og en Ved Stranden. Er kun 11 i klassen. Resten bor vist hjemme.

EJ: Hvad med mere generelt når man flytter hjemmefra, hvor flytter man så hen?

MK: ”Ind mod byen! Mod centrum, så langt ind man kan komme.” Men kommer an på pengene. Ellers ude ved Vestbyen eller ved Ø-gadekvarteret.

EJ: Kender du noget til Ø-gadekvarteret?

MK: Har en veninde, der bor der, men har ikke været der så meget

EJ: Hvad er dit indtryk af området?

MK: Det er bare en masse lejligheder. Har ellers ikke rigtig et indtryk af det...

EJ: Har du et indtryk af dem, der bor der?

MK: Ikke en jeg snakker så meget med, så jeg ved ikke hvordan de andre er.

EJ: Hvad med bymidten – kan du afgrænse den?

MK: Ja – hvor var det Kildeparken var...? Noget, der ligger omkring den firkant her.

Karolinelund... "Altså det ville ikke gøre noget, hvis man boede derude, men jeg synes ikke det helt er en del af centrum. Jeg ville helst længere ind." Kildeparken er også med.

EJ: Hvad med de områder i centrum – bruger du tit de to gågader?

MK: Ja

EJ: Synes du der er forskel på dem? Bruger du dem lige meget?

MK: Ja, det er lidt det samme. Der er ikke så langt imellem dem, så man kan hurtigt nå dem begge to.

EJ: Hvad med Nørregade?

MK: Det er ikke altid jeg går derned. Det stopper lidt der, hvor Vila er. Så plejer jeg at vende om igen.

EJ: Hvad med Nytorv?

MK: Bruger ikke butikkerne. Bruger lidt McDonald's

EJ: Er der mange der bruger den?

MK: Ja, især fredag og lørdag nat.

EJ: Hvad med i hverdagene – der er mange, der siger at der står nogle og hænger ud dernede...?

MK: Ja, det gør der vist også. "Mest sådan nogle 14-15-årige, som bare står der for at stå der."

EJ: Hvad er det for nogle typer?

MK: "Det er lidt de dér, der bare skal spille lidt smarte overfor andre og står og ryger. Og råber efter folk."

EJ: Synes du der er ubehageligt?

MK: Neej... men det er lidt sådan et sted man gør grin med: "står du og hænger ud foran McDonald's?" og så ved man godt hvad det er for nogle typer. Men det er jo et åbent sted, så det er ikke ubehageligt.

EJ: Hvem tror du bruger butikkerne på Nytorv?

MK: "Jeg kan faktisk ikke lige huske hvad der ligger der... Det er sådan et sted, hvor man bare går forbi. Det ligger meget gemt væk."

EJ: Bruger du Salling?

MK: Ja, meget forskelligt og både noget dyrt og billigt.

EJ: Bruger du området op ad Boulevarden?

MK: "Nej, det er sådan et område jeg bare går igennem." Bruger ikke butikkerne. Lidt lettere med Bispensgade og Algade, hvor det er samlet et sted.

EJ: Hvad med nede ved Kennedy Arkaden, bruger du pladsen ude foran?

MK: "Nej... Der sidder sådan en masse grønlandere – de har nærmest overtaget det sted. Så det er ikke lige et sted man får lyst til at sætte sig hen."

EJ: Ville du bruge det, hvis de ikke sad der?

MK: Ja... altså Kildeparken er også blevet lidt sådan et sted, hvor der bare sidder en masse bumser – det kunne jo sagtens være et sted, hvor man satte sig hen med nogen. Kunne sagtens finde på at sætte mig derned og læse på den der plads. "Det er bare blevet lidt typebestemt, at hvis du sidder der, så er du grønlander."

EJ: ...og alkoholiker...?

MK: Ja! "Så det skræmmer én lidt væk."

EJ: Hvad med Kildeparken – er det de samme typer?

MK: Lidt de samme "Og så de der små punkere i sort tøj, som har været ovre i SuperBest og købe øl."

EJ: Bruger du selv Kildeparken?

MK: Ikke så meget mere. Brugte den tidligere med vennerne efter skole – om sommeren. "Om sommeren er det heller ikke så typebestemt, der er der mange, der sætter sig derind og tager sol, så der kan jeg godt lide at være der. Men ellers bryder jeg mig ikke om at være der. Der er træls."

EJ: Hvordan?

MK: Har oplevet, at der er folk, der truer en om aftenen. "man har ikke lyst til at gå gennem Kildeparken om aftenen."

EJ: Hvad med dem, du kalder punkere – hvad er det for en aldersgruppe?

MK: 16-17, måske yngre. Der er en gruppe på 20 stykker, der altid hænger ud. Tror ikke de har andre steder at gå hen.

EJ: Hvad med inde i Kennedy Arkaden – bruger du butikkerne?

MK: Nej, det er et virkelig træls sted. Butikkerne er dårlige, discount. Ellers gode muligheder, ligger godt.

Bedre hvis der lå Vila eller McDonalds. Der er jo masser af unge derinde, forstår ikke at de ikke laver noget for dem så.

EJ: Hvorfor arbejder du derinde?

MK: Fordi de søgte – og let at komme frem og tilbage

EJ: De unge, der bruger arkaden, hvad er det for en type?

MK: "Før har der været sådan nogle bander derinde, men jeg tror at det er stoppet lidt." bruger ikke ventesalen, men det er nok meget unge, der kommer til og fra skole

EJ: Men der er ikke mere de grupper, der hænger ud dernede?

MK: Har ikke set dem – kunne kende dem i SuperBest når de kom ind og købte øl. Tror de er blevet smidt ud. Også efter Popen-da-sag – er strammet op på det. "Jeg synes i hvert fald at det var ubehageligt at være derinde om aftenen. Også om dagen. Det var ubehageligt at være derinde, ligegyldigt, hvornår man skulle tage bussen."

EJ: Hvordan ubehageligt?

MK: Fik trusler, hvis man kom til at kigge på en, om at så skulle de nok smadre en.

EJ: Men sådan er det ikke mere...?

MK: Tager ikke bussen så meget – har ikke oplevet noget for nylig. Der var lige en periode, hvor det var rigtig slemt.

EJ: Hvad med herude – kender du Reberbansgade, hvordan er den?

MK: Ikke et sted jeg kommer. Kom der meget før, fordi der var en bager. Der er en del restauranter, caféer, sandwichbarer.

EJ: Er den anderledes end de andre steder i Aalborg?

MK: Ikke rigtigt et shoppingområde. Meget almindelig.

EJ: Er der nogen steder, hvor du ikke ville gå om aftenen?

MK: Kennedy Arkaden, hvis man skulle sidde der alene. Går mest gennem Boulevarden på vej hjem fra byen. Skal ikke ind i de små gader. Plejer at tage bussen eller taxi eller blive hentet. Bryder sig ikke altid om at gå rundt alene i kjole og stiletter.

EJ: Hvad med stederne udenom Aalborg?

MK: Har indtryk af at Hasseris er der, hvor de lidt finere går. "Nu bor jeg forholdsvis tæt på Hasseris Gymnasium, så det havde nok også været nærliggende at gå der, men har bare fået det indtryk, at det ikke lige er et sted jeg har lyst til at komme."

EJ: Hvorfor?

MK: "Fordi det virker lidt for snobbet. Dem jeg kender deroppe, det er bare sådan nogle typer, som jeg overhovedet ikke klinger med." det er lidt delt op på gymnasierne – katedralen er lidt de der hippier og Aalborghus er sådan en mellemting..

EJ: Og hvad er I...??

MK: "Jamen, vi er nørderne! Kan man vist godt sige."

EJ: Kommer du i Hasseris?

MK: Njaaarj... "Dem der bor der er ikke lige nogen, der siger mig så meget." ikke fordi der sker så vanvittigt meget i de der små forskellige områder. Vejgård er egentlig fint – torvet med butikker. Genbrugsbutikker. Virker lidt mere by-agtigt end hvad man kan finde i Hasseris.

EJ: Hvad med Gug – hvad er dit indtryk af det?

MK: "Jeg kender faktisk slet ikke så meget til Gug – jeg kender slet ikke nogen, der bor der."

EJ: Så det er ikke et sted du kommer...?

MK: Nej, lillesøster spiller fodbold derovre, men ellers ikke.

EJ: Det er jo ikke fordi det ligger så langt væk...?

MK: "Nej.... Men hvis det ikke lige ligger på vej ind til byen, så ser man det jo ikke og hvis man ikke har nogen venner, der bor derude."

EJ: Bruger du det grønne område her – Østerådal?

MK: Om sommeren – sætte sig eller gå tur.

EJ: Hvad området mellem, hvor du bor og byen? Cykler du bare igennem eller bruger du også nogle af stederne?

MK: Cykler som regel bare igennem, men handler nogle gange på vejen.

EJ: Hvad med ude ved Aalborg Øst?

MK: Har en veninde, der bor der. "Der synes jeg ikke det er ubehageligt at være ude. Det er også sådan et sted, hvor jeg ikke har lyst til at gå fra bussen og ned til hende alene."

EJ: Om aftenen...?

MK: "Ja. Men faktisk næsten hele tiden jeg synes det er lidt ubehageligt. Der er altid nogle lidt underlige nogen, der er med bussen."

EJ: Hvordan underlige?

MK: Unge, der kan finde på at sige alt muligt. Ubehageligt hvis de skal af samme sted. Men der er ikke sket noget, men har bare hørt en masse historier om det.

EJ: Hvad er det for nogle?

MK: "Jamen, nu går Aalborg Øst for at være det der lidt hårde område, hvor man ikke har lyst til at bo. Jeg tror det er sådan et sted, hvor der er en masse små bander, hvor de hænger ud fordi de ikke har andet at lave end at køre rundt på knallert og sådan noget"

EJ: Hvordan ser bygningerne ud?

MK: "Altså, nu bor min veninde i et villakvarter og der er det ganske fint. Eller er der vist sådan nogle lejligheder, hvor jeg har hørt at der kommer alle de der bander. Jeg ved faktisk ikke helt, hvor det er henne..." men omgivelserne er egentlig pæne nok. "Selv mine forældre ser jo Aalborg Øst som sådan noget "ej, der skal du bare ikke ud""

EJ: Hvad med Kærby – har du noget indtryk af det område?

MK: Ganske fredeligt – lidt ligesom mit kvarter, der sker ikke så meget. Lidt et smørhul. Ikke et sted jeg er bange for at gå.

EJ: Og hvad med Nørresundby?

MK: "Altså... Det er heller ikke et sted jeg kommer så tit. Det er sådan et sted, hvor man også siger at det er på den forkerte side af broen, hvor alle de trælse personer er ovre. Jeg har ikke noget forhold til det selv, jeg ved ikke hvordan personerne er derovre, det er bare sådan nogle fordomme."

EJ: Kunne du overveje at bo derovre?

MK: "Ja, det kunne jeg nok godt. Hvis det var sådan forholdsvis tæt på broen. Det skulle ikke være alt for langt væk." Har ellers ikke noget indtryk af det derovre. Kommer nok an på, hvor man er i området.

EJ: Kommer du der tit?

MK: Nej...

EJ: Kender du nogen?

MK: Ja, kender nogle, der bor tæt på McDonalds.

EJ: Hvad med havnen – bruger du den med det nye der er lavet?

MK: "Nej, jeg har egentlig slet ikke været dernede og se hvad der er – er der kommet noget op?"

EJ: Ja, parken og Utzoncenter...

MK: Nå ja, der har jeg været! Var inde og høre om universitetet.

EJ: Hvad med City Syd – bruger du det?

MK: En gang imellem om lørdagen, synes der er meget fint. Bruger H&M, ung mode forretninger. Og Shoppen – det var sådan noget Kennedy Arkaden skulle være.

Bilag 8. Interview (lydfil JL) – Jacob Lundberg

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Jacob Lundberg (JL)
Alder: 19
Skole: HTX, Sankelmarksgade.
Bopæl: Støvring. Bor hjemme.

EJ: Kan du starte med at fortælle om en almindelig hverdag....?

JL: Tager bussen til skole lidt over syv. Er i skole til 14-15, nogle gange til 16.30. på en normal dag: tager tilbage til Støvring igen. Går måske en tur i byen hvis der ikke er andre planer.

EJ: Hvor tit gør du det?

JL: 1-2 gange om ugen, enten alene eller sammen med andre. Efter skole.

EJ: Hvad laver du så?

JL: Lige for øjeblikket, for at købe julegaver. Nogle gange bare for at gå en tur, andre gange for at købe noget, gå på biblioteket.

EJ: Har du noget job?

JL: Nej

EJ: Hvad laver du i weekenderne?

JL: Lektier, sammen med venner hvis der er tid til det, slapper af alene. Har ikke lige nogle fritidsinteresser.

EJ: Er det mest derhjemme du laver lektier?

JL: Nogle gange på bibliotek eller på skolen, men mest derhjemme.

EJ: Hvad laver du, hvis du er sammen med vennerne?

JL: Ser film, tager nogle gange ind og spiller pool.

EJ: Hvorhenne?

JL: Der hvor der er plads, mest nede ved Kennedy.

EJ: Hvor længe har du boet, der hvor du bor nu?

JL: Snart fire år.

EJ: Flyttede du derhen med dine forældre?

JL: Sammen med far.

EJ: Havde du indflydelse på, hvor i flyttede hen?

JL: Ja, tæt på den gamle skole. Fine nok huse.

EJ: Hvad er det for en type område?

JL: Villakvarter

EJ: Hvad med de andre der bor der – hvordan er de?

JL: Mest voksne. Sådan nogle hvor børnene er flyttet hjemmefra. Ikke så mange med hjemmeboende børn.

EJ: Hvad synes du om området?

JL: "Det er ikke ligefrem dér, der sker mest. Jeg tager andre steder hen hvis jeg skal lave noget. Det er ikke et sted, hvor der sker det helt store. I hvert fald ikke hvis man er ung."

EJ: Du flytter snart til Aalborg...? Hvornår er det?

JL: Er ved at kigge. Skal flytte sammen med kæresten. Højest om 3-4 måneder.

EJ: Hvor kigger I på lejlighed henne?

JL: Så tæt på centrum som muligt, men så bliver det selvfølgelig også lidt dyrere. Har også kigget på en del i Ø-gadekvarteret og Vestbyen. Har ikke de helt store krav til, hvor det skal ligge. "Altså lige Aalborg Øst, ville ikke lige være det fedeste." ikke for langt fra centrum.

EJ: Hvad synes du forskellen er på Ø-gadekvarteret og Vestbyen?

JL: Lidt mere hyggeligt ude i Vestbyen. Ø-gadekvarteret er en masse boligblokke. "Der er ikke så meget andet end boliger." og så ligger Tivoli tæt på, men det er jo ikke lige hver dag man tager derover. Vestbyen er et mere spændende område.

EJ: Hvordan spændende?

JL: Der ligger Stadion og flere butikker end i Ø-gadekvarteret. "Det er mere en del af Aalborg Centrum, end ude østpå. Sådan som jeg ser det i hvert fald."

EJ: Hvordan er de typer der vælger at bo de to steder?

JL: Dem jeg kender... dem der vælger Ø-gade er mere for prisens skyld. "Og så må man gå lidt på kompromis med beliggenheden. Det er ikke et specielt attraktivt område." Vestbyen er mere eftertragtet.

EJ: Hvorfor synes du ikke det andet er særligt attraktivt?

JL: "Selvom der er græsarealer, så kan det godt hurtigt blive meget trist og ensformigt, at der bare ligger lejligheder i lange rækker."

EJ: Er der ikke så meget at lave derude...?

JL: Nej, det er der ikke. Så skal man tage ind mod byen.

EJ: Hvad hvis du skulle bo et andet sted end i Aalborg, hvor skulle det så være?

JL: Så skulle det nok være Svenstrup. "Eller Nørresundby, hvis den ikke tæller med i Aalborg." har ikke tænkt over det.

EJ: Så du regner med at blive boende i Aalborg?

JL: I hvert fald indtil videre.

EJ: Da du valgte dit uddannelsessted – havde du tænkt på andre steder, eller hvorfor valgte du lige den?

JL: Havde hørt om det fra en ven. Lød fint. Ville måske hellere have gået på alment gym.

EJ: Valgte du efter, hvor det lå henne?

JL: Ikke i første omgang. Startede på HTX på Øster Suttrup Vej, men blev træt af det. Ligger langt ude. Så på den måde, var det beliggenheden jeg valgte efter. Blev flyttet ind til byen. "Det var også bare for trist det område derude. Der ligger teknisk skole og så nogle marker og noget industri." "Der er lidt mere stemning ved at gå herinde i midtbyen."

EJ: Hvad synes du om området rundt om skolen?

JL: Synes rigtig godt om det. Nemt at få noget at spise rundt omkring, hvis der er pauser. Er tæt på alt i centrum. Synes det er rigtig godt.

EJ: For lige at hoppe lidt tilbage til det med vennerne – hvad laver I så hvis I tager ind til byen efter skole?

JL: Så tager vi ned og bowler. Mest fordi det er billigt med studiekort. Ellers få noget at spise.

EJ: Hvor går I rundt henne?

JL: Hvis det bare er for at slappe af er det gågaderne og Nytorv. "Det er der det meste sker, så der er vi mest, hvis vi ikke har et bestemt formål med at gå rundt i byen."

EJ: Hvad synes du om at gå rundt i gågaderne? Kigger I også på butikker?

JL: Ja, men ikke så mange butikker, der interesser. Synes ellers gågaderne er fint bygget op. Bortset fra Algade, hvor der er problemer med fliserne – skæve fliser, bliver våd, hvis man træder på dem når det har regnet. Træls der ikke bliver gjort noget ved det.

EJ: Har du været der mindre pga. det?

JL: Ikke så slemt at vi vælger fra at gå dernede – bare irriterende, at man får våde sko, når man går rundt eller træder skævt og er ved at vælte.

EJ: Bruger I de to gågader lige meget?

JL: Hvis jeg er alene – mest Algade, fordi biblioteket ligger der. Også flest interessante butikker. Kommer mest i den.

EJ: Hvad synes du forskellen er på de to gader?

JL: Bispensgade er mere tøjbutikker – i den anden gade er det mere varieret med Stereo Studio og spisesteder.

(finder kort frem og leder efter kuglepen)

EJ: Kan du prøve at tegne midtbyen ind på kortet?

JL: Nok fra Kennedy Arkaden... enden af gågaden... også de her gader med, Reberbansgade. Ellers koncentreret omkring gågaderne.

EJ: Hvad synes du om Reberbansgade?

JL: Der er mange forskellige butikker og spisesteder. "Det er en hyggelig gammel gade. Selvom der altid er ekstremt meget trafik."

EJ: Er det også i det område I kigger på lejlighed?

JL: Ja, det er det. Også længere herude mod stadion.

EJ: Du må gerne lige cirkle det ind. Også Ø-gadekvarteret. Så det er de to områder, hvor I kigger efter noget?

JL: Ja, og så centrum. "Men helst ikke længere ud til nogen af siderne."

EJ: Hvad synes du de områder, der ligger rundt om Aalborg – hvad er det for nogle typer af områder?

JL: Stort set kun en masse boligområder. I hvert fald syd og vest for. Steder man kun bor. Vejene omkring Hobrovej er der lidt flere butikker, supermarked og tankstation, fordi der kommer lidt flere mennesker.

EJ: Synes du der er forskel på om man for eksempel bor i Hasseris eller i Vejgård?

JL: Sociale forskelle, koster mere at bo i Hasseris end i vejgård. Mere unge mennesker i vejgård. Måske lidt flere lejligheder. Hasseris er mest et villakvarter.

EJ: Hvad med i Nørresundby?

JL: "Det virker som om, at det ligger længere væk end det egentlig gør. Der er jo ikke længere til Nørresundby end der er til Vejgård, men det virker som at det ligger meget længere væk, fordi der lige ligger den Limfjord." men ser det som samme slags område som Vejgård – meget fyldt op med boliger ikke så mange butikker udover en lille gågade. "Det synes jeg egentlig ikke er et specielt spændende sted."

EJ: Er der forskel på, hvem der vælger at bo der i forhold til inde i centrum?

JL: Noget billigere at bo i NS: ved ikke om der er forskel på typerne...

EJ: Kommer du i nogle af områderne lidt længere udenfor byen?

JL: Mest i Kærby eller Skalborg, nogle gange i City Syd. "Det er sådan set kun, hvis jeg kender nogen der bor der." har familie i Hasseris "Det er faktisk den eneste grund til at jeg har været der. Jeg tror faktisk aldrig, at jeg har været derude, hvis ikke jeg har skullet besøge familien." kæreste bor i Kærby. "Men Vejgård, der kommer jeg aldrig. Der kender jeg ikke nogen."

EJ: Og hvad med i Nørresundby?

JL: Der kommer jeg stort set aldrig.

EJ: Hvad med Gug?

JL: Der kommer jeg slet ikke! Kører måske igennem en gang om året.

EJ: Hvad med Aalborg Øst?

JL: Der kommer jeg heller aldrig. Var på noget brobygning på universitet. Ellers aldrig.

EJ: Hvad synes du om området?

JL: "Ud over universitetet, så ser jeg det som et meget kedeligt område. Som måske er præget af, at det er nogle familier med måske ikke så mange midler, der bor derude. Der er mange boligblokke. Måske et lidt slidt kvarter."

EJ: Kunne du forestille dig at flytte derud?

JL: "Nej! Nej. Det ville jeg ikke, nej."

EJ: Så det er ikke et sted, hvor I har kigget efter lejlighed?

JL: "Nej, nej. Altså, vi fik tilbud på sådan nogle lejligheder derude, men det har vi takket nej til. Det er bare et træls område." temmelig langt væk fra byen, hvis man går i skole derinde. "Den eneste grund til at bo derude, det var hvis man skulle gå på universitet. Men så ville jeg nok alligevel hellere cykle derud inde fra selve byen af, end at bo derude."

EJ: Hvis vi lige kigger på bymidten igen – hvad med Nytorv, kommer du der?

JL: Ja, men det ser jeg også lidt som en slags gågade. Område med mange butikker. Kommer der lige så tit som i gågaderne.

EJ: Hvad synes du om Nytorv?

JL: "Måske lidt spild af plads." Især på den side med Spar Nord. "Der kunne godt være nogle flere bænke og borde, så man kunne sidde der, uden at skulle sidde foran McDonald's med en masse teenagere." "Der sker ikke så meget andet end busser, der kører igennem og folk, der går i butikker." kunne godt buge pladsen bedre. Fortovscaféer.

EJ: Hvad med dem du nævner foran McDonald's – hvad er det for nogle typer?

JL: Unge som ikke har andre steder at gå hen. Samme type mennesker som sidder i Kennedy Arkaden

EJ: Hvordan er de?

JL: "Altså, dem jeg har snakket med som sidder der, de er faktisk meget flinke, men man får ikke lige det indtryk, når man går forbi dem." tror folk ser dem som meget larmende og irriterende. "Men det er jo sådan noget som unge mennesker gør – sådan 13-15 år – er i byen bare for at være der." Måske bare sidder og hænger ud. Har ikke rigtig noget i mod dem.

EJ: Hvad med oppe ved Kennedy Arkaden – du sagde det lidt var de samme....?

JL: Ja, det har jeg indtryk af.

EJ: Hvad tror du de laver der?

JL: Snakker, går rundt, laver ikke så meget.

EJ: Bruger du selv Kennedy Arkaden?

JL: "Ikke ud over at sidde og vente på, hvornår min bus kommer. Og så selvfølgelig går i biografen, men jeg bruger ikke så tit de andre butikker." Måske SuperBest.

EJ: Hvad synes du om butikkerne?

JL: Synes de er dårligt placeret "Jeg ser det mest som en busterminal. Og så måske med en biograf i den anden ende. Jeg har aldrig set det som sådan et indkøbscenter, som de måske har prøvet at lave det til." tror ikke de får samme antal kunder som inde i byen, selvom det er indendørs. Ser det ikke som en del af byen. Så bruger ikke butikkerne.

EJ: Hvad synes du om pladsen ude foran?

JL: Ved det ikke – måske lidt som Nytorv, spild af plads. Kunne godt være mere – ligesom en bar allerede gør med at sætte borde, stole og et fadølsanlæg op. "Som jeg ser det er det mest alkoholikere, der sidder og hænger ud. Jeg har aldrig hørt om nogle unge mennesker, der satte sig der. Eller sidder der om sommeren og slapper af." kunne godt være mere tilgængelig for alle. Bedre indrettet.

EJ: Hvordan tilgængelig for alle...?

JL: "Altså, hvis man skal være der nu, skal man sidde på en bænk rundt om springvandet og det er måske ikke det fedeste." Kunne godt sætte flere borde og stole op, som Mølleplads. Også fordi det er den første plads man ser fra toget – kunne godt give et bedre indtryk af byen. "I stedet for sådan et springvand, der ikke er vand i og et par alkoholikere ovre i hjørnet."

EJ: Så det er ikke en plads du selv bruger?

JL: "Nej. Nej, det er det ikke. Det er bare en jeg går igennem."

EJ: Tror du at du ville bruge den mere hvis der ikke var de grønlandere og der var mere caféliv?

JL: Ja, hvis den blev gjort lidt mere spændende så ville jeg bruge den. Oplagt, når den ligger så centralt.

EJ: Bruger du Kildeparken?

JL: Tit efter skole om sommeren og får en øl og til karneval.

EJ: Hvem kommer dernede?

JL: Om sommeren mange unge mennesker fra gymnasierne og universitetet, for at slappe af efter skole. "Og så sidder der måske også sådan en gruppe unge mennesker som ved Nytorv og Kennedy."

EJ: Er det de samme typer?

JL: Ja, stort set. "Mest fordi at Nytorv, Kennedy Arkaden og Kildeparken er sådan et sted, hvor man kan være uden at man skal gå i butikker og sådan noget. Der kan man ligesom være og bare lave ingenting." og det er også fint nok...

EJ: Bruger du nogle af de andre pladser inde i byen?

JL: Nej... ikke rigtig.

EJ: Det når i går ud i weekenderne – hvad er det så i laver?

JL: Går i byen

EJ: Hvorhenne?

JL: Skifter lidt – for det meste Jomfru Ane Gade, men også barerne i Boulevarden.

EJ: Hvad synes du forskellen er på de to slags steder?

JL: Er ikke så meget for at gå i Gaden – bliver hurtigt træt af det, alle stederne er ens med høj musik, hvor man skal råbe til hinanden. På barerne kan man slappe mere af. Gaden er mest for at danse – nogle gør.

EJ: Er der nogle steder, hvor du synes det er ubehageligt at være i byen om aftenen?

JL: Nej, tager bus fra Kennedy Arkaden eller Nytorv, så det er ikke så langt. Synes ikke selv der er nogle ubehagelige steder, men måske andre der har længere vej gennem byen, synes det.

EJ: Hvis du tænker på gadebilledet i gågaderne og på Nytorv – hvem er det så der er der?

JL: Om formiddagen er det pensionister, forældre med børn, der er i gågaderne. Folk der ikke arbejder om formiddagen. Om eftermiddagen er det meget unge mennesker, der tager derind efter skole. I hverdagsaftener sker der ikke så meget. I weekenderne er der folk i Bispensgade fordi de er i byen. Algade er tom om aftenen. Ikke så meget at komme efter.

EJ: Har du set noget af det nye, der er lavet ved havnen?

JL: Har været dernede for nylig, men kommer der ellers ikke. Interesserer ikke så meget. "Jo, jeg kom dernede fordi der lå en pool-hal, men den blev så revet ned, fordi de skulle bygge noget nyt.

Så nu kommer jeg der sådan set aldrig. Det er måske også mest sådan et sted, hvor man går forbi for at komme et andet sted hen.”

Bilag 9. Interview (lydfil TZ) – Thomas Zinck

Meningskondenseret transskription.
Direkte citater er angivet med "..."

Interviewer: Emilie Jantzen (EJ)

Interviewede: Thomas Zinck (TZ)

Alder: 17

Skole: HTX, Sankelmarksgade.

Bopæl: Aalborg Øst. Bor hjemme.

EJ: Hvor lang tid har du boet i Aalborg Øst?

TZ: Hele livet – 3 forskellige steder.

EJ: Hvor lang tid har du boet der, hvor du bor nu?

TZ: 10 år. Var 7 da de flyttede.

EJ: Hvad synes du om at bo der?

TZ: Stille og roligt. "Man snakker altid om de problemer, der er i Aalborg Øst, men jeg har ikke lagt mærke til noget overhovedet."

EJ: Hvordan er området, der hvor I bor?

TZ: Villakvarter. Det er bygget op, så det er blandet villakvarterer og boligblokke, hvor de ikke så socialt stærke bor.

EJ: Hvor vil du gerne bo, når du flytter hjemmefra?

TZ: Der, hvor der er plads! Er lidt ligeglad... vil gerne være tæt på tingene.

EJ: Vil du blive boende i Aalborg?

TZ: Ja, det regner jeg med.

EJ: Men du har ikke tænkt over, hvor i byen...?

TZ: Nej, den er ikke så stor, så det er lidt lige gyldigt.

EJ: Skulle det være tættere på byen end Aalborg Øst?

TZ: "Nej, om det er tættere på byen eller lidt længere væk, det rager mig en høstblomst, synes jeg."

EJ: Hvad laver du på en almindelig hverdag?

TZ: Står op, i bad, morgenmad, "I skole og så hjem og sove! Ej, nogle gange sove, andre gange bare slappe af med noget Playstation." spiller amerikansk fodbold to gange om ugen og styrketræning.

EJ: Hvor træner du?

TZ: Går til fysioterapeut i Kennedy Arkaden, amerikansk fodbold i Aalborg Øst.

EJ: Har du noget job ved siden af skolen?

TZ: Nej

EJ: Tager du nogle gange ind til byen efter skole?

TZ: Nogle gange på Burgerking.

EJ: Hvor tit tager du derind efter skole?

TZ: Ikke så ofte. Et par gange om måneden.

EJ: Og hvad laver du så?

TZ: Spiser!

EJ: Hvor tager du hen?

TZ: Burger King, McDonald's, pizzeriaer. Nogle gange på skøjtebanen. En gang imellem i biografen, men det er ikke så tit.

EJ: Er det så sammen med andre...?

TZ: Ja, og så tager vi også nogle gange om fredagen om sommeren i Kildeparken og drikker øl. Nogle gange Fast Eddies og spiller pool. En gang om måneden. Fredagscafé på skolen en gang om måneden.

EJ: Hvad laver du ellers i weekenderne?

TZ: "Jeg sover! Og så er der noget fest en gang imellem." fest en gang imellem, men vil gerne sove igennem i weekenderne.

EJ: Så du er mest hjemme i weekenderne?

TZ: Ja

EJ: Og hvad hvis du er i byen, hvad laver du så?

TZ: Fester. Sidde og drikke, hygge sig, snakke.

EJ: Hvor går du ud henne?

TZ: På skolen eller hjemme hos kammerater.

EJ: Og hvad med ude i byen...?

TZ: Det må jeg ikke!

EJ: Hvad med Gaden – så det bruger du ikke?

TZ: Nej, det er min forældre ikke så glade for. Nu er jeg 17, men de siger at når jeg er lige ved at være 18, så må jeg gerne. "jeg ser heller ikke et voldsomt behov for at skulle derud." fest på skolen en gang om måneden, hvor de andre er nogle man kender og på ens egen alder, snakker godt med. Dejligt nemt.

EJ: Hvad laver du når du mødes med nogle venner?

TZ: Kommer an på hvem det er. hvis det er nogle fra klubben der også går op i amerikansk fodbold kan det være at se en kamp søndag nat sammen, hygger, får en enkelt øl. Hygge med en lille smule alkohol, noget mad og noget X-box.

EJ: Mødes I hjemme hos hinanden?

TZ: Forskelligt. Som regel hjemme ved en af os. "Nu er der et par stykker, de bor herude i byen." På Fast Eddies, poolklub.

EJ: Dem I mødes hjemme hos, er de flyttet hjemmefra eller er det hjemme hos forældrene?

TZ: Ikke voldsomt mange, der er flyttet hjemmefra endnu fra klassen. Som oftest hjemme hos nogen, der bor hos deres forældre.

EJ: Inde i byen?

TZ: Ja, som regel. Tager fx først på Fast Eddies og så hjem til nogen og drikker nogle øl.

EJ: Gør I det tit?

TZ: Nej, en gang om måneden.

EJ: Tager du ind til byen i weekenden i løbet af dagen?

TZ: Nej, orker ikke at skulle bruge den tid det tager at komme derind. "Det er kun, hvis der er noget jeg skal herude." Købe noget. "Det er så dejligt praktisk, at når man går herinde, så kan man gøre det når man har fri fra skole."

EJ: Bruger du gågaderne?

TZ: "Ja. Når jeg skal have noget at spise! Jeg er ikke personen, der shopper ufatteligt meget." så det er ikke så tit.

EJ: Du går ikke i tøjbutikker...?

TZ: Nej! Det er sgu ikke så tit det sker.

EJ: Der, hvor du går nu på HTX, havde du tænkt på andre uddannelsessteder, da du valgte det?
TZ: Havde overvejet Aalborghus, som er alment gymnasium – valgte det fra for ikke at have tysk. Prøvede htx.

EJ: Hvad synes du om området, hvor det ligger?

TZ: "Det er ikke ret godt for pungen! Der ryger nogle penge op, tit og ofte synes jeg. Økonomisk er det ikke genialt, men det ligger sgu praktisk. Så er man inde i byen og kan smutte ud og hygge sig eller ud og spise."

EJ: Var det med til at du valgte at gå her?

TZ: Der er jo to afd. På HTX, så man kunne have valgt den på Øster Uttrup Vej, ved Rørdal. "Men den linje jeg valgte ligger herude i Midtbyen." Medielinje. Går i klasse med en fra Sæby en fra Kongerslev, folk fra Hadsund – "Hvis jeg havde boet så langt væk, så havde jeg valgt noget andet så vigtigt er det ikke for mig, hvad jeg skal på skolen."

EJ: Men du ville ikke tage den på Øster Uttrup Vej – den ligger vel noget tættere på, hvor du bor...?

TZ: Har været lidt ligeglad, hvis linjen lå der havde jeg taget den. Render ikke så meget rundt i byen, så det er lige meget. Hvis jeg blev flyttet derud nu ville jeg ikke være tilfreds!

EJ: Hvorfor ikke?

TZ: Fordi der er sådan en interne fight med hvem der går der...

EJ: Og hvordan er I?

TZ: "Sådan lidt mere down to earth!" Ved ikke hvad der gør det.... HTX i byen er ret ung, flyttede til for to år siden, så det er ikke fordi der er en lang tradition for det. Det nok lidt for sjov med den fejde, der er der!

EJ: Den vennegruppe du har, er det fra skolen?

TZ: Som regel – fra klubben og fra skolen

EJ: Er der forskel på, hvad du laver med dem?

TZ: Dem fra klubben er det mest noget med amerikansk fodbold, så der kaster vi noget bold eller ser en kamp i fjernsynet. Dem fra skolen – computerklasse – så der er det mest noget med X-box eller poolklubben.

EJ: Hvad er dine venner for en type?

TZ: Kan godt lide folk med humor – mere hyggeligt. Kan somregel snakke med alle, men undgår dem jeg ikke kan lide.

EJ: Hvad er det for nogle...?

TZ: Sådan nogle smart-asses, der tror de er bedre end alle andre.

EJ: Er der sådan nogle på din skole

TZ: Ja, men dem prøver jeg også at gå langt udenom.

EJ: Hvad med ude i byen – synes du der er forskel på hvilke typer, der er hvor?

TZ: Ved det ikke... render rundt med dem jeg kender, der som regel er de samme typer. Tager ikke førstehåndsindtryk så vigtigt.

(Tager kort frem)

EJ: Hvor er det du bor henne?

TZ: Her. Lige overfor universitetet

EJ: Og det er et villakvarter?

TZ: Ja. og så ved Oddesundvej er det boligblokke. Fortsætter herhen... Nørretranders er villakvarter.

EJ: Hvor meget af det er Aalborg Øst? Tegn ind.

TZ: Vil sige det går rundt her.... Nørretranders er med. Og så er Aalborg Øst delt ind – der ligger tre skoler, den ene er Tornøj Skolen... og Herningvej Skole. Og så heroppe... (*skole...) og Bellahøjsskolen. Selvfølgelig snakker man på tværs men...

EJ: Hvad synes ud forskellen er på de områder?

TZ: Man plejer at sige at Tornhøjskolen har mange problem... eller det er egentlig meget ens... der ligger både villakvarterer og boligblokke til hver skole. Det er smart at det ligger sådan i forhold til fx Gellerup-parken, så man får blandet de sociale...

EJ: Hvad så heroppe? (Vildsundvej, Næssundvej)

TZ: Mange studerende. Personer af etnisk baggrund – dem der ikke er så økonomisk stærke. Men det er ikke noget man tænker over – snakker med alle på skolen. Et fedt om de bor i Tornhøjsskolen eller på Oddesundvej. Man kan godt mærke der er nogen der har det sværere end andre. Tænker ikke over hvor folk bor henne og hvad deres forældre laver – tror det er de færreste der gør det. Snakker med alle.

EJ: Hvad da du startede på HTX – når du siger du kommer fra Aalborg Øst...?

TZ: Er 3 fra AØ fra klassen – "Der var vist en, der gik hjem og sagde til sine forældre at han gik i klasse med tre fra Aalborg Øst, og jeg tror nok at hans forældre blev lidt små-nervøse! Men altså, vi er nok de tre mest fredelige personer der bor i Aalborg Øst." og så bliver vi mobbet med det for sjov – fordi der altid er det med at er "farligt" at bo derude, smådrillerier. Men det gør vi med alle – har også folk i klassen fra Sæby og Hadsund, som ligger et godt stykke væk "De bliver drillet med accenten og vi bliver drillet med at vi kommer ude fra et problemkvarter og vi har en fra Hassersis, så han bliver mobbet med at han har mange penge." der er tit nogle stereotyper på de områder.

EJ: Hvordan er Hassersis?

TZ: De der rige folk... har en fra klassen der bliver mobbet med det – men de er ikke den rigeste familie i Hassersis. I Hassersis er de ikke ufatteligt velstående, men de har da nok penge. Har været til grill-fest derude. Han snakkede om at han ikke var så rig – men det var så i forhold til de andre familier.

EJ: Hvad med de andre områder udenfor Aalborg – kan du prøve at sige noget om dem?

TZ: Aalborg Øst og Hassersis er nok de to områder, hvor der er meget stereotyper på, hvem der bor der. "Og så er der Vestbyen, hvor alt det seriøse det sker – det er der alle mordene bliver begået i Aalborg, siger man." i hvert fald de sidste mange med stadionmordet og én til karnevallet. Nok det mest problemramte område.

EJ: Kan du tegne Vestbyen ind?

TZ: Fra Vesterbro.... Stopper ca. ved Hassersis. Det hårdest ramte område med stoffer og kriminalitet, det er nok Nørre Uttrup. Begge forældre er folkeskolelærere – test med alkohol, rygning og dem, der var værst det var i NU. Også der der er mest småkriminalitet, tyverier.

EJ: Kommer du deroppe?

TZ: Har familie i Nørre Sundby tæt ved, men kommer der ikke så tit. Kender nogle af dem og de er jo nogle søde og rare mennesker – ligesom Aalborg Øst, har haft nogle problemer med folk med lav social status, etnisk status, kulturkløft.

EJ: Hvad synes du om Nørre Sundby?

TZ: "Jeg kender ikke ufatteligt mange mennesker, der bor i Nørre Sundby. Der kører sådan en fight med om det er bedst at bo på nordsiden eller på sydsiden!" de er sikkert søde og rare. "Upraktisk at bo på nordsiden, især hvis man arbejder på sydsiden."

EJ: Kommer du der?

TZ: Lidt hos nogle venner

EJ: Føler du det ligger langt væk fra midtbyen?

TZ: "Nej, den er ikke så lang, Limfjordsbroen, så man er jo hurtigt ovre. Hvis man gider." "Der er ikke nogen ting, der gør at man får lyst til at tage derover." har Nørresundby torv. I forhold til hvad der er i Aalborg, sker der ikke noget.

EJ: Hvad med midtbyen – kan du tegne centrum ind?

TZ: Fra Vesterbro til Kennedy Arkaden, til Tivoli. Med Ø-gadekvarteret og vejgård, så den er jo ikke så stor.

EJ: Hvad synes du om Ø-gadekvarteret?

TZ: "Nu kender jeg ikke så mange, der bor der. Jeg kender en, der flyttede derud fra Aalborg Øst." kører i bus igennem hver dag.

EJ: Hvad med Vejgård?

TZ: Stille og roligt. Meget blandet. Har et par kammerater, men ikke nogen jeg ser. Cykler igennem. Har en enkelt kammerat der – han er sgu meget normal.

EJ: Hvad bruger du, når du er inde i byen?

TZ: Kan passende starte på Burger King (Nytorv) og Ved Stranden, Kildeparken, pizzeria. Spiseteder i Bispensgade. Som steder hvor jeg spiser eller drikker.

EJ: Kommer du på den anden side af Vesterbro?

TZ: "Ufatteligt sjældent." nogle gange i Fjordmarken og spiller amerikansk fodbold.

EJ: Hvad synes du om området ved Nytorv?

TZ: Bruger kun Burger King. Og så er der busser, der kører der.

EJ: Hvem er det der kommer der?

TZ: Alle typer... salling, bog og ide, der er noget for alle – alternative typer, hippier, pop-drenge.

EJ: Og hvad med foran McDonald's?

TZ: Pop-piger, alternative folk. Sidder som regel en gruppe med 13-14-årige personer.

EJ: Sidder du der også...?

TZ: Nej! Sidder indenfor.

EJ: Bruger du Kennedy Arkaden?

TZ: Kun til fysioterapeut.

EJ: Hvem er det der kommer i Kildeparken?

TZ: Alle typer om sommeren. Elever, folk der spiller bold. Og en del punkere. Men meget almindeligt sted.

EJ: Bruger du butikkerne i Kennedy Arkaden?

TZ: Super Best til at købe øl om sommeren.

EJ: Hvad med pladsen udenfor?

TZ: Sidder fulde mennesker – grønlandere og almindelige danskere,

EJ: Hvilken alder er de?

TZ: Midaldrende mænd og kvinder – mest mænd. Og så er der bare skole-elever på vej til og fra bussen.

EJ: Kunne du finde på at sætte dig derned?

TZ: Har ikke gjort det endnu. Måske hvis jeg skulle vente på en. Ellers er Kildeparken lidt hyggeligere.

EJ: Bruger du nogle af de andre pladser?

TZ: Nej. Lidt skøjtebanen, men bruger mere Gigantium.

EJ: Hvad med havnefronten – er du der nede?

TZ: Ikke ret tit

EJ: Hvad er dit indtryk af det?

TZ: Har ikke noget – kommer der sjældent. Brugte et bowlingsted dernede, men det er flyttet.

EJ: Har du hørt om det der er ved at blive lavet om?

TZ: Ja ja, Utzon centeret. Synes ikke det passer ind til den gamle bydel med slottet og Nytorv. Synes ramperne på taget ser ufatteligt dumt ud.

EJ: Er der nogle steder, hvor du kommer, som vi ikke lige har snakket om?

TZ: Ikke umiddelbart, nej.

Bilag 10. Mail sendt til respondenter, 1. runde

Mail udsendt til 4 personer, d. 11. november 2008, som opfølgning på telefonsamtale.

Hej [Navn],

Hermed lidt opfølgning på vores telefonsamtale - så kan du lige se, om det er noget du har lyst til og så melde tilbage, hvis du har:-)

Jeg er ved at skrive speciale på Aalborg Universitet omkring unges brug af byen og vil gerne supplere de indsamlede GPS-data med uddybende forklaringer på, hvorfor man bruger byen som man gør, hvilke steder man kommer/ikke kommer og hvilket indtryk man har af de forskellige steder.

Interviewet vil derfor komme til at handle om, hvordan du bruger/opfatter byen - du skal ikke forberede noget, bare møde op:-) Det skal være en af disse dage:

Tirsdag d. 18

Onsdag d. 19

Torsdag d. 20

Du må meget gerne ringe eller skrive tilbage, hvilke dage og hvornår på dagen du kan, så vender jeg tilbage med et sted og tidspunkt. Det kan enten foregå på din skole eller et sted i byen, så sørger jeg for snacks og noget at drikke.

Hilsen Emilie Jantzen, Aalborg Universitet

Mobil: 6016 0775

Bilag 11. Interviewguide, 1. runde

Medbragt materiale

Kort over Aalborg + kuglepen

Diktafon

Computer

Praktisk – (Kvale: Briefing)

Tak fordi du ville være med i interviewet – nem at få fat på:

Er du vant til at også bruge kommunikations-/profilsider på nettet?

Kort om formålet med interviewet: supplere de indsamlede GPS data med forklaringer på *hvorfor* de unge bruger byen som de gør.

Om diktafonen.

Anonymitet? Navn i rapporten? Eller anonymiseret til køn, alder, skole?

Oplysning om alder, skole, bopæl.

Indledende spørgsmål

Hvad synes du om det område, hvor du bor?

Hvor længe har du boet der?

Har du haft indflydelse på, hvor I bor?

Hvor ville du helst bo, hvis du selv kunne vælge?

Kan du fortælle om en typisk hverdag? Hvad laver du? Hvorhenne? Hvordan kommer du rundt?

Kan du fortælle om en typisk weekend? Samme som ovenfor.

Kerne 1 – eget byliv/brug af byen

Hvis du ser på et kort over Aalborg –

Kan du så beskrive/tegne, hvilke dele af byen, du typisk færdes i?

Med udgangspunkt i den del af byen, du selv bruger – kan du så karakterisere de forskellige områder? Er der cool, anderledes, mainstream, kedeligt, grimt, spændende...?

Hvad med de områder, du *ikke* bruger?

Hvorfor kommer du ikke i de dele af byen?

Er der områder af byen, hvor du ikke føler dig velkommen?

Når du er sammen med dine venner – foregår det så hjemme hos hinanden eller mødes I også i byen?

Er der bestemte områder af byen, hvor I oftest mødes?

Kan du karakterisere de steder?

Når andre ser en gruppe unge på gaden, vil de ofte betegne det som at "hænge ud" – kan du uddybe, hvad du laver med dine venner, når I hænger ud?

Når du opholder dig i byen, er det så fordi der er en aktivitet dér, som du benytter, eller er det for at mødes med vennerne?

Er der nogen af de steder, du kommer i byen, som du anvender anderledes end det er meningen?

Kerne 2 – generelt om de unges byliv, forklaring af "systemet"

Hvis du igen ser på kortet over Aalborg –

Hvordan ville du så afgrænse selve bymidten, der hvor tingene sker/der hvor man tager hen, når der skal ske noget?

Kan du inddеле byen i områder, efter hvilke typer, der kommer der?

Først opdelt i overordnede grupper: børnefamilier, ældre, unge

Dernæst i forhold til forskellige typer, inden for gruppen af unge

Afslutning (Kvale: debriefing)

Hvad har jeg opnået at få at vide gennem interviewet – har du mere at tilføje til det vi har snakket om?

Om selve interviewet:

Hvad synes om at blive interviewet på denne måde?

Synes du vi kom ind på emner, som var for nærgående?

Den efterfølgende proces:

Vil du modtage en mail med tekststykker, hvis jeg bruger noget af det du har sagt som direkte citater?

Vil du have tilsendt det endelige speciale?

Tak for deltagelsen!

Bilag 12. Mail sendt til respondenter, 2. runde

Hej [Navn],

Jeg har lige fået din mail-adresse af [Navn], og håber at du også har lyst til at deltage i et interview:-) Nedenfor kan du se, hvad det går ud på - så kan du lige se, om det er noget du har lyst til og så melde tilbage, hvis du har.

Jeg er ved at skrive speciale på Aalborg Universitet omkring unges brug af byen og hvorfor man bruger byen som man gør, hvilke steder man kommer/ikke kommer og hvilket indtryk man har af de forskellige steder.

Interviewet vil derfor komme til at handle om, hvordan du bruger/opfatter byen - du skal ikke forberede noget, bare møde op og så tager det en times tid:-) Jeg håber at du kan allerede i næste uge, en af disse dage:

Onsdag d. 10.

Torsdag d. 11.

Fredag d. 12.

Du må meget gerne ringe eller skrive tilbage, hvilke dage og hvornår på dagen du kan, så vender jeg tilbage med et sted og tidspunkt. Det kan enten foregå på din skole eller på universitetet på Gl. Torv, så sørger jeg for snacks og noget at drikke.

Hilsen Emilie Jantzen, Aalborg Universitet

Mobil: 6016 0775

Bilag 13. Interviewguide, 2. runde

Medbragt materiale

Kort over Aalborg + kuglepen

Diktafon

Computer - interviewguide

Praktisk – (Kvale: Briefing)

Tak fordi du ville være med i interviewet

Kort om formålet med interviewet: uddybende forklaringer på *hvorfor* de unge bruger byen som de gør. Har allerede lavet en runde interviews og er nu i gang med 2. omgang.

Om diktafonen. Ok, at bruge den?

Anonymitet? Navn i rapporten? Eller anonymiseret til køn, alder, skole?

Oplysning om alder, skole, bopæl.

Indledende

Kan du fortælle om en typisk hverdag? Hvad laver du?
Hvorhenne? Hvordan kommer du rundt?

Kan du fortælle om en typisk weekend? Samme som ovenfor.

Eget byliv

Bopæl:

Hjemme- eller udeboende?

Hvor længe har du boet der?

Har du haft indflydelse på, hvor du/l bor?

Hvad er det for en type område?

De daglige steder:

Hvilke aktiviteter og hvor i byen?

Distancering til forældre? Til deres måde at bo på?

Identifikation med opvækst-/boligområde: er der afstandtagen eller identifikation i forhold til ens egen livsstil?

Hvad synes du om området?

Regner du med snart at flytte? (hvis hj.boende)

Hvorfor?

Hvor ville du helst bo, hvis du helt selv kunne vælge?

Både inden for Aalborg og blandt andre byer.

Kender du nogen, der bor der?

Hvilken type område er det?

Hvilke andre områder/steder identificerer man sig med?
Kendskab til området

Skole/uddannelse:

Hvorfor har du valgt at gå her?

Var der andre lignende uddannelsesmuligheder, som du fravalgte for at gå her?

Hvorfor?

Hvad synes du om området omkring skolen?

Identifikation med skolens nærområde – havde det betydning for valget? Er der identifikation eller afstandtagen? Tvungen eller frivillig lokalitet?

Fritid:

I forhold til de venner du oftest ser – hvilken type synes du så de/I er?

Når du er sammen med dine venner – foregår det så hjemme hos hinanden eller mødes I også i byen?

Er der bestemte områder af byen, hvor I oftest mødes?

Kan du karakterisere de steder?

Har stedet betydning for den identifikation man har med vennerne?

Opfattelse af byen – ”fordommene”

Hvis du ser på kortet over Aalborg –

Hvordan ville du så afgrænse selve bymidten, der hvor tingene sker/der hvor man tager hen, når der skal ske noget?

Rumlig opfattelse af bymidten, som det der udgør byens mentale centrum: er der overensstemmelse med egen brug af byen?

Hvad synes du om de forskellige steder i bymidten?

Kennedy Plads/arkaden, gågaderne, havnen,
Jomfru Ane Gade, Øgade-kvarteret,
Reberbansgade, Nytorv, andre pladser.
Hvad er det for en type områder og hvem
kommer der/bor der?
Hvad med de unge – 20-25 år?

Opfattelse af byen
Identifikation eller distancering i
forhold til typen af området eller
til de andre, der bruger
området?
Hvilke andre grupper i
bybilledet fokuseres der på?

Kan du beskrive de forskellige områder udenfor bymidten?

Gug, Vejgård, Nørresundby, Hasseris, Gistrup,
Kærby.
Hvad er det for en type områder og hvem
kommer der/bor der?

Opfattelse af byen
Identifikation eller distancering i
forhold til typen af området eller
til de andre, der bruger

Er der nogen steder i bymidten eller nogle områder udenfor
byen, som du *ikke* bruger, altså hvor du ikke
kommer til hverdag?

Hvorfor kommer du ikke i de dele af byen?

"Ikke-brug" af byen – pga.:
Ikke behov for aktivitet i det
område?
Distancering fra andre grupper?

Afslutning (Kvale: debriefing)

Hvad har jeg opnået at få at vide gennem interviewet – har du mere at tilføje til det vi har
snakket om?

Om selve interviewet:

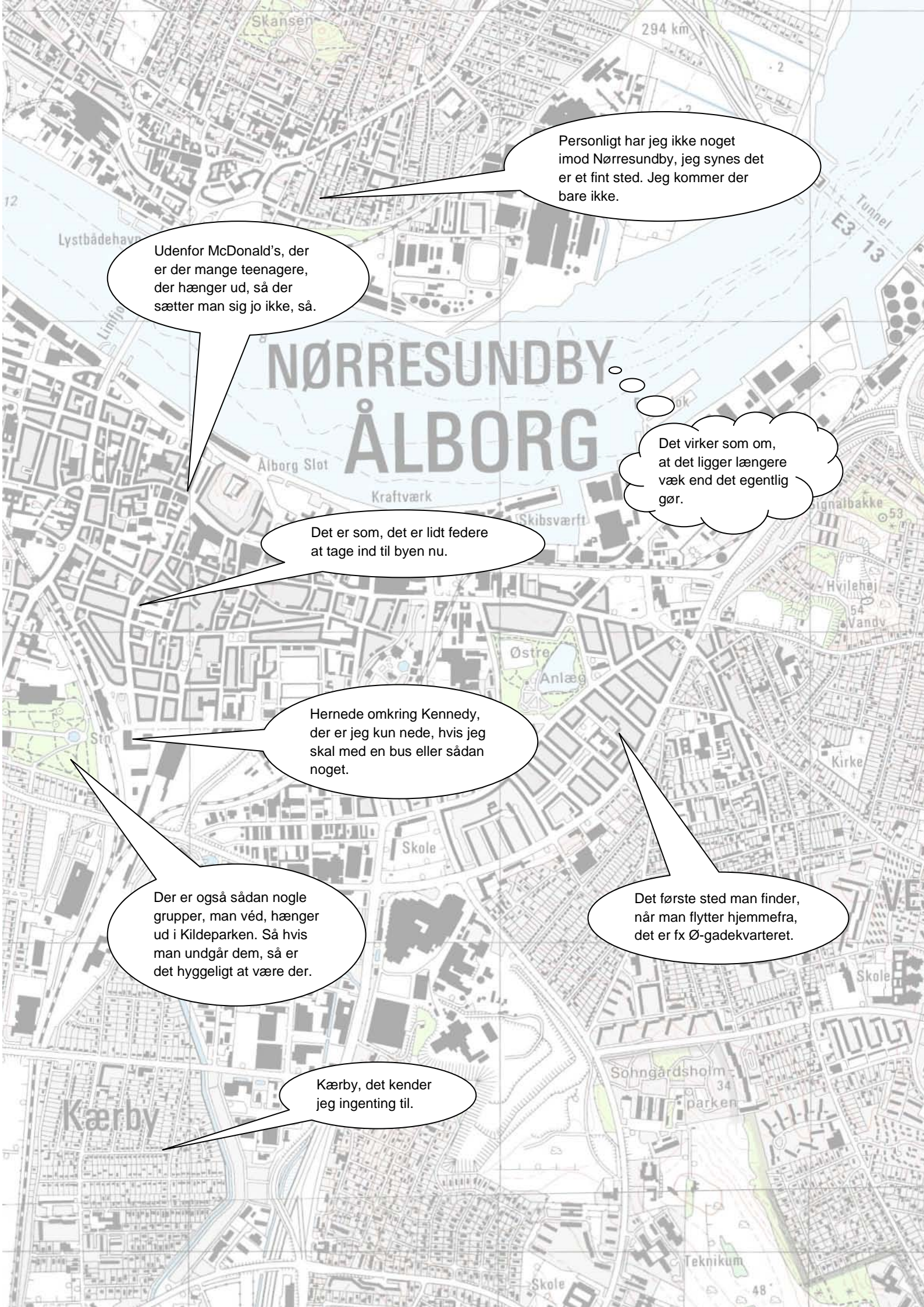
Hvad synes om at blive interviewet på denne måde?

Synes du vi kom ind på emner, som var for nærgående?

Den efterfølgende proces:

Vil du modtage en mail med tekststykker, hvis jeg bruger noget af det du
har sagt som direkte citater?

Vil du have tilsendt det endelige speciale?

Personligt har jeg ikke noget imod Nørresundby, jeg synes det er et fint sted. Jeg kommer der bare ikke.

Udenfor McDonald's, der er der mange teenagere, der hænger ud, så der sætter man sig jo ikke, så.

NØRRESUNDBY ÅLBORG

Det virker som om, at det ligger længere væk end det egentlig gør.

Det er som, det er lidt federe at tage ind til byen nu.

Hernede omkring Kennedy, der er jeg kun nede, hvis jeg skal med en bus eller sådan noget.

Det første sted man finder, når man flytter hjemmefra, det er fx Ø-gadekvarteret.

Der er også sådan nogle grupper, man véd, hænger ud i Kildeparken. Så hvis man undgår dem, så er det hyggeligt at være der.

Kærby, det kender jeg ingenting til.